

Stichting
Pensioenfonds
Rockwool

Stichting Pensioenfonds Rockwool
Industrieweg 15, 6045 JG Roermond
Postbus 1160, 6040 KD Roermond
Telefoon: 0475 - 35 35 35

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel onder nummer 41066094

Verslag over het boekjaar
1-1-2024 t/m 31-12-2024

Inhoud

	Pagina
Voorwoord	5
Bestuursverslag boekjaar 2024	7
1. Meerjarenoverzicht	7
2. Algemeen	8
3. Organisatie van het fonds	11
4. Uitbesteding	14
5. Bestuursaangelegenheden	15
6. Financiële positie van het fonds	24
7. Pensioenregeling	26
8. Beleggingen	27
9. Risicoparagraaf	31
10. Toekomstparagraaf	36
Verslag van de compliance officer	37
Verslag van de Visitatiecommissie	39
Reactie van het bestuur	45
Verslag van Verantwoordingsorgaan	47
Reactie van het bestuur	51
Jaarrekening	53
Balans per 31 december	54
Staat van baten en lasten	56
Kasstroomoverzicht	58
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	59
Toelichting op de balans per 31 december	65
Toelichting op de staat van baten en lasten	72
Risicoparagraaf	77
Overige gegevens	87
Financiering	87
Herverzekering	87
Statutaire resultaatbestemming	87
Actuariële verklaring	88
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	90

	Pagina
Bijlagen	99
Lijst van nevenfuncties per 31 december 2024	99
Begrippenlijst	101

Voorwoord

In dit jaarverslag leggen wij als bestuur van Stichting Pensioenfonds Rockwool verantwoording af over ons gevoerde beleid en de financiële resultaten in 2024.

Het beursjaar 2024 kenmerkte zich door veerkracht en groei, ondanks aanhoudende economische en geopolitieke uitdagingen. Na de onzekerheid van het voorgaande jaar herstelden de markten zich in 2024 sterk. De inflatie is in 2024 geleidelijk afgenomen, waardoor centrale banken voorzichtig zijn begonnen met renteverlagingen en de marktomstandigheden verbeterden. Tegelijkertijd blijven geopolitieke spanningen, het invoeren van handelstarieven en internationale conflicten voor onrust zorgen, wat leidt tot volatiliteit op de financiële markten.

Financiële positie van ons pensioenfonds in 2024

De beleggingen hebben in 2024 goed gepresteerd. Het totale rendement bedroeg 9,0% en kwam daarmee iets hoger uit dan de benchmark van 8,7%. De actuele dekkingsgraad steeg in 2024 van 109,0% eind 2023 naar 114,0% eind 2024. De beleidsdekkingsgraad per jaareinde daalde licht van 114,2% (2023) naar 113,1% (2024). Omdat dit net beneden de vereiste grens (VEV) van 113,5% ligt, is er sprake van een reservetekort. In deze situatie dient een herstelplan te worden ingediend bij DNB. Dit is inmiddels ingediend en goedgekeurd door DNB.

Toeslagverlening

Het pensioenfonds mag toeslagen toekennen vanaf een beleidsdekkingsgraad vanaf 110%. Bij een graad van 130% of hoger mag de volledige toeslag worden toegekend. In 2022 en 2023 is gebruik gemaakt van de tijdelijk versoepelde regels rond toeslagverlening waardoor al vanaf 105% (gedeeltelijke) toeslag kon worden toegekend. Deze mogelijkheid bestond in 2024 niet meer.

Met een beleidsdekkingsraad van 113,5% per eind september 2024 was een toeslag van 0,57% mogelijk voor de actieve deelnemers (basis: CAO Rockwool) en 0,47% aan gewezen deelnemers en gepensioneerden (basis: CPI sept/sept). Deze toeslagen zijn per 1 januari 2025 toegekend.

De pensioenopbouw van de actieve deelnemers is sinds 2019 lager dan de beoogde 1,875%. Voor 2025 is het opbouwpercentage vastgesteld op 1,469% (2024: 1,514%).

Wtp

In 2023 werd de nieuwe pensioenwet (Wtp) officieel vastgesteld. In 2024 zijn we gestart met voorbereiding en voor de overgang naar dit nieuwe stelsel. Die overgang is een gezamenlijk taak van de sociale partners en het pensioenfonds bestuur met ieder een eigen verantwoordelijkheid. Hierover is in 2024 intensief overlegd tussen sociale partners en is er nauwe afstemming geweest met het pensioenfondsbestuur. Sociale partners hebben in januari 2025 het resultaat van dat overleg vastgelegd in het transitieplan met het verzoek aan het bestuur dit plan uit te gaan voeren. Wij beoordelen dit transitieplan in 2025 op evenwichtigheid en uitvoerbaarheid. De transitie naar het nieuwe stelsel staat voor ons pensioenfonds gepland op 1 juli 2027. In 2024 is gestart met de voorbereiding hiervan. De risicohouding, die als basis dient voor het onder Wtp uit te voeren beleggingsbeleid, is vastgesteld. Tevens is het project op de controle van de datakwaliteit afgerond. De wijze waarop het pensioenfonds de overgang van de huidige regeling naar de nieuwe, door sociale partners vormgegeven, regeling wil gaan uitvoeren wordt vastgelegd in een implementatieplan. Na toetsing en goedkeuring van DNB is dat de basis voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Dit voorbereidingstraject ligt voor wat betreft het pensioenfonds goed op koers.

Gedurende dit veranderingstraject naar het nieuwe stelsel is het overleg met Verantwoordingsorgaan en Visitatiecommissie en sociale partners in 2024 geïntensiveerd en als constructief ervaren door het pensioenfonds.

Tot slot

Het bestuur bedankt iedereen die zich in 2024 voor ons pensioenfonds heeft ingezet.

Bijzondere dank gaat uit naar Guido Monsieur. Hij heeft tijdens en na zijn loopbaan bij ROCKWOOL in verschillende rollen, waarvan de laatste 9 jaar als bestuurder, een constructieve bijdrage geleverd aan de beleidsvorming en het behartigen van de belangen van alle deelnemers. Daarnaast was het een plezier om met hem werken.

Roermond, 2 juni 2025

E. Donders, voorzitter

E. Bosman, secretaris

W. Koch, bestuurslid

A. Doornink, bestuurslid

Bestuursverslag boekjaar 2024

1. Meerjarenoverzicht

	2024	2023	2022	2021	2020
Aantallen					
Deelnemers	1.212	1.206	1.252	1.215	1.211
Gewezen deelnemers	982	985	945	917	960
Pensioengerechtigden	1.077	1.049	1.022	1.007	981
Totaal aantal verzekerden	3.271	3.240	3.219	3.139	3.152
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Beleggingen					
Belegd vermogen	446.321	407.249	366.284	490.545	484.169
Beleggingsopbrengsten	36.635	38.552	-129.689	2.110	57.677
Rendement o.b.v. total return	9,0%	10,5%	-26,3%	0,4%	13,6%
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen	394.311	375.170	333.134	456.050	487.823
Voorziening ziekten ¹⁾	1.996	2.043	2.576	1.997	1.517
Totaal technische voorzieningen	396.307	377.213	335.710	458.047	489.340
Reserves					
Algemene reserve	55.497	34.133	34.283	37.757	-1.617
Beschikbaar vermogen voor risico pensioenfonds	451.804	411.346	369.993	495.804	487.723
Premiebijdragen	15.082	14.451	13.959	13.414	13.528

1) Het pensioenfonds houdt een IBNR (incurred but not reported) voorziening aan om te voorzien in de verwachte premievrijstelling de komende twee jaar. Deelnemers die ultimo 2024 al ziek zijn kunnen vanuit die situatie binnen twee jaar in de WIA terecht komen, waarbij aan hen vanaf dat moment premievrijstelling wordt verleend. Het fonds stelt de IBNR voorziening op tweemaal de jaarrisicopremie arbeidsongeschiktheid op marktwaarde grondslagen, aangezien dit de verwachte last is die hieruit zal volgen.

	2024	2023	2022	2021	2020
Pensioenuitkeringen	10.447	9.271	8.540	8.081	7.542
Dekkingsgraad FTK ¹⁾	114,0%	109,0%	110,2%	108,2%	99,7%
Beleidsdekkingsgraad ²⁾	113,1%	114,2%	110,6%	104,2%	94,8%
Vereiste dekkingsgraad (feitelijk)	113,9%	114,2%	115,6%	112,0%	113,3%
Vereiste dekkingsgraad (strategisch)	113,5%	113,7%	113,8%	112,3%	111,7%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,1%	104,2%	104,3%	104,3%	104,2%

2. Algemeen

Rechtsvorm en aangesloten werkgever

Stichting Pensioenfonds Rockwool is een ondernemingspensioenfonds. Door het pensioenfonds wordt de pensioenregeling uitgevoerd van ROCKWOOL B.V. Het fonds heeft de stichting als rechtsvorm en is statutair gevestigd te Roermond. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41066094 en is opgericht op 18 februari 1977. Gedurende het jaar 2024 was het fonds aangesloten bij de Pensioenfederatie.

Missie van het pensioenfonds

Het pensioenfonds voert voor de deelnemers de pensioenregeling uit op een verantwoordelijke, evenwichtige, betrouwbare, kostenbewuste, transparante, laagdrempelige en maatschappelijk verantwoorde wijze. Het fonds communiceert hierover begrijpelijk en transparant.

Visie

Het pensioenfonds voert een stabiel en toekomstbestendig beleid en streeft daarbij naar draagvlak en vertrouwen. Het pensioenfonds hanteert de volgende uitgangspunten met betrekking tot risico en kosten:

- Gestreefd wordt naar tenminste een nominaal pensioen;
- Het korten van pensioenaanspraken en uitkeringen dient te worden voorkomen;
- Als kortingen noodzakelijk zijn, dienen deze zo beperkt mogelijk te zijn;
- Het niveau van de uitvoeringskosten dient zorgvuldig beheerst te worden.

De beleggingsrisico's dienen te passen bij deze uitgangspunten.

Strategie

Het pensioenfonds voert een solide en professioneel beleid dat in overeenstemming is met wet- en regelgeving. Het pensioenfonds zorgt ervoor dat tijdig, juist en efficiënt datgene wordt geleverd dat is vastgelegd in uitvoeringsovereenkomst en pensioenreglement. De organisatie van het pensioenfonds wordt zodanig ingericht dat een professionele en integere uitvoering van de pensioenregeling wordt gewaarborgd waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan een beheersing van kosten en beleggingsrisico's.

1) Dekkingsgraad berekend op basis van rentetermijnstructuur ultimo jaar. Hiermee is rekening gehouden bij de waardering van de technische voorziening.

2) De beleidsdekkingsgraad vanaf 1 januari 2015 berekend op basis van het twaalfmaands gemiddelde.

Het pensioenfonds realiseert transparantie en betrokkenheid door zijn deelnemers en de werkgever zo te informeren dat het hen daadwerkelijk helpt de juiste pensioenkeuzes te maken. De communicatie is niet alleen op ouderen gericht, maar wijst ook jongeren op het belang van een goed pensioen. Het fonds ondersteunt de werkgever bij zijn zorgplicht richting werknemers en adviseert desgewenst belanghebbenden bij ontwikkelingen op pensioengebied.

Doelstelling

Het fonds heeft als doel te zorgen voor een ouderdomspensioen voor deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden en voor een nabestaandenpensioen voor de (gewezen) partners en kinderen van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden. Het fonds wil daarbij tenminste een nominaal pensioen voor de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden realiseren en daarbij kortingen van opgebouwde pensioenen voorkomen.

(Beleids)dekkingsgraad

Sinds de invoering van het nFTK is de beleidsdekkingsgraad leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de feitelijke dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen. De beleidsdekkingsgraad van Stichting Pensioenfonds Rockwool bedroeg einde 2024 113,1% (einde 2023 was dit 114,2%). De dekkingsgraad was einde 2024 114,0% (einde 2023: 109,0%).

Reële dekkingsgraad

Daarnaast is de reële dekkingsgraad een graadmeter voor de financiële positie van het pensioenfonds. De reële dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de beleidsdekkingsgraad waarbij volledige prijsindexatie is toegestaan. Einde 2024 bedroeg de reële dekkingsgraad 84,7% (einde 2023 was dit 87,3%).

Uitvoering ten behoeve van onze deelnemers

Het fonds voert de pensioenregeling in opdracht van de sociale partners uit voor haar deelnemers. In de besluiten die het fonds neemt staat steeds het belang van de deelnemers centraal. Het fonds heeft geen commercieel belang (non-profit) en alle baten komen ten gunste van haar deelnemers. Het fonds is in 1977 opgericht om (oud-) medewerkers en hun gezinnen een inkomen te bieden bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd of bij overlijden en om in geval van (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid de pensioenopbouw van de deelnemer (gedeeltelijk) premievrij voort te zetten.

Evenwichtig

Het bestuur is van mening dat het delen van kosten en risico's tussen deelnemers leidt tot een betere uitgangspositie van alle individuele deelnemers. De belangen van de verschillende groepen deelnemers lopen niet in alle situaties parallel. Het bestuur van het fonds is zich hiervan terdege bewust. In de besluiten die het fonds neemt, worden de belangen van alle groepen deelnemers evenwichtig afgewogen. Het bestuur legt hierover verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan en kent een intern toezicht dat uitgeoefend wordt door de Visitatiecommissie. Beide organen doen hiervan verslag in het jaarverslag.

Pensioenregeling

De pensioenregeling die het pensioenfonds voor de sociale partners uitvoert, heeft de vorm van een voorwaardelijke middelloonregeling. Elke deelnemer bouwt, indien de premie toereikend is, jaarlijks 1,875% pensioen op over het pensioengevend salaris in dat jaar verminderd met de geldende AOW-franchise. Het pensioengevend salaris is gemaximeerd op grond van de Wet op de loonbelasting 1964. De pensioenrichtleeftijd van de regeling is gesteld op de eerste van de maand waarin de deelnemer de 68-jarige leeftijd bereikt. De pensioenregeling is om een aantal redenen 'voorwaardelijk'. De pensioenopbouw is afhankelijk van de toereikendheid van de pensioenpremie voor dat jaar. Indien deze niet voldoende is, zal in het betreffende jaar de pensioenopbouw worden beperkt.

In 2020 heeft het bestuur besloten dat voor de vaststelling van de opbouw de premiedekkingsgraad gelijk wordt gesteld aan de dekkingsgraad van het pensioenfonds, voor zover de dekkingsgraad lager is dan 100%. Deze keuze is gemaakt in het kader van een evenwichtige belangenafweging tussen de verschillende belanghebbendengroepen. In 2024 was de premie opnieuw niet toereikend voor de beoogde pensioenopbouw van 1,875%. Het bestuur heeft de sociale partners gevraagd de premie te verhogen zodat een opbouw van 1,875% mogelijk is. Sociale partners hebben hier afwijzend op gereageerd. Dit heeft geresulteerd in een opbouw voor 2024 van 1,514%.

Daarnaast zijn de opgebouwde pensioenen en de pensioenuitkeringen afhankelijk van de financiële positie van het fonds. Indien de financiële situatie van het pensioenfonds daar aanleiding toe geeft, kunnen de opgebouwde en ingegane pensioenen worden verlaagd.

Ten slotte beslist het bestuur jaarlijks of alle opgebouwde pensioenen en de pensioenuitkeringen worden aangepast en zo ja, met welk percentage. Dit is afhankelijk van de financiële situatie van het pensioenfonds, die tenminste op het voor toeslag wettelijk vereiste niveau moet zijn, zowel vóór als na toeslagverlening. De toeslagregels van het fonds zijn vastgelegd in het toeslagbeleid.

De tijdelijke wettelijke mogelijkheid om toeslagen te verlenen op pensioenen bij een dekkingsgraad hoger dan 105%, zoals dat mogelijk was in 2022 en 2023, is in 2024 geëindigd. Het bestuur heeft vooralsnog niet gekozen voor het transitie-ftk.

De deelnemer heeft met inachtneming van de bepalingen van het pensioenreglement volgens de regeling aanspraak op:

- Ouderdomspensioen voor zichzelf;
- Partnerpensioen voor de partner;
- Wezenpensioen voor de kinderen;
- Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.

Financiering van de pensioenregeling

De inhoud van de pensioenregeling is onderdeel van de arbeidsvoorwaarden. Deze arbeidsvoorwaarden worden overeengekomen tussen de sociale partners (werkgever en de vertegenwoordigers van de werknemers, de vakbonden). Ook de pensioenpremie vormt onderdeel van die afspraken. Op basis van die afspraken wordt door de werkgever een uitvoeringsovereenkomst gesloten met het pensioenfonds. De taak van het bestuur van het pensioenfonds is onder meer het toetsen of de gewenste pensioenregeling kan worden uitgevoerd voor de afgesproken premie. Hierbij wordt onder andere getoetst op financierbaarheid, uitvoerbaarheid, uitlegbaarheid, communiceerbaarheid en evenwichtigheid. De pensioenregeling is een "Voorwaardelijk geïndexeerd middelloon"-regeling. De werkgever betaalt hiervoor een vaste premie. De actieve deelnemers betalen een eigen bijdrage ten behoeve van de pensioenregeling aan de werkgever. De werkgever heeft geen verplichting tot het betalen van aanvullende bedragen als er bij het pensioenfonds een tekort ontstaat. Ook het omgekeerde geldt: in geval van overschotten kan de werkgever geen geld aan het fonds onttrekken. Het verzekeringstechnisch risico en het beleggingsrisico liggen bij het pensioenfonds.

Begrijpelijke en transparante communicatie

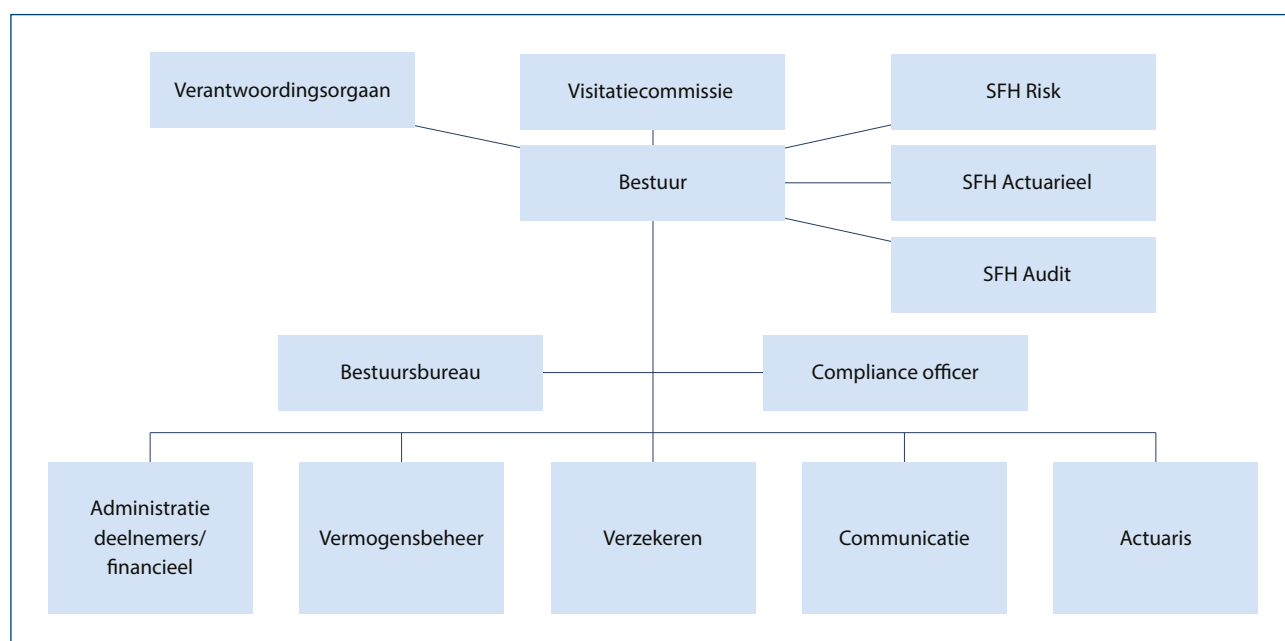
Het bestuur realiseert zich dat pensioen door deelnemers vaak als ingewikkeld wordt ervaren. Het bestuur streeft ernaar om naar de deelnemers zo duidelijk en eenvoudig mogelijk te communiceren over het pensioen.

Ook vindt het bestuur het belangrijk dat de deelnemers op de hoogte zijn van de ontwikkelingen in het fonds. Niet alleen in goede maar ook in mindere tijden informeert het pensioenfonds de deelnemers over de genomen besluiten, gemaakte keuzes en achterliggende overwegingen. Het fonds biedt een website aan (www.pensioenfondsrockwool.nl), waarop de voor de deelnemers meest relevante informatie wordt vermeld en toegelicht. Op de website heeft het fonds "Mijn Pensioencijfers" opgenomen. In een beveiligde omgeving wordt voor deelnemers een overzicht van hun bij het fonds opgebouwde en te bereiken pensioen weergegeven. Daarnaast heeft de deelnemer de mogelijkheid om via de pensioenschets (via "Mijn Pensioencijfers") inzicht te krijgen in de hoogte

van het pensioen in relatie tot zijn/haar uitgaven. Voorts hebben (gewezen) deelnemers ook altijd de mogelijkheid om (mondeling) geïnformeerd te worden door het bestuursbureau.

Individuele communicatie naar de deelnemers bestaat uit Pensioen 123 (laag 1) bij indiensttreding, een jaarlijkse opgave van het opgebouwde pensioen (het Uniform Pensioenoverzicht, kortweg UPO) en brieven bij bijzondere gebeurtenissen, zoals bij echtscheiding, waardeoverdracht en overlijden. Dit alles doet het fonds in voor deelnemers begrijpelijke bewoordingen.

3. Organisatie van het fonds

Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de pensioenregeling volgens de met de werkgever gesloten uitvoeringsovereenkomst en verslag te doen aan de deelnemers en andere betrokkenen over het beleid van het fonds. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor het solide beheer van het belegde vermogen. Het bestuur is paritair samengesteld en bestaat uit vier bestuurders. De voorzitter wordt op voordracht van de werkgever benoemd. Daarnaast wordt één andere bestuurder op voordracht van de werkgever benoemd. Op voordracht van de werknemersvertegenwoordiging in het Verantwoordingsorgaan wordt de werknemersbestuurder benoemd. Op voordracht van de gepensioneerdentegewoordiger in het Verantwoordingsorgaan wordt de bestuurder namens de geleding gepensioneerden benoemd.

Het bestuur hecht grote waarde aan de geschiktheid (kennis, inzicht, oordeelsvorming en professioneel gedrag) van de bestuursleden en overige betrokkenen bij het pensioenfonds. Bij toetsing van bestuurders houdt DNB rekening met de functie en beschikbaarheid van het bestuurslid, alsmede met de aard, omvang, schaal en complexiteit en het risicoprofiel van het pensioenfonds en de samenstelling en het functioneren van de bestuurders tezamen. Bij de werving- en selectieprocedure van een bestuurslid worden, afhankelijk van het profiel en de deskundigheden van de zittende bestuursleden, de geschiktheidseisen en de benodigde specifieke deskundigheden opgenomen in de profielschets.

Bestuurssamenstelling

<i>Naam</i>	<i>Functie</i>	<i>Vertegenwoordiging</i>	<i>Lid sinds</i>	<i>Zittingsduur</i>
Dhr. E. Donders (1953)	Voorzitter	Werkgever	17-10-2017	01-01-2028
Dhr. E. Bosman (1966)	Secretaris	Werknemers	02-10-2017	01-01-2029
Dhr. W. Koch (1967)	Lid	Werkgever	02-09-2019	01-01-2028
Mw A. Doornink (1974)	Lid	Gepensioneerden	12-12-2024	01-01-2028
Dhr. G. Monsieur (1950)	Lid	Gepensioneerden	12-12-2016	08-10-2024

Visitatiecommissie

De Visitatiecommissie heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken van het pensioenfonds. De Visitatiecommissie rapporteert jaarlijks haar bevindingen. Een verkorte rapportage is in dit jaarverslag opgenomen. In 2024 heeft een verandering in de bezetting van de Visitatiecommissie plaatsgevonden. Mevrouw P. Huisman-Spuijbroek heeft mevrouw A. Doornink opgevolgd als voorzitter van de Visitatiecommissie.

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan werkt volgens het door het bestuur goedgekeurde reglement. Het verslag van het Verantwoordingsorgaan is in dit jaarverslag opgenomen. Het Verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van de Visitatiecommissie, over het door het bestuur gevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst.

Het Verantwoordingsorgaan heeft onder meer een adviesrecht inzake de vorm en inrichting van het toezicht, het beloningsbeleid, het communicatiebeleid en het premiebeleid.

<i>Naam</i>	<i>Functie</i>	<i>Vertegenwoordiging</i>	<i>Lid sinds</i>	<i>Zittingsduur</i>
Dhr. J. Ruijters (1964)	Voorzitter	Werkgever	30-08-2019	01-07-2028
Dhr. J. van der Meulen (1964)	Lid	Werknemers	01-07-2018	01-07-2028
Dhr. G-J. Doomen (1950)	Lid	Gepensioneerden	01-07-2023	01-07-2027
Mevr. K. Goossens (1982)	Lid	Werknemers	01-07-2019	01-07-2026

Sleutelfunctiehouders

Het fonds heeft de sleutelfuncties als volgt ingericht.

<i>Sleutelfunctie</i>	<i>Sleutelfunctiehouder</i>	<i>Vervullerschap</i>
Interne audit	De heer W. Koch (bestuurslid)	Bestuursbureau
Actuariel	De heer P. Heesterbeek	Triple A Risk Finance Certification B.V.
Risk	De heer F. van Rijn	Willis Towers Watson

De sleutelfunctiehouders zijn door DNB getoetst op geschiktheid en betrouwbaarheid.

Bestuursbureau

De uitvoering van de werkzaamheden gebeurt door een eigen bestuursbureau in samenwerking met de diverse uitvoeringsorganisaties. Deze werkzaamheden betreffen bestuursondersteuning, pensioenadministratie, vermogensbeheer en risicomanagement. Vanaf eind 2023 wordt voor de werkzaamheden van het bestuursbureau ondersteunende dienstverlening ingeschakeld van AZL. Daarmee wordt de kwetsbaarheid van het bestuursbureau beperkt en continuïteit gewaarborgd. Het bestuur blijft, conform de eisen van de Pensioenwet, verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken.

<i>Naam</i>	<i>Functie</i>
Dhr. F. Reuling	Bestuurssecretaris

Beleggingsadviescommissie

Door het bestuur is een beleggingsadviescommissie ingesteld. De commissie dient als adviesorgaan van het bestuur. De taken en verantwoordelijkheden van de commissie zijn door het bestuur vastgesteld. De taken zijn het doen van voorstellen voor het beleggingsbeleid, het opstellen van het beleggingsplan en het monitoren van de vermogensbeheerders. De feitelijke besluiten worden binnen het bestuur genomen. De heer E. Bosman is sinds oktober 2017 voorzitter van de beleggingsadviescommissie. De heer W. Schapendonk is als extern lid toegevoegd. De heer E. Donders is toevoorder in de beleggingsadviescommissie. De beleggingsadviescommissie werd in 2024 ondersteund door Goldman Sachs Asset Management B.V. (GSAM) als fiduciair manager.

Compliance officer

De Compliance officer beoogt het bestuur te ondersteunen bij een integere bedrijfsvoering van het pensioenfonds en het bewerkstelligen van een integere cultuur waarin het vanzelfsprekend is dat aan het fonds verbonden personen handelen in overeenstemming met de geldende maatschappelijke normen en de wet- en regelgeving. De compliance officer houdt toezicht op de deugdelijkheid en effectiviteit van interne regels en procedures. De heer P. de Koning is sinds 1 november 2021 compliance officer van het fonds. In dit bestuursverslag is een rapportage van de compliance officer opgenomen.

Vertrouwenspersoon

Het pensioenfonds heeft in het kader van de Klokkenluidersregeling de heer M. Huijs met ingang van 13 december 2024 benoemd als vertrouwenspersoon.

Privacy officer

Het pensioenfonds heeft in het kader van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) mevrouw J. Nijsten als privacy officer benoemd. Deze privacy officer ziet onder meer toe op de naleving van de AVG door het pensioenfonds en adviseert het pensioenfonds over de AVG. Jaarlijks rapporteert de privacy officer hierover.

Extern toezicht

Het pensioenfonds heeft te maken met twee toezichthouders. De Nederlandsche Bank N.V. ("DNB") voert het prudentieel en materieel toezicht uit en de Autoriteit Financiële Markten ("AFM") het gedragstoezicht.

Prudentieel en materieel toezicht

Prudentieel toezicht is het toezicht gericht op de normen ten aanzien van de financiële soliditeit van pensioenfondsen en op het bijdragen aan de financiële stabiliteit van de sector van pensioenfondsen. Het materieel toezicht is gericht op alle normen in de wet die geen onderdeel uitmaken van het prudentieel toezicht of het gedragstoezicht door de AFM. DNB heeft bijzondere bevoegdheden voor onder meer het toetsen op geschiktheid en betrouwbaarheid van bestuurders, beleidsbepalers en medebeleidsbepalers van pensioenfondsen, collectieve waardeoverdracht, de financiële opzet van pensioenfondsen, het voldoen van statuten en pensioenreglement aan wet- en regelgeving en toezicht op externe accountants en certificerende actuarissen. De externe

accountant controleert en verstrekt een verklaring over de getrouwheid van de jaarrekening. De certificerend actuaire stelt een certificeringsrapport op waarin zijn verklaring of voldaan is aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet is opgenomen.

Gedragstoezicht

Gedragstoezicht is het toezicht gericht op de naleving van de normen voor communicatie en voorlichting aan deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden door pensioenuitvoerders. De AFM ziet ook toe op de naleving van normen voor het tegengaan van misbruik van voorwetenschap en het voorkomen van belangenconflicten met betrekking tot transacties in financiële instrumenten. Het pensioenfonds heeft daarvoor een gedragscode opgesteld waarop door de compliance officer wordt getoetst. Alle aan het pensioenfonds verbonden personen hebben zich verplicht deze gedragscode te volgen. De gedragscode is beschikbaar op de website van het pensioenfonds.

4. Uitbesteding

Het bestuur heeft een aantal kerntaken uitbesteed, zoals de uitvoering van het vermogensbeheer, de pensioen- en deelnemersadministratie, de financiële administratie en de financiële- en actuariële verslaglegging. Bij het uitbesteden van deze activiteiten blijft de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering en de resultaten volledig bij het bestuur.

Uitbestedingsbeleid

Vanwege het belang van uitbesteding en de hoge mate waarin het pensioenfonds gebruik maakt van uitbesteding en inkoop van diensten, is door het bestuur een uitbestedingsbeleid vastgesteld waarin onder andere de visie, uitgangspunten en de beheersing van de uitbesteding en de inkoop van diensten is uitgewerkt.

Pensioen- en deelnemersadministratie

De pensioen- en deelnemersadministraties, de financiële administratie en de financiële verslaglegging zijn uitbesteed aan AZL, waarbij de afspraken zijn vastgelegd in een overeenkomst en een Service Level Agreement (SLA). Tot de uitbesteding behoort de administratie van de deelnemers, (opgebouwde) pensioenen, pensioenuitkeringen en de uitbetaling van de ingegane pensioenen. Voorts wordt ook de verzending van onder andere Pensioen 123 (laag 1), de stopbrief, de pensioeningangsbrief en het Uniform Pensioen Overzicht (UPO) door AZL uitgevoerd. Bij vragen over het pensioen kunnen de (gewezen) deelnemers terecht bij de afdeling klantenservice van AZL.

Door middel van het bespreken van SLA-rapportages en het beoordelen van de ISAE 3402-rapportages (zie ook uitbestedingsrisico's in paragraaf Risicomanagement) worden binnen het bestuur de performance van de uitbesteede diensten gemonitord. Jaarlijks worden de geleverde prestaties van de uitbesteede diensten geëvalueerd op de belangrijkste indicatoren waarop deze partijen geselecteerd zijn. Naar aanleiding van de uitkomsten van de evaluatie neemt het bestuur een besluit om de dienstverlening wel of niet te continueren.

Vermogensbeheer en financieel balansrisicomanagement

Het pensioenfonds heeft GSAM als fiduciair manager aangesteld. Binnen de door het fonds geformuleerde beleidsdoelstellingen adviseert GSAM over het beheersen van de rente-, inflatie-, valuta- en aandelenrisico's door middel van beleggingen. Het pensioenfonds heeft een overeenkomst tot vermogensbeheer ("Portfolio Management Agreement") en een SLA gesloten met GSAM. GSAM voert het beheer over het mandaat. GSAM administreert de volledige portefeuille en rapporteert op maand- en kwartaalbasis. Monitoring vindt plaats door middel van beoordeling en bespreking van maand- en kwartaalrapportages alsmede de ISAE3402-rapportages.

Certificering en Advisering

Actuariaat

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen certificerende en adviserende werkzaamheden. Het bestuur heeft de adviserende werkzaamheden opgedragen aan Willis Towers Watson. Triple A Risk Finance Certification B.V. verzorgt de certificerende werkzaamheden.

Controle

De controle van de jaarrekening is opgedragen aan Forvis Mazars N.V.

Externe ondersteuning

Het fonds maakt waar nodig gebruik van externe deskundigheid voor actuariaat, risicomanagement en juridisch advies.

5. Bestuursaangelegenheden

Samenstelling bestuur

In het verslagjaar is de heer G. Monsieur teruggetreden als bestuurslid namens de geleding gepensioneerden. De heer Monsieur was sinds 2017 bestuurslid, daarvoor was hij al eerder bestuurslid van 2005 tot en met 2008 en daarnaast betrokken bij het pensioenfonds als lid van het Verantwoordingsorgaan van 2009 tot 2012. Het bestuur dankt de heer Monsieur voor zijn langjarige inzet, betrokkenheid, expertise en zeer gewaardeerde bijdrage aan het pensioenfonds. Per 12 december 2024 is de heer Monsieur opgevolgd door mevrouw A. Doornink. Zij is door het bestuur benoemd op voordracht van de gepensioneerdenvertegenwoordiging in het Verantwoordingsorgaan. Conform de statuten heeft benoeming plaatsgevonden voor de resterende zittingsperiode van de heer G. Monsieur: 31 december 2027. De benoemingstermijn van de heer E. Bosman eindigde per 31 december 2024. Door de werknemersvertegenwoordiging in het Verantwoordingsorgaan is de heer E. Bosman voorgedragen voor herbenoeming; het bestuur heeft de heer E. Bosman voor een reguliere zittingsperiode van 4 jaar herbenoemd.

Financiering

De financiering van de pensioenvoorzieningen vindt plaats door bijdragen van werkgever en werknemers. De afspraken met betrekking tot de financiering en uitvoering van de pensioenregeling zijn vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst tussen het fonds en de aangesloten onderneming. De premie bedraagt 32,6% van de premiegrondslag. Daarnaast wordt de waarde van een leeftijdsdag van de medewerkers die op 1 januari van het jaar ouder zijn dan 40 jaar door de werkgever als premie betaald.

ABTN

In de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) is omschreven welk beleid wordt gevoerd om de doelstellingen van het fonds te kunnen nakomen. In de ABTN wordt nader ingegaan op de organisatie van het fonds, de inhoud van de pensioenregeling (pensioenovereenkomst), de financiële opzet (grondslagen, het beleidskader en sturingsmiddelen), het beleggingsbeleid, het crisisplan, de hoofdlijnen van het interne beheersingssysteem, de opzet van de administratieve organisatie en interne controle alsmede de hoofdlijnen van de uitvoeringsovereenkomst. De laatste aanpassing van de ABTN heeft plaatsgevonden in december 2024. Daarbij is onder meer de functie van vertrouwenspersoon opgenomen.

Statuten

De statuten zijn in 2024 niet gewijzigd.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur heeft in 2024 negen keer vergaderd. Daarnaast heeft het bestuur verschillende keren aanvullend overleg gevoerd over specifieke onderwerpen.

Wtp

In 2024 is het overleg met sociale partners over de Wet toekomst pensioenen (Wtp) geïntensiveerd. Sociale partners hebben de nieuwe pensioenregeling en de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel nader vormgegeven. Bij die vormgeving is het pensioenfonds voortdurend betrokken waardoor een iteratief proces heeft plaatsgevonden. Op een vergelijkbare manier is door het pensioenfonds feedback gegeven bij het door sociale partners opgestelde concept transitieplan. Ultimo 2024 hebben sociale partners een akkoord van de vakbondsleden gekregen en is het concept transitieplan in het kader van het hoorrecht voorgelegd aan de Vereniging van Gepensioneerden Rockwool.

Parallel aan het overleg met sociale partners heeft het pensioenfonds de werkzaamheden in het kader van controle datakwaliteit uitgevoerd. Bij het onderzoek is het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie gevolgd. Eind december 2024 is de concept rapportage opgeleverd. De vervolgstappen in het proces worden in 2025 afgerond. In voorbereiding op de nieuwe pensioenregeling heeft het pensioenfonds in 2024 de risicohouding vastgesteld. Daarbij hebben de uitkomsten van het eind 2023 uitgevoerde risicopreferentieonderzoek onder alle deelnemers van het pensioenfonds als uitgangspunt gefungeerd

Financiële positie

Met name de sterke stijging van de aandelenmarkten in 2024 heeft voor een verbetering van de financiële positie van het pensioenfonds gezorgd. Ondanks de stijging van de rente is ook op de vastrentende portefeuille in 2024 een behoorlijk positief resultaat behaald. Op 1 januari 2024 was de dekkingsgraad 109,0%. Per eind 2024 is de dekkingsgraad gestegen naar 114,0%. De beleidsdekkingsgraad is in dezelfde periode gedaald van 114,2% naar 113,1%. Deze daling is te verklaren doordat in het derde kwartaal van 2023 de dekkingsgraad ruim boven de 115% lag. De daardoor beschikbare financiële ruimte heeft het pensioenfonds gebruikt om per 1 januari 2024 de pensioenen van de actieven met 7,3% en inactieven met 7,0% te verhogen. Deze verhogingen van de pensioenen verlaagden de dekkingsgraad met een vergelijkbaar percentage waardoor ook het 12-maands gemiddelde van de beleidsdekkingsgraad lager werd. Omdat de beleidsdekkingsgraad op de peildatum eind september 2024 boven de 110% lag, bestond ook in 2024 de mogelijkheid voor verhoging van de pensioenen. De in 2022 en 2023 bestaande wettelijke verdere verruiming bestond voor 2024 niet. Het pensioenfonds heeft niet gekozen gebruik te maken van het transitie-FTK. Reden daarvoor was onder meer dat in aanloop naar de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel het wenselijk is dat de dekkingsgraad niet zodanig verlaagd wordt dat door toeslagverlening een verantwoorde overgang wordt verhinderd. Toeslagverlening heeft daarom plaatsgevonden conform het door het pensioenfonds vastgelegde beleid. Per 1 januari 2025 zijn de pensioenen van actieven verhoogd met 0,57% en de pensioenen van inactieven met 0,47%.

In 2024 is het beleggingsbeleid niet gewijzigd.

Reguliere onderwerpen

Conform de vastgestelde kalender worden interne reglementen en beleid periodiek geëvalueerd. In 2024 heeft het pensioenfonds een nieuw Geschiktheidsplan en geactualiseerd Uitbestedingsbeleid vastgesteld. Daarnaast is ook de Klokkenluidersregeling vernieuwd. Een vertrouwenspersoon is nu ook onderdeel van de Klokkenluidersregeling.

Code Pensioenfondsen

Het pensioenfonds voldoet aan de in de Code opgenomen normen, met uitzondering van de in de normen 33 en 35 vastgelegde (leeftijds-) diversiteit. Weliswaar is met de benoeming van een nieuw bestuurslid namens de geleding gepensioneerden er ook een vrouwelijk bestuurslid, er is geen bestuurslid jonger dan 40 jaar. Gezien de beperkte omvang van het bestuur en de verschillende fondsorganen, is het invullen van alle diversiteitsnormen vrijwel niet mogelijk. Het bestuur streeft naar invulling van alle normen,

waarbij ook wordt gekeken naar proportionaliteit bij die invulling. Voor het Verantwoordingsorgaan geldt eveneens dat er geen lid is jonger dan 40 jaar. Wel was één van de leden op het moment van benoeming voor de eerste zittingsperiode jonger dan 40 jaar.

Zelfevaluatie

Zelfevaluatie is voor het bestuur een continu proces. Iedere bestuursvergadering wordt na afloop geëvalueerd. Daarnaast is er een jaarlijkse zelfevaluatie. Eenmaal in de drie jaar wordt deze zelfevaluatie gedaan onder externe begeleiding. Bij de jaarlijkse zelfevaluatie over 2024 heeft het bestuur geconcludeerd dat de huidige samenstelling van het bestuur voorziet in een goede balans van kennis en ervaring. Discussies worden actief gestimuleerd. Dit gebeurt in een goede harmonie waarbij het ook mogelijk is afwijkende standpunten in te brengen. Dat is zeker in het licht van een gedegen voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel van groot belang. De ervaring die bestuursleden meenemen vanuit hun nevenfuncties leveren aantoonbare meerwaarde voor de besluitvorming binnen het pensioenfonds.

Naleving wet- en regelgeving

In 2024 zijn door de toezichthouder DNB geen dwangsommen of boetes opgelegd. Ook heeft DNB geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

Ook door de AFM zijn geen boetes opgelegd of normoverdragende brieven gestuurd.

Het pensioenfonds is door de AFM betrokken in haar onderzoek naar communicatie over de indexatie AMvB 2023. De AFM heeft geconcludeerd dat het pensioenfonds op drie van de vier thema's voldoende (de één na hoogste beoordeling) scoort. Alleen op het onderdeel evenwichtig communiceren in elke laag zag de AFM een aandachtspunt.

Naar aanleiding van het in 2023 ingevulde selfassessment SFDR heeft de AFM in 2024 een tweetal constateringën gedaan. Gebleken is dat bij één constatering sprake was van een onjuiste interpretatie van de vraag. Naar aanleiding van de tweede constatering is een aanpassing gedaan op de website: de te summiere beschrijving van de waarschijnlijke effecten van duurzaamheidsrisico's op het rendement van de pensioenregeling is verduidelijkt.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Door de Pensioenfederatie is na overleg met de Autoriteit Persoonsgegevens de Gedragslijn Verwerking persoonsgegevens ontwikkeld. De gedragslijn is in 2023 geactualiseerd. Het pensioenfonds heeft zich gedurende het verslagjaar gehouden aan deze Gedragslijn. In het verslagjaar is er één datalek geweest dat is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Het ging hierbij om een uitgaande waardeoverdracht waarbij de opgave naar een verkeerde, niet meer bestaande, pensioenuitvoerder is gestuurd.

Klachten en geschillen

Het pensioenfonds is per 1 januari 2024 aangesloten bij de Geschillen Instantie Pensioenen (GIP). Het klachtenreglement is ook op de website van het fonds gepubliceerd. In 2024 zijn 12 klachten van deelnemers ontvangen. Daarvan zijn negen klachten direct, dat wil zeggen bij het eerste contactmoment, afgehandeld. Twee klachten zijn indirect, na het eerste contactmoment, afgehandeld. Eén klacht heeft uiteindelijk geleid tot een bemiddeling van het GIP/de Ombudsman Pensioenen. Op basis van de bemiddeling door de Ombudsman heeft het pensioenfonds de klacht van de deelnemer gehonoreerd en is een aanvulling op het pensioen van de deelnemer toegekend. Voor het pensioenfonds is deze bemiddeling aanleiding geweest om het pensioenreglement aan te passen en ook de pensioenen van gelijk te stellen deelnemers op een vergelijkbare wijze aan te passen. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de (aard van de) in 2024 ontvangen klachten van (gewezen) deelnemers en gepensioneerden.

Onderwerp	
1. Behandelingsduur	4
2. Deelnemersportaal	3
3. Duurzaamheid	0
4. Financiële situatie	1
5. Informatieverstrekking	1
6. Keuzebegeleiding	0
7. Pensioenberekening en -uitbetaling	3
8. Registratie werknemersgegevens	0
9. Service en klantgerichtheid	0
10. Toepassing wet- en regelgeving algemeen	0
11. Toepassing wet- en regelgeving invaren transitie	0
12. Overig	0
Totaal	12

Eén van de klachten van onderdeel 7. Pensioenberekening en -uitbetaling heeft geleid tot het hiervoor genoemde geschil/bemiddeling bij GIP/door de Ombudsman Pensioenen.

Aan de indieners van klachten is gevraagd of zij wel of niet tevreden zijn over de klachtafhandeling. Elf indieners hebben aangegeven tevreden te zijn, van één indiener is geen reactie ontvangen.

Door de Pensioenfederatie wordt de klachtafhandeling jaarlijks door middel van een uitvraag met betrekking tot de gedragslijn 'Goed omgaan met klachten' gemonitord. Hieruit blijkt dat de ingezette weg van klachtafhandeling in 2024 verder is verbeterd. De score van het pensioenfonds was in 2024 'zeer goed' (2023: 'goed').

Integere bedrijfsvoering en risicobeheersing

Het beleid van het fonds is gericht op een integere bedrijfsvoering. In dit kader heeft het bestuur de risico's van het fonds geanalyseerd. Een beschrijving van deze risico's alsmede de beheersingsmaatregelen zijn opgenomen in de ABTN van het fonds. In dit bestuursverslag wordt separaat verslag gedaan van de (mate van) risicobeheersing. Het bestuur is van mening dat met vorengenoemd risicobeleid, het periodiek (laten) uitvoeren van een ALM-studie, overige analyses alsmede overige periodieke rapportages zoals de risicomonitor en de administratieve rapportage, zorg wordt gedragen voor een integere bedrijfsvoering. Met de risicomonitor wordt de mate waarin recente volatiliteit doorwerkt in de (verwachte) ontwikkeling van de dekkingsgraad gemeten en wordt het bestuur in staat gesteld te beoordelen of het beleggingsbeleid in lijn is met de geformuleerde risicotoleranties.

Communicatie

Het fonds heeft een communicatieplan opgesteld. Het communicatieplan wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangepast. Via de website van het pensioenfonds (www.pensioenfondsrockwool.nl) wordt per doelgroep –deelnemers, gepensioneerden en gewezen deelnemers– de specifiek voor deze doelgroep relevante informatie verstrekt.

Jaarlijks ontvangen de actieve deelnemers, de arbeidsongeschikte deelnemers met recht op premievrije pensioenopbouw en de pensioengerechtigden het Uniform Pensioenoverzicht (UPO) inclusief toelichting. Voor gewezen deelnemers wordt jaarlijks een UPO vervaardigd. Via 'mijn pensioencijfers' op de website van het pensioenfonds hebben gewezen deelnemers toegang tot hun jaarlijkse UPO. Aan gewezen deelnemers wordt eenmaal per vijf jaar een UPO gestuurd.

Het UPO is ontwikkeld door pensioenfondsenkoepels en verzekeraars en geeft inzicht in de opgebouwde en eventueel nog te bereiken pensioenaanspraken. Doel van het UPO is dat alle pensioenuitvoerders eenzelfde pensioenoverzicht verstrekken waarmee (gewezen) deelnemers in staat worden gesteld om soortgelijke pensioenaanspraken uit meerdere bronnen afkomstig, bij elkaar op te tellen en te vergelijken. De aanspraken zoals vermeld in het UPO zijn eveneens zichtbaar in het nationaal pensioenregister. Via de website www.mijnpensioenoverzicht.nl kan elke burger door middel van de DigiD-code op eenvoudige wijze inzicht krijgen in de eigen (totale) pensioensituatie. Voor buitenlanders in de EU is een mogelijkheid tot inloggen op de website voorhanden, dat kan door middel van een Europees erkend inlogmiddel via eIDAS. Twee keer per jaar ontvangen alle actieven, gewezen deelnemers en gepensioneerden een nieuwsbrief van het pensioenfonds.

In 2024 heeft het fonds twee nieuwsbrieven aan deelnemers en gepensioneerden gestuurd. Bij de eerste nieuwsbrief is een verkort jaarverslag opgenomen waarbij het fonds heeft gekozen voor een grafische opzet. Aan de hand van relevante “visuals” kunnen deelnemers zich snel een beeld vormen over de situatie waarin het fonds zich bevindt. De tweede nieuwsbrief is voor het eerst digitaal verzonden. Begin 2024 heeft het pensioenfonds alle belanghebbenden benaderd om e-mailadressen te verzamelen en toestemming te krijgen voor digitale communicatie. Dit heeft ervoor gezorgd dat de laatste nieuwsbrief aan meer dan 75% van de actieve deelnemers en gepensioneerden digitaal is verstuurd.

Uitvoeringskosten en kosten vermogensbeheer

Het bestuur werkt met een begroting voor de pensioen- en administratiekosten. Deze begroting wordt gedurende het jaar gevolgd. In 2024 heeft het pensioenfonds opnieuw deelgenomen aan het benchmarkonderzoek van Institutioneel Benchmarking Instituut (IBI) waarmee inzicht is verkregen in het kostenniveau van het fonds in relatie tot andere vergelijkbare fondsen. Uit de uitkomsten van deze onderzoeken bleek dat het fonds een gemiddeld kostenniveau had ten opzichte van vergelijkbare fondsen. Het fonds heeft op basis van de onderzoeken een maximaal aanvaardbaar kostenniveau vastgesteld voor pensioenuitvoering. Dit is gebaseerd op het gemiddelde van de peer group en is € 460. Uit het onderzoek is ook gebleken dat het pensioenfonds slechts in beperkte mate kosten toerekent aan vermogensbeheer. Door andere en vergelijkbare pensioenfondsen wordt een aanzienlijk groter deel van de algemene kosten doorberekend aan vermogensbeheer. Teneinde een meer realistische vergelijking te kunnen maken, heeft het pensioenfonds besloten in de toekomst een groter deel van de algemene kosten toe te rekenen aan vermogensbeheer. Op basis van de cijfers over 2024 zouden de kosten pensioenbeheer per deelnemer € 30 lager zijn.

Conform het in 2016 door de Pensioenfederatie gepubliceerde document “Aanbevelingen Uitvoeringskosten”, zijn in navolgend kostenoverzicht de kosten van het pensioenbeheer en vermogensbeheer opgenomen. Het bestuur heeft kennisgenomen van de aanbevelingen van de Pensioenfederatie over de mate waarin en de manier waarop pensioenfondsen hun uitvoeringskosten in beeld kunnen brengen en daarover kunnen rapporteren. Er wordt onderscheid gemaakt in de kosten van het pensioenbeheer en de kosten van het vermogensbeheer.

	2024	2023
Pensioenbeheer		
[a] Kosten per (actieve en pensioengerechtigde) deelnemer	€ 617,-	€ 475,-
Totaal pensioenuitvoerings- en administratiekosten	€ 1.412 duizend	€ 1.071 duizend
Aantal (actieve en pensioengerechtigde) deelnemers	2.289	2.255
Vermogensbeheer		
[b] Kosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,21%	0,19%
[c] Transactiekosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,07%	0,07%
Totaal vermogensbeheerkosten	€ 880 duizend	€ 707 duizend
Totaal transactiekosten	€ 295 duizend	€ 264 duizend
Gemiddeld belegd vermogen	€ 424.369 duizend	€ 376.488 duizend
Totale kosten		
Pensioenbeheerkosten	€ 1.412 duizend	€ 1.071 duizend
Vermogensbeheerkosten (excl. transactiekosten)	€ 880 duizend	€ 707 duizend
Totale kosten	€ 2.292 duizend	€ 1.778 duizend
Totale kosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,54%	0,47%
Totale kosten per (actieve en pensioengerechtigde) deelnemer	€ 1.001,-	€ 788,-

De kosten van het pensioenbeheer (zie a) bedragen per deelnemer € 617 (2023: € 475) waarbij het aantal deelnemers gelijk is aan de som van het aantal actieve deelnemers en de gepensioneerden, totaal 2.289 (2023: 2.255). Bij de kosten van het pensioenbeheer worden de totale pensioenuitvoerings- en administratiekosten, € 1.412 duizend (2023: € 1.071 duizend), zoals verantwoord in de jaarrekening meegenomen.

De stijging van de kosten van pensioenbeheer heeft verschillende oorzaken. Allereerst zijn de kosten van communicatie in 2024 hoger geweest. Reden hiervan is dat het pensioenfonds is overgegaan naar digitaal communiceren als standaard. Daarvoor waren extra mailings noodzakelijk voor de benodigde individuele instemming van belanghebbenden nodig. Daarnaast zijn de advieskosten voor risicobeheer toegenomen. Dat werd veroorzaakt door de herijking van risico's die in 2024 heeft plaatsgevonden.

De belangrijkste oorzaak van de stijging van de kosten per deelnemer is de voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel. Noodzakelijke investeringen in aanpassing van administratiesystemen en inhuur van adviesdiensten voor de aanstaande transitie brengen substantiële kosten met zich mee. In 2024 waren deze kosten € 371 duizend. Per deelnemer is dit een bedrag van €162. De pensioenbeheerkosten per deelnemer zouden zonder Wtp voorbereiding € 455 zijn geweest. In de komende jaren zullen de Wtp voorbereidingskosten toenemen. Daarnaast zijn aan de daadwerkelijke transitie aanzienlijke kosten verbonden.

De ontwikkeling van de kosten van pensioenbeheer in de afgelopen vijf jaar was als volgt:

Ontwikkeling pensioenbeheer	2024	2023	2022	2021	2020
	€ 617,-	€ 475,-	€ 420,-	€ 421,-	€ 366,-

Het pensioenfonds heeft ook een groot aantal gewezen deelnemers. Dit zijn oud deelnemers die niet meer bij ROCKWOOL (de werkgever) in dienst zijn en hun pensioenaanspraken niet naar een nieuwe werkgever hebben meegenomen. Indien de totale pensioenuitvoerings- en administratiekosten worden verdeeld over alle actieve deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen deelnemers, bedragen de kosten van het pensioenbeheer in 2024 per persoon € 432 (2023: € 331).

De kosten van vermogensbeheer worden berekend over het belegd vermogen van het fonds. In 2024 is het belegd vermogen gestegen naar € 446,3 miljoen. In 2024 zijn de kosten van vermogensbeheer in euro's gestegen. De kosten zijn opgedeeld in de categorieën beheervergoedingen, transactiekosten en overige kosten.

Beheervergoedingen

Dit zijn de fiduciaire kosten plus de beheerkosten die in de fondsen zijn ingehouden. Deze bedroegen in 2024 € 835.053. Dit is € 177.527 meer dan de € 657.526 die over 2023 is gerapporteerd. De tijdelijke verlaging van de rebates in 2023 was in 2024 niet meer van toepassing. Het gevolg was een stijging van de beheerkosten in 2024 in absolute bedragen.

Voor deze kosten wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de werkelijk in 2024 afgerekende bedragen. Wanneer deze bedragen niet beschikbaar zijn, worden door de externe manager aangeleverde bedragen genomen. Wanneer nodig worden de kosten bepaald op basis van een schattingsmethodiek waarbij het gemiddeld belegd vermogen wordt vermenigvuldigd met de beheervergoeding.

Transactiekosten

Dit zijn kosten voor het maken van transacties, zowel in het reguliere portefeuillebeheer als ten behoeve van transitie.

De transactiekosten bedroegen over 2024 € 294.638,- en liggen daarmee in lijn met 2023 toen de kosten € 264.275,- waren. De licht hogere transactiekosten over 2024 zijn te verklaren doordat bewegingen op de rentemarkt hebben geleid tot meer transactiekosten.

De lagere transactiekosten bij de aandelenbeleggingen hebben de stijging bij vastrentende waarden niet volledig kunnen compenseren. Bij de bepaling van de transactiekosten van beleggingsfondsen wordt onderscheid gemaakt in directe en indirecte transactiekosten. Directe transactiekosten bij beleggingsfondsen betreffen de in- en uitstapvergoedingen en de indirecte Stichting Pensioenfonds Rockwool Jaarverslag 2024 transactiekosten zijn de kosten bij aan- en verkoop van beleggingstitels binnen het betreffende fonds. De Pensioenfederatie schrijft voor dat de transactiekosten die binnen de beleggingsfondsen worden gemaakt (de indirecte kosten) worden bepaald op basis van look through. De transactiekosten uitgedrukt als percentage van het gemiddeld belegd vermogen waren in 2024 0,07%.

Overige vermogensbeheerkosten

De overige kosten zijn onder meer de kosten van bewaarloon, en indien van toepassing overige kosten zoals bankkosten en kosten met betrekking tot settlement, advies, monitoring en administratie. Deze overige kosten bedragen over 2024 € 45.358,- (2023: € 49.323,-).

Totaal

De totale kosten vermogensbeheer komen daarmee uit op € 1,175 miljoen (2023: € 0,971 miljoen). Ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen bedragen de kosten vermogensbeheer 0,28% (2023: 0,26%).

Van het totaal aan vermogensbeheerkosten (beheerkosten plus overige kosten) van € 1.175.049,- is € 595.200,- rechtstreeks in rekening gebracht (zie de toelichting staat van baten en lasten).

Bij de rapportage van de kosten zijn de aanbevelingen en definities van de Pensioenfederatie in acht genomen. Dat wil zeggen dat de cijfers zijn gebaseerd op werkelijke kosten (indien aanwezig), hetzij een resultaat zijn van schattingen welke qua methodiek minimaal voldoen aan de vereisten van de Pensioenfederatie. Wanneer de beheerkosten zijn gefactureerd middels een factuur dan worden deze niet verwerkt in het resultaat van het beleggingsfonds, maar worden deze kosten verrekend met de cash op totaalniveau. Wanneer kosten worden bepaald op basis van schattingsmethodiek zijn deze wel verwerkt in de performance van het

beleggingsfonds. De schatting van deze kosten wordt bepaald door het gemiddeld belegd vermogen te vermenigvuldigen met het standaardbeheervergoedingspercentage minus eventuele rebate fees. Wanneer de beheerkosten zijn gefactureerd middels een factuur dan worden deze niet verwerkt in het resultaat van het beleggingsfonds, maar worden deze kosten verrekend met de cash op totaalniveau. Wanneer kosten worden bepaald op basis van schattingsmethodiek zijn deze wel verwerkt in de performance van het beleggingsfonds. De schatting van deze kosten wordt bepaald door het gemiddeld belegd vermogen te vermenigvuldigen met het standaardbeheervergoedingspercentage minus eventuele rebate fees.

Kosten vermogensbeheer						
Bedragen x € 1.000,-	Performance		Transactie-	Aan- en	Totaal	Totaal
	Beheer-	gerelateerde	kosten			
	kosten	kosten	aan- en	verkoop-	2024	2023
			exclusief	kosten		
			aan- en	verkoop-		
			verkoop-	kosten		
			kosten			
Kosten per beleggingscategorie						
Vastgoed	16	0	0	10	26	27
Aandelen	66	0	0	135	201	234
Vastrentende waarden	339	0	43	107	489	500
Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën excl. overlay	421	0	43	252	716	761
Kosten overlay beleggingen	0	0	0	0	0	0
Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën incl. overlay	421	0	43	252	716	761
Overige vermogensbeheerkosten						
Kosten vermogensbeheer pensioenfondsen en bestuursbureau	33	0	0	0	32	36
Kosten fiduciair beheer	383	0	0	0	383	160
Bewaarloon	31	0	0	0	31	1
Advieskosten vermogensbeheer	12	0	0	0	13	13
Overige kosten	0	0	0	0	0	0
Totaal overige vermogensbeheerkosten	459	0	0	0	459	210
Totaal kosten vermogensbeheer	880	0	43	252	1.175	971

Benchmarkonderzoek

Het fonds heeft deelgenomen aan het benchmarking onderzoek 2024 van het Institutioneel Benchmarking Instituut (IBI).

Dit onderzoek betrof het verslagjaar 2023. In de rapportage van dit onderzoek worden de resultaten van de deelnemende fondsen afgezet tegen het universum en de peergroup. Het pensioenfonds is voor wat betreft pensioenbeheerkosten vergeleken met een peergroup van vijf pensioenfondsen met minder dan 20.000 deelnemers. Bij pensioenbeheer worden de kosten per deelnemer vergeleken met de geboden service, de complexiteit van de pensioenregeling(en) alsmede de mate van automatisering. Bij de kosten vermogensbeheer bestaat de peergroup uit alle deelnemende pensioenfondsen: IBI ziet geen correlatie tussen de rendementen, kosten van vermogensbeheer en de omvang van het pensioenfonds. De stelling dat kleinere pensioenfondsen minder efficiënt zouden zijn en een lager rendement behalen wordt op basis van data niet ondersteund. De hoogte van de kosten van vermogensbeheer zijn voornamelijk afhankelijk van de gekozen activa mix.

De belangrijkste bevindingen uit de rapportage zijn de volgende.

Algemeen:

- Vermogensbeheerkosten vormen het belangrijkste deel van de totale uitvoeringskosten;
- Er is geen correlatie tussen omvang van de beleggingsportefeuille en de daaraan verbonden kosten en het gerealiseerde rendement;
- De hoogte van de beleggingskosten is afhankelijk van de gekozen activamix;
- Bij pensioenbeheerkosten is er een relatie tussen het aantal deelnemers en de kosten per deelnemer

Vermogensbeheer:

- Door het pensioenfonds wordt meer naar vastrentende waarden gealloceerd dan andere pensioenfondsen. Deze allocatie is meer naar eenvoudiger categorieën waardoor kosten laag zijn;
- Het pensioenfonds belegt meer via fondsen dan het gemiddelde van andere pensioenfondsen;
- Duurzame beleggingen zijn bij het pensioenfonds lager dan gemiddelde van andere pensioenfondsen;
- De afdekking van het renterisico is bij het pensioenfonds marginaal hoger dan bij de peergroup;
- Het totaalrendement van het pensioenfonds was in 2023 met 10,5% hoger dan de 8,0% van de peergroup;
- Ook het langjarig rendement is met 5,5% hoger dan de peergroup met 5,1%;
- De keuze voor actief/passief beheer heeft positief bijgedragen, bij peergroup is dit negatief;
- De benchmark kosten vermogensbeheer is met 28 bp hoger dan de 19 bp van het pensioenfonds.

Governance kosten:

- Totale governance kosten zijn 25% lager dan peergroup. De beperkt omvang van bestuur en bestuursbureau liggen hieraan ten grondslag.

Pensioenbeheer:

- De complexiteit van de pensioenregeling is vergelijkbaar met peergroup;
- Er is een lagere doorbelasting naar vermogensbeheer, het pensioenfonds belast 5% door terwijl dat bij de peergroup 29% is;
- Het pensioenfonds kent een hoger aandeel slapers: 30% versus 24% bij de peergroup;
- De kosten per deelnemer zijn met € 475 hoger dan peergroup € 460. Dit wordt veroorzaakt door het lagere percentage doorbelasting. Wanneer bij de kosten per deelnemer slapers worden betrokken is deze bij het pensioenfonds € 332 in vergelijking met € 351 van de peergroup.
- De toename van de kosten in de afgelopen vijf jaar is iets lager dan bij peergroup.

6. Financiële positie van het fonds

Ontwikkelingen in 2024

Het belegd vermogen van het fonds (inclusief liquide middelen, vorderingen en schulden beleggingen) nam in het verslagjaar met € 39,056 miljoen toe tot € 446,380 miljoen (2023: € 407,324 miljoen). Het portefeuillerendement op basis van total return bedroeg in 2024: 9,0%. Het renterisico is ultimo jaar voor ongeveer 69% afgedekt door middel van de DMR- fondsen van GSAM.

De voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening is ultimo 2024 vastgesteld op € 398,27 miljoen inclusief voorziening voor arbeidsongeschiktheid. De technische voorziening van het fonds is vastgesteld op basis van een door DNB voorgeschreven rekenrente.

Dekkingsgraad en solvabiliteitseisen

Op basis van de hiervoor genoemde beleggingen en technische voorzieningen bedraagt de aan DNB gerapporteerde dekkingsgraad per 31 december 2024 114,0%. Deze zogenaamde DNB-dekkingsgraad, die gehanteerd wordt voor de beoordeling of er sprake is van een dekkings- of reservetekort, is vastgesteld op basis van een door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. De beleidsdekkingsgraad per 31 december 2024 bedraagt 113,1%. Deze beleidsdekkingsgraad wordt berekend door het gemiddelde van de afgelopen 12 dekkingsgraden per maandeinde te nemen. Het Vereist Eigen Vermogen (VEV) onder het nFTK dient zodanig te zijn dat het fonds met 97,5% zekerheid volgend jaar voldoende vermogen heeft om de verplichtingen op marktconforme basis over te dragen. Het VEV wordt bepaald met behulp van een door DNB aangereikt standaardmodel. Het VEV bedraagt ultimo 2024 113,5%. Als de dekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad is er sprake van een reservetekort. Het minimaal vereist vermogen bedraagt 104,1%. Aangezien de dekkingsgraad lager is dan het vereist eigen vermogen, is per 31 december 2024 sprake van een reservetekort. In verband hiermee heeft het pensioenfonds in het eerste kwartaal van 2025 een herstelplan ingediend bij DNB. Dit is in mei 2025 akkoord bevonden. In dit herstelplan is gerekend met een herstelperiode van 10 jaar.

Uitkomsten haalbaarheidstoets

In beginsel wordt door het pensioenfonds jaarlijks een haalbaarheidstoets uitgevoerd. In verband met het voornemen om in te varen was er in 2024 geen verplichting voor het pensioenfonds een haalbaarheidstoets uit te voeren, hetgeen ook niet gebeurd is. Informatie over de haalbaarheidstoets en de laatste resultaten zijn hieronder opgenomen.

Doel van de haalbaarheidstoets is onder meer inzicht te geven in de mate waarin pensioenfondsen in staat zijn in de toekomst toeslagen te verlenen op de (ingegane) pensioenen. In feite geeft de uitkomst van de haalbaarheidstoets daarbij aan of toekomstige pensioenuitkeringen inflatiebestendig zijn. Met de uitkomsten kunnen deelnemers pensioenfondsen beter met elkaar vergelijken. Sociale partners kunnen met de uitkomsten bepalen of de beoogde doelstellingen van de afgesproken pensioenregeling kunnen worden gerealiseerd. Voor het bestuur van het pensioenfonds zijn de uitkomsten van belang voor het bepalen van het financiële beleid van het pensioenfonds. Alle pensioenfondsen moeten dezelfde uitgangspunten hanteren bij het uitvoeren van de haalbaarheidstoets. De uitgangspunten zijn vastgesteld door DNB.

Een pensioenresultaat van 100% houdt in dat het pensioenfonds op de lange termijn in staat is de pensioenen zodanig te verhogen dat de inflatie wordt bijgehouden. Het pensioenresultaat wordt gedefinieerd als:

$$\frac{\text{De som van de verwachte uitkeringen inclusief verwachte toeslag o.b.v. het fonds beleid}}{\text{De som van de verwachte uitkeringen indien jaarlijks de volledige prijsindex zou worden toegekend.}}$$

	Grens	Realisatie 2023
Verwacht pensioenresultaat vanuit feitelijke dekkingsgraad	70,0%	94,2%
In een slecht weer scenario vanuit feitelijke dekkingsgraad		70,3%

Premie

Voor de financiering van de pensioenregeling is tussen de werkgever en het pensioenfonds in de uitvoeringsovereenkomst overeengekomen dat een doorsneepremie (als percentage van de premiegrondslagsom) zal worden betaald. De premie bedraagt 32,6% van de premiegrondslag alsmede de waarde van een verlofdag voor medewerkers ouder dan 40 jaar. Het fonds gaat uit van een gedempte kostendekkende premie. Bij een gedempte premie wordt de premie berekend als de som van een voortschrijdend gemiddelde van de rentetermijnstructuur met een periode van 10 jaar. De feitelijke premie was in 2024 € 15,082 miljoen. De kostendekkende premie (op basis van de rentetermijnstructuur) was € 12,884 miljoen. Voor een volledige pensioenopbouw van 1,875% was op basis van de gedempte kostendekkende premiesystematiek een premiebijdrage van € 15,217 miljoen benodigd. Omdat de feitelijk ontvangen premie dus niet kostendekkend was op basis van de door het fonds gehanteerde kostendekkende premiesystematiek is de opbouw voor 2024 vastgesteld op 1,514%.

De gedempte kostendekkende premie is als volgt berekend:

Inkoop voorwaardelijke opbouw:	€ 12,691 miljoen
Opslag voor het in stand houden vereist vermogen:	€ 1,739 miljoen
Opslag voor uitvoeringskosten:	€ 0,787 miljoen

Totaal	€ 15,217 miljoen
---------------	-------------------------

De kostendekkende premie is als volgt berekend:

Inkoop voorwaardelijke opbouw:	€ 10,639 miljoen
Opslag voor het in stand houden vereist vermogen:	€ 1,458 miljoen
Opslag voor uitvoeringskosten:	€ 0,787 miljoen

Totaal	€ 12,884 miljoen
---------------	-------------------------

Toeslagverlening

Het fonds heeft, naar aanleiding van de uitgevoerde aanvangshaalbaarheidstoets in 2015 en het overleg met sociale partners, de toeslagambitie in 2015 gedefinieerd. Op basis van de uitkomsten van de aanvangshaalbaarheidstoets is een volledige toeslagverlening in de toekomst niet te verwachten. Dit is voornamelijk het gevolg van de (huidige) externe factoren (marktomstandigheden ten aanzien van de rentestand). Elk jaar wordt het voor toeslag beschikbare vermogen vastgesteld. Voor zover het vermogen boven de beleidsdekkingsgraad van 110% uitkomt is toeslagverlening mogelijk. Bij een beleidsdekkingsgraad tussen 110% en 130% is de toeslag een percentage van hetgeen er verleend zou moeten worden. Wanneer de dekkingsgraad hoger is dan 130% is volledige toeslagverlening mogelijk. Tevens kan dan door het bestuur worden besloten tot incidentele (inhaal)toeslagverlening.

De toeslagverlening voor deelnemers wordt gebaseerd op de CAO-loonronde van de werkgever. Voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden wordt de toeslagverlening gebaseerd op het CPI alle huishoudens sept/sept. Zodra de financiële positie dit toelaat kan het bestuur eventueel besluiten tot het toekennen van inhaaltoeslag. In 2022 en 2023 bestond de wettelijke mogelijkheid om toeslagen te verlenen op pensioenen bij een dekkingsgraad hoger dan 105%. Deze mogelijkheid was er niet in 2024. Toeslagverlening dient verantwoord plaats te vinden. Het pensioenfonds heeft, in het vooruitzicht van een toekomstig invaren, daarvoor een minimale invaardekkingsgraad van 110% bepaald. Daarnaast is overwogen dat het fonds, ondanks de toeslagverlening in het voorgaande jaar, een forse achterstand bij het verlenen van toeslagen heeft.

Onderstaand een overzicht van de toegepaste toeslag in vergelijking met de werkelijke toeslagfactoren:

Tabel per 1 januari	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Deelnemers						
Werkelijke toeslag	0,57%	7,30%	2,80%	0,00%	0,00%	0,00%
Toeslag factoren	0,57%	7,30%	2,80%	3,60%	3,30%	0,00%
Gewezen deelnemers/ gepensioneerden						
Werkelijke toeslag	0,47%	7,00%	6,40%	0,00%	0,00%	0,00%
Toeslag factoren	0,47%	7,00%	7,80% ¹⁾	2,70%	1,30%	2,60%

Verlaging

Wanneer de beleidsdekkingsgraad 5 jaar achter elkaar lager is dan 104,1% moeten de (opgebouwde) pensioenen worden verlaagd. Dit was eind 2022 niet meer het geval, toen was de beleidsdekkingsgraad al hoger. Hierdoor hoeft bij een toekomstige daling van de dekkingsgraad onder het minimaal vereist niveau van 104,1% niet direct een verlaging plaats te vinden. Op dat moment start een nieuwe vijfjaars periode waarin directe verlaging van pensioenen achterwege kan blijven. Wanneer de beleidsdekkingsgraad lager is dan 113,5% moet een herstelplan worden gemaakt waaruit blijkt dat dit niveau weer binnen 10 jaar wordt gehaald. De cijfers per 1 januari 2025 geven aan dat inderdaad een herstelplan diende te worden gemaakt. Het bestuur heeft vastgelegd dat een korting kan worden verdeeld over 10 jaar wanneer herstel niet binnen 10 jaar lukt. Op deze manier wordt de jaarlijkse korting beperkt.

7. Pensioenregeling

Het pensioenfonds voert de pensioenregeling uit voor de werknemers van ROCKWOOL B.V. alsmede de (directe of indirecte) dochtermaatschappijen waarvoor de CAO voor ROCKWOOL geldt (hierna te noemen werkgever). De wederzijdse verantwoordelijkheden, rechten en (financiële) plichten zijn vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst met de werkgever. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen met betrekking tot de aanmelding van deelnemers, premievaststelling, de wijze en het tijdstip van premiebetaling en het verlenen van toeslagen. Het pensioenfonds voert de pensioenregeling uit voor de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden en nabestaanden die rechten hebben verworven op grond van het pensioenreglement.

Dat geldt tevens voor arbeidsongeschikte deelnemers die premievrije rechten hebben opgebouwd in vorige regelingen. De regeling kan worden geclassificeerd als een collectieve beschikbare premieregeling. Indien de benodigde pensioenpremie voor de reglementaire opbouw dit maximum overschrijdt zal dit leiden tot een verlaagde toekomstige pensioenopbouw. De pensioenregeling heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst.

De belangrijkste kenmerken per 1 januari 2025 van de regeling zijn als volgt:

- Pensioensysteem: Pensioenregeling gebaseerd op voorwaardelijk geïndexeerd middelloon
- Pensioenleeftijd: 68 jaar
- Franchise: € 23.593 (2024: € 22.524)
- Pensioengevend salaris: 12 x maandsalaris inclusief persoonlijke en/of ploegentoeslag plus 8% vakantietoeslag en eindejaarsuitkering tot maximaal € 137.800 (2024: € 137.800)
- Pensioengrondslag: Pensioengevend salaris minus Franchise
- Opbouwpercentage: Maximaal 1,875% van de pensioengrondslag, voor 2025 vastgesteld op 1,469% (2024: 1,514%)

¹⁾ Aangepast cijfer: zoals toegelicht op pagina 24 heeft het bestuur gekozen voor het in 2023 aangepaste consumentenprijsindexcijfer. Deze aanpassing betekent dat ook het consumentenprijsindexcijfer van 2022 wijzigt.

- Nabestaandenpensioen: 70% van het ouderdomspensioen op opbouwbasis
- Wezenpensioen: 20% van het partnerpensioen
- Werknemersbijdrage: 12,6% van de premiegrondslag
- Werkgeversbijdrage: 20% van de premiegrondslag
- Pensioenleeftijd: 68 jaar

8. Beleggingen

Algemene ontwikkelingen

Totaal belegd vermogen

Het totaal belegd vermogen inclusief liquide middelen en vorderingen en schulden beleggingen per 31 december 2024 bedraagt € 446 miljoen. Voor de samenstelling van het belegd vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Beleggingsplan

In 2024 bleef de beleggingsportefeuille onveranderd. De invulling van de portefeuille sluit goed aan bij de uitgangspunten van het fonds:

- Voorkeur voor eenvoud en gemak. Geen behoefte aan complexe en illiquide beleggingen.
- Renteafdekking op maat en uitbesteding van alle werkzaamheden met betrekking tot onderpand-uitwisseling en EMIR-vereisten.
- Sterke voorkeur voor passief beleggen.
- Nadruk op lage kosten van het vermogensbeheer.

In 2022 heeft het pensioenfonds een ALM-studie uitgevoerd op basis waarvan de bestaande ALM-kaders zijn herbevestigd. Vervolgens heeft het pensioenfonds een evaluatie uitgevoerd van de beleggingsmix middels een Strategische Asset Allocatie-studie. De beleggingsmix voor het fonds is vastgesteld op 70% vastrentende beleggingen, 25% zakelijke beleggingen en 5% vastgoedbeleggingen. In 2024 is wederom een evaluatie uitgevoerd en is de beleggingsmix herbevestigd.

ESG-beleggingen

In het beleggingsplan is opgenomen dat het fonds niet wenst te beleggen in fondsen die opereren in strijd met de voorschriften aangaande milieu en klimaat, mensenrechten, kinderarbeid en discriminatie. Het bestuur van het pensioenfonds heeft in 2021 de overtuigingen ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen bepaald. Dit heeft begin 2022 geleid tot het vaststellen van het nieuwe beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen. In 2023 is dit beleid beperkt aangepast. Het bestuur heeft ervoor gekozen de implementatie van de in het beleid opgenomen uitgangspunten mede afhankelijk te maken van de daaraan verbonden transactiekosten. Hierdoor zijn de beleggingen van het fonds niet in lijn met het opgestelde beleid. In het eind 2023 uitgevoerde risicopreferentieonderzoek is een aantal additionele vragen opgenomen over maatschappelijk verantwoord beleggen. De resultaten hiervan worden in 2025 meegenomen bij de herziening van het beleid maatschappelijk verantwoord beleggen en de implementatie daarvan.

Terugblik 2024

Het jaar 2024 was in meerdere opzichten een goed jaar voor financiële markten. De rente op staatsobligaties daalde per saldo, en met alleen een paar korte tussentijdse correcties stegen aandelenkoersen vrijwel het hele jaar door. Markten werden geholpen door per saldo redelijke groeicijfers en een dalende inflatie, terwijl langverwachte renteverlagingen uiteindelijk ook door centrale banken werden doorgevoerd.

Macro economische ontwikkelingen

In de eerste maanden van het jaar bleek al snel dat de Amerikaanse economie sterk genoeg was en dat een recessie kon worden vermeden. De hoop op snelle preventieve renteverlagingen verdween doordat robuuste arbeidsmarkt cijfers en een toenemend vertrouwen onder ondernemers en consumenten wezen op een aanhoudende veerkracht van de economie, terwijl inflatiecijfers in de eerste maanden juist hoger bleken dan verwacht. Vanaf het tweede kwartaal werd een zachte landing van de Amerikaanse economie steeds waarschijnlijker. De arbeidsmarkt werd minder krap en de inflatie zette eindelijk een daling in. Politieke ontwikkelingen maakten de vooruitzichten nog wat onzeker. In juli stapte president Biden uit de race voor de presidentsverkiezingen en werd Kamala Harris de keuze voor de Democraten.

Zwakker dan verwachte Amerikaanse arbeidsmarkt cijfers en vertrouwensindices in augustus en september in combinatie met meevallende inflatiecijfers kwam ook de Amerikaanse centrale bank in beweging. De Fed verlaagde haar beleidsrentes in september met 50 basispunten, de eerste verlaging sinds maart 2020. Ondanks de groei afzwakking bleef de economische activiteit in de VS daarna relatief sterk.

De economie in het Eurogebied vertoonde in de eerste maanden van 2024 tekenen van herstel. Het vertrouwen van ondernemers verbeterde, weliswaar vanaf een laag niveau en de inflatie liet al in de eerste maanden van het jaar een duidelijke daling zien. Het herstel zette in het tweede kwartaal echter niet door. Aan het politieke front ontstond daarnaast onrust, onder meer door de aankondiging van verkiezingen in Frankrijk. De duidelijke daling van de inflatie in combinatie met de onzekere economische vooruitzichten resulteerde in de eerste renteverlaging door de ECB met 25 basispunten in juni. In september volgde de tweede renteverlaging. De activiteit in de Eurozone in de tweede helft van het jaar werd grotendeels gekenmerkt door zwakte van de Duitse economie.

Ook elders in de wereld werden rentetarieven verlaagd. Eind september bijvoorbeeld kondigde de centrale bank van China (de PBoC) een aantal beleidsmaatregelen aan om de activiteiten in het algemeen en de vastgoedmarkt in het bijzonder te stimuleren. Een aantal rentes werd verlaagd en ter ondersteuning van de vastgoedmarkt werden de kredietvoorwaarden van huizenbezitters en huizenkopers versoepeld.

Financiële markten

De renteontwikkeling in 2024 valt in twee periodes uiteen. Kapitaalmarktrentes stegen in de eerste helft nadat preventieve renteverlagingen door de Fed niet opportuun bleken en de inflatie hardnekkig hoog bleef. Ondanks de matig presterende eigen economie en een dalende inflatietrend trok dit ook Europese rentes omhoog. Bezorgdheid over de uitkomst van de Franse verkiezingen zorgden voor een relatief sterke stijging van Franse rentes. In de tweede helft van het jaar kwam de focus duidelijk op een wereldwijde groei afzwakking te liggen, waardoor kapitaalmarktrentes daalden en uiteindelijk lager kwamen te liggen dan aan het begin van het jaar. Per saldo daalden rentes aan het korte eind van de rentecurve relatief sterk, waardoor de rentecurve langzaam minder invers werd. Vooral swap rentes daalden, en daardoor swap spreads, waardoor staatsobligaties minder rendeerden dan swaps.

Aandelenkoersen vonden daarentegen gedurende heel 2024 de weg omhoog. Eerst werden winstcijfers en het sentiment positief beïnvloed door de veerkracht van de Amerikaanse economie en het herstel van de Europese economie. In het tweede halfjaar werden koersen vooral geholpen door (het vooruitzicht op) renteverlagingen. De verkiezingsuitslag in de VS zorgde in november voor een verdere impuls voor aandelenkoersen nadat bleek dat Donald Trump niet alleen de verkiezingen had gewonnen, maar ook een meerderheid had verworven in zowel de Senaat als het Huis van Afgevaardigden. De positieve trend werd slechts enkele keren tijdelijk onderbroken door plotseling tegenvallende inflatie- en arbeidsmarkt cijfers in de VS en, meer lokaal, bezorgdheid over het resultaat van de Franse verkiezingen.

In de eerste helft van het jaar werd de koersstijging vooral gedragen door mega-tech aandelen, in de VS bekend als de Magnificent Seven. In de tweede helft werd de koersstijging breder gedragen.

Aandelenkoersen in ontwikkelde landen stegen in de eerste helft sterker dan in opkomende markten. Mede geholpen door de Chinese stimuleringsmaatregelen was dat in de tweede helft van het jaar andersom. Het positieve sentiment op de aandelenbeurzen werd weerspiegeld op de credit markten. De spreads op investment grade credits daalden. Aan het eind van het jaar zorgde dit voor historisch lage niveaus van credit spreads.

Feitelijke allocatie

Strategische allocatie per 31-12-2024

	Strategische allocatie	Feitelijke allocatie
Vastrentende waarden (inclusief liquiditeiten)	70,0%	67,7%
Aandelen	25,0%	27,7%
Vastgoed	5,0%	4,6%

Bandbreedtes

Voor ieder type belegging in de assetmix geldt de volgende bandbreedtes:

Vastrentende waarden	+ of - 5%
Aandelen	+ of - 7%
Vastgoed	+ of - 2%

Verdeling rendement:

De beleggingsportefeuille van pensioenfonds Rockwool behaalde over 2024 een totaalrendement van 9,0%. Onderstaande tabel geeft een verder overzicht over de rendementen van de verschillende portefeuilles.

	Rendement	Benchmark
Vastrentende waarden	5,0%	5,1%
Aandelen	19,8%	19,4%
Vastgoed	8,6%	7,7%
Totaal rendement	9,0%	8,7%

Totale portefeuille

Het rendement op de totale portefeuille is in 2024 uitgekomen op 9,0%. De beleggingen van het pensioenfonds zijn ingedeeld naar een matching en een return portefeuille. Door deze administratieve indeling van de beleggingsportefeuille in twee componenten is het pensioenfondsbestuur in staat om de kwaliteit van haar beleggingsbeleid (waaronder het renterisicobeleid) en de onderliggende factoren beter te analyseren.

Rendement matching portefeuille

Gedurende heel 2024 was het uitgangspunt een renteafdekking van 69% op basis van de swap-curve. De allocatie naar de matching portefeuille bedraagt 67,7% per 31 december 2024. Het rendement van de matching portefeuille bedroeg over 2024 5,0% en lag daarmee in lijn met het rendement op de benchmark van 5,1%.

DMR-fondsen

Het pensioenfonds belegt in zogenaamde Duration Matching Return-fondsen. Binnen de DMR-fondsen worden vastrentende waarden gecombineerd met de gekozen renteafdekking. Het rendement op de DMR-fondsen bedroeg in 2024 –als gevolg van de gedaalde rente– 5,8%. Per ultimo 2024 was belegd in de DMR- fondsen L en XL. Deze fondsen verschillen vooral qua duratie. Van de fondsen wordt gebruik gemaakt ter invulling van de beoogde renteafdekking van 69% op basis van de swap-curve. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de (meer beperkte) bijdrage van de bedrijfsobligaties en hypotheeklen aan de renteafdekking. De renteafdekking bleef gedurende 2024 zowel voor de totale renteafdekking als voor de renteafdekking per looptijdsegment binnen de daarvoor opgestelde bandbreedtes.

Rendement Returnportefeuille

Het pensioenfonds belegt binnen de returnportefeuille naast twee passieve aandelenfondsen en in beursgenoteerd vastgoed. De allocatie naar de returnportefeuille bedraagt 32,3% per 31 december 2024, bij een norm van 30%. De beperkt hogere weging komt voort uit marktontwikkelingen. De weging van vastgoed lag ultimo 2024 iets onder de norm (4,6% versus 5,0%).

Het rendement van de returnportefeuille bedroeg over geheel 2024 18,1% bij een benchmarkrendement van 17,4%. Het rendement is als volgt opgebouwd:

- Het rendement van de aandelen in de ontwikkelde markten; deze rendeerden 20,4% (versus 19,9% benchmarkrendement).
- Het rendement van de aandelen uit opkomende markten; deze rendeerden 14,6% (versus 14,7% benchmarkrendement).
- Het rendement van vastgoed; deze beleggingscategorie rendeerde in het verslagjaar 8,6% (versus 7,7% benchmarkrendement).

Toelichting Returnportefeuille

Voor de mondiale aandelenmarkten was 2024 een goed jaar, waarbij vooral aandelen ontwikkelde markten het erg goed hebben gedaan, maar ook het rendement op aandelen opkomende markten was fors positief. Verschillen in het relatieve rendement van aandelen ontwikkelde markten en aandelen opkomende markten komen onder andere door de keuze van de benchmark. De portefeuille wordt ingevuld met 'Custom ESG' fondsen van Northern Trust. Deze fondsen sluiten de bedrijven met de meest slechte ESG-scores uit om te komen tot een 'Custom ESG'-benchmark. Het verschil tussen deze indices en de standaard indices komt naar voren in het relatieve rendement. Daarnaast geldt vooral voor aandelen ontwikkelde markten dat de teruggave van betaalde dividendbelasting een positieve bijdrage heeft aan het rendement van het fonds, terwijl dat niet in de benchmark wordt meegenomen.

Toelichting vastgoed

De totale portefeuille heeft in 2024 een positief rendement gehaald van 8,6%, en heeft het daarmee iets beter gedaan dan de benchmark: 7,7%.

9. Risicoparagraaf

Beleid integraal risicomanagement

Voor een financiële instelling zoals een pensioenfonds behoort het bewust aangaan en beheersen van financiële risico's tot de kerntaken. Daarnaast heeft het fonds te maken met een groot aantal niet-financiële risico's. Integraal risicomanagement (hierna: IRM) is een middel om de risico's waaraan het pensioenfonds is blootgesteld en de beheersing daarvan af te stemmen op de missie, visie en strategie van het pensioenfonds en daarmee in belangrijke mate bij te dragen aan de realisatie hiervan. In het IRM-beleid van het fonds wordt beschreven op welke wijze hieraan invulling wordt gegeven.

Het IRM-beleid beschrijft de volgende elementen:

- Het doel van IRM, namelijk:
 - Inzichtelijk maken in welke mate risico wenselijk en acceptabel is;
 - Inzicht geven in alle risico's;
 - Overzicht bieden om prioriteiten te kunnen stellen en;
 - Mogelijkheden bieden om bij te sturen naar een wenselijk niveau.
- Uitgangspunten en randvoorwaarden voor effectief IRM, zoals onder meer een integrale benadering, een gezonde risicocultuur waarin sprake is van risicobewustzijn en koppeling van impact van risico's aan de missie, visie en strategie van het pensioenfonds;
- Inrichting van de IRM governance organisatie en de sleutelfuncties. Hierin wordt de verdeling van taken en verantwoordelijkheden binnen het IRM beschreven, gebaseerd op het principe van 'three lines of defense';
- Inrichting van het IRM-proces. Dat betreft een herhalend proces (cyclus) en bestaat uit de stappen attitude (risicohouding), identificatie, analyse en evaluatie;
- Wijze waarop het pensioenfonds invulling geeft aan de processtappen (de methodiek);
- De wijze waarop het pensioenfonds invulling geeft aan monitoring en rapportage.

Het pensioenfonds heeft in overleg met sociale partners een risicohouding voor beleggingsrisico's vastgesteld. De kwalitatieve beschrijving en de kwantitatieve uitwerking van de risicohouding op basis van grenzen is vastgelegd in de ABTN. Op basis van deze risicohouding heeft het bestuur het beleggingsbeleid bepaald. Daarnaast heeft het pensioenfonds een risicohouding vastgesteld voor niet-financiële risico's. Dit bepaalt de gewenste mate van beheersing.

Risico's en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt beschreven aan welke risico's het pensioenfonds is blootgesteld, wat de voornaamste risico's zijn en wordt op hoofdlijnen ingegaan op de beheersing en monitoring daarvan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar financiële risico's en niet-financiële risico's.

Financiële risico's

Het belangrijkste risico voor het pensioenfonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De financiële risico's worden onder meer gemeten door middel van een periodieke ALM-studie en een jaarlijkse haalbaarheidstoets. Met betrekking tot financiële risico's worden de volgende risicocategorieën onderscheiden:

- Verzekeringstechnisch risico (actuarieel);
- Beleggingsrisico.

Het beleggingsrisico wordt, naast de ALM studie, tevens gemeten aan de hand van het door DNB opgelegde standaardmodel voor het bepalen van het vereist eigen vermogen. Op basis van het standaardmodel bestaat het solvabiliteitsrisico voor het pensioenfonds uit de volgende risicocategorieën:

- Renterisico (S1);
- Zakelijke waarden risico (S2);
- Valutarisico (S3);
- Grondstoffenrisico (S4);
- Kredietrisico (S5);
- Verzekeringstechnisch risico (S6)
- Liquiditeit, Concentratie, Operationeel en Actief Beheer (S7 t/m S10).

Voor verdere kwalitatieve uitleg en kwantificering van deze risico's, alsmede de wijze waarop deze risico's zijn afgedekt, wordt verwezen naar de risicoparagraaf bij de toelichting op de jaarrekening. Hier wordt tevens de wijze waarop deze risico's zijn afgedekt uitgesplitst.

Twee belangrijke solvabiliteitsrisico zijn het renterisico en het zakelijke waarden risico. Het renterisico is het risico als gevolg van een mismatch tussen de looptijd van de verplichtingen en de bezittingen. Bij een rentedaling nemen de verplichtingen, als gevolg van een langere looptijd, sterker toe in waarde dan de bezittingen. Om deze mismatch te beperken dekt het pensioenfonds het renterisico gedeeltelijk af. Het pensioenfonds loopt daarnaast het risico op een waardedaling van de beleggingen in zakelijke waarden. Het pensioenfonds belegt bewust in deze risicovolle beleggingen om de ambitie, het realiseren van tenminste een nominaal pensioen, te kunnen halen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door onder meer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en landen.

Niet-financiële risico's

Met betrekking tot niet-financiële risico's worden de volgende risicocategorieën onderscheiden:

1. Pensioenbeheer	2. Vermogensbeheer	3. Interne processen en besluitvorming	4. Strategisch
1.1 Kwaliteit			
1.1 Kwaliteit	2.1 Kwaliteit	3.1 Governance	4.1 Afhankelijkheid/draagvlak
1.2 Continuïteit	2.2 Continuïteit	3.2 Operationeel	4.2 Verandervermogen
1.3 Integriteit	2.3 Integriteit	3.3 IT	4.3 Beeldvorming extern
1.4 IT	2.4 IT	3.4 Juridisch	4.4 ESG
		3.5 Integriteit	

Een aantal categorieën is verder onderverdeeld in subcategorieën. Het pensioenfonds heeft concrete risicodefinities en –scenario's vastgelegd waarmee een concreet beeld bestaat van de risico's. Voor de geïdentificeerde risico's is door middel van een 'self assessment' bepaald hoe groot het risico wordt ingeschat, zowel in termen van kans en impact als in termen van bruto (zonder beheersmaatregelen) als netto (ná beheersmaatregelen). De ingeschatte risico's worden afgezet tegen de risicohouding en vervolgens wordt bepaald in hoeverre actie wenselijk is. Dit betreft een kosten/baten afweging die kan leiden tot het aanpassen van beheersing, het overdragen, het vermijden of het accepten van het risico. Het pensioenfonds heeft de methodiek en de uitkomsten van het 'self assessment' voor alle risicocategorieën vastgelegd.

Ter invulling van de monitoring is een proces ingericht dat leidt tot een rapportage aan het bestuur op kwartaalbasis over genoemde risico's. Hierin wordt gerapporteerd over wijzigingen in risico's en beheersing gedurende het kwartaal.

Ter illustratie van het IRM-proces worden hieronder enkele risico's beschreven.

Catastrofe risico

Onder catastrofes schaaft het fonds zowel 'Black Swans' als 'Perfect Storms'. 'Black Swans' zijn gebeurtenissen die niet eerder zijn waargenomen en waarvan dus ook niet bekend is of ze kunnen voorkomen. 'Perfect Storms' zijn gebeurtenissen die het gevolg zijn van onwaarschijnlijke samenloop van omstandigheden die elk voor zich bekend en hanteerbaar zijn, maar in hun samenhang een calamiteit opleveren. Uitzonderlijke, onvoorziene en onwaarschijnlijke gebeurtenissen kunnen een grote en soms een extreme invloed hebben op het rendement van een gevolgde (beleggings)strategie. Dit soort catastrofes komen niet voort uit een modelleerbaar toeval, maar uit onverwachte en onvoorziene gebeurtenissen dikwijls resulterend in financiële crashes.

Het bestuur realiseert zich dat dergelijke zoals hierboven omschreven onvoorspelbare omstandigheden, die buiten de directe invloedssfeer van het bestuur liggen, zich kunnen voordoen. Het bestuur beoordeelt het catastrofe risico als een strategisch risico en heeft daarbij een sterke risicobereidheid.

Rentemismatchrisico

De rentegevoeligheid op basis van de marktrente van de nominale pensioenverplichtingen is groter dan de rentegevoeligheid van de beleggingen. De fondsbeleggingen bestaan enerzijds uit 70% vastrentende waarden en anderzijds 30% zakelijke waarden. Bij een rentedaling stijgt de contante waarde van de verplichtingen door deze "mismatch" in rentegevoeligheid veel sterker dan de actuele waarde van de aangehouden beleggingen. Deze mismatch qua duratie (circa 20 van de verplichtingen versus circa 14 van de beleggingen) heeft grote impact op de dekkingsgraad van het fonds bij een rentewijziging.

Het bestuur beschouwt het renterisico als een financieel risico en het bestuur kent daarmee hier een sterke risicobereidheid aan toe. Het rentemismatchrisico wordt niet volledig afgedekt.

Om het negatieve effect van rentedalingen op de financiële positie te beperken en de nominale dekkingsgraad te beschermen dekt het fonds strategisch 69%, op basis van swaprente, van het renterisico af. Deze afdekking vindt plaats door middel van de DMR-fondsen van GSAM. Het overlaymanagement heeft het fonds uitbesteed aan GSAM. Het fonds dekt bewust niet het hele rentemismatchrisico af, aangezien een rentestijging een positief effect heeft op de dekkingsgraad. Het bestuur kiest voor bescherming van de nominale dekkingsgraad.

Uitgaande van de financiële situatie ultimo 2024 leidt een parallelle rentedaling van 1%-punt over alle looptijdsegmenten (beleggingsmix, verplichtingenstructuur):

- Bij nul renteafdekking tot een daling van de dekkingsgraad van circa 19%-punt;
- Bij een renteafdekking van 69% tot een daling van de dekkingsgraad van circa 8%-punt.

Macro langlevenrisico

Dit risico verwijst naar de constatering dat we allen langer kunnen leven dan oorspronkelijk verwacht. Waar te nemen valt dat de levensverwachting van de werkende bevolking, met verschillen per sector, significant hoger is dan die van de totale bevolking. De stijgende levensverwachting en daarmee samenhangend de resultaten van het sterftegrondslagen-onderzoek leiden tot een stijging van de verplichtingen van het fonds, waardoor de dekkingsgraad daalt.

Het bestuur houdt bij de vaststelling van de pensioenverplichtingen rekening met de toekomstige levensverwachting van de verschillende groepen (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Er is sprake van een op de fondsspecifieke kenmerken toegesneden ervaringssterfte, bepaald door Willis Towers Watson. Dit resulteert in correctiefactoren voor ervaringssterfte.

Daarnaast is de verplichting tot langer doorwerken van invloed op zowel de duur van de pensioenopbouw als de pensioenuitkeringen. Dit geldt naast de actieve deelnemers ook voor slapers van het pensioenfonds.

Het bestuur beschouwt het macro langlevenrisico als een verzekeringstechnisch risico behorende tot de categorie financiële risico's.

Uitbestedingsrisico

Het bestuur heeft de uitvoering uitbesteed van de pensioenregeling (rechten- en uitkeringen-administratie), het vermogensbeheer en de financiële administratie, maar blijft als bestuur eindverantwoordelijk voor deze processen en resultaten. Uitbesteding draait om de afweging van zelf doen versus door derden op structurele basisactiviteiten te laten verrichten. De beslissing tot uitbesteding is van strategische aard. Periodiek wordt deze beslissing herijkt. Aan uitbesteding zijn belangrijke voordelen verbonden zoals schaalvoordelen (kosten), hogere kwaliteit (specialisatie) en continuïteit, maar brengt ook risico's met zich mee. Het uitbestedingsrisico houdt onder andere in dat de uitvoerders mogelijk niet conform contractuele bepalingen, SLA en/of mandaat handelen met daaraan verbonden materiële nadelen.

Voor de uitbesteede dienstverlening is door het fonds een drietal ISAE 3402 rapportages type II, alsmede een ISAE 3000 rapportage, beoordeeld. Deze rapportages hebben betrekking op de inrichting en werking van de interne beheersing op het vlak van pensioenbeheer en financiële administratie, vermogensbeheer en financieel balansrisicomanagement. De ISAE 3402 type 2-rapportages zijn tijdig verstrekt en zijn door het bestuur beoordeeld en na uitleg door AZL en GSAM akkoord bevonden.

Het bestuur heeft gedurende het verslagjaar de inhoud van periodieke rapportages over financiële en niet-financiële prestaties beoordeeld.

Frauderisico

Fraude wordt gedefinieerd als zichzelf dan wel anderen onrechtmatig bevoordelen door misbruik van vertrouwen. Het risico bestaat dat door frauduleus handelen de reputatie of belangen van het fonds worden geschaad. Ter voorkoming van fraude heeft het fonds onder meer de volgende beheersmaatregelen getroffen:

1. Toepassing van functiescheiding en het 4-ogenprincipe;
2. Het vastleggen van procedures en criteria ter zake van mandatering door bestuurders en medewerkers;
3. Het opstellen van procedures voor het aanstellen van uitbestedingspartners en externe vermogensbeheerders.

IT-risico

In 2023 is een informatiebeveiliging selfassessment uitgevoerd. Daaruit is gebleken dat alle beheersmaatregelen van het pensioenfonds zich op –of boven– het door DNB verwachte volwassenheidsniveau bevinden. De IT-risico's zijn verder onderdeel van de continue monitoring en onderdeel van de rapportage die op kwartaalbasis uit hoofde van risicomanagement plaatsvindt.

Crisisplan

Het bestuur heeft een crisisplan opgesteld als handelingsplan om adequaat en tijdig te reageren indien extreme situaties zich voordoen. Indien de dekkinggraad zich bevindt onder de kritieke dekkinggraad zullen onvoorwaardelijke pensioenkortingen kunnen volgen. Na toepassing van deze beheersmaatregelen acht het fonds het netto risico als acceptabel.

De risicobeheersings- en controlesystemen zijn erop ingericht om een redelijke mate van zekerheid te bereiken ten aanzien van de identificatie en het beheersen van risico's. Deze systemen kunnen geen volledige zekerheid bieden voor het daadwerkelijk behalen van de strategische, operationele en financiële doelstellingen, noch kunnen de systemen alle fouten van materieel belang, fraudegevallen en het niet voldoen aan alle relevante wet- en regelgeving volledig voorkomen. Het bestuur heeft maatregelen getroffen om de kans op en de impact van de genoemde risico's waar mogelijk terug te brengen tot een niveau dat past bij het gewenste risicoprofiel van het fonds.

Inherente beperkingen aan beheersings- en controlesystemen

Het bestuur neemt daarbij in aanmerking dat hierbij sommige risico's geheel of grotendeels buiten zijn invloedssfeer liggen zoals bijvoorbeeld demografische ontwikkelingen en ontwikkelingen op de financiële markten.

Terugblik IRM

De sleutelfunctiehouder risk is betrokken bij de voorbereiding van bestuursbesluiten en rapporteert op kwartaalbasis relevante wijzigingen in risico's.

Verzekerdenbestand

	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen- gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2023	1.206	985	1.049	3.240
Mutaties door:				
– Nieuwe toetreding	98			98
– Ontslag met premievrije aanspraak	-65	65		0
– Waardeoverdracht		-27		-27
– Ingang pensioen	-22	-35	91	34
– Afkoop			-9	-9
– Overlijden	-6	-6	-50	-62
– Andere oorzaken ¹⁾	1	0	-4	-3
Mutaties per saldo	6	-3	28	31
Stand per 31 december 2024	1.212 ²⁾	982	1.077	3.271

Specificatie pensioengerechtigden

	2024	2023
Ouderdomspensioen	747	731
Partnerpensioen	321	309
Wezenpensioen	9	9
	1.077	1.049

1) Dit betreft voornamelijk eliminaties van dubbeltellingen (van pakketten naar unieke telling).

2) Waarvan 100 deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling wegens arbeidsongeschiktheid.

10. Toekomstparagraaf

Het jaar 2025 staat voor het belangrijkste deel in het teken van het opstellen van het communicatieplan en het implementatieplan. Nu sociale partners het transitieplan hebben afgerond, is het aan het pensioenfonds de vertaling te maken naar een adequaat en gedegen implementatieplan. Daarbij kijkt het pensioenfonds nadrukkelijk ook naar de ervaringen van de zogenaamde koploperfondsen. Op basis van die ervaringen verwacht het pensioenfonds het eigen implementatieplan efficiënt te kunnen opleveren zodat ook eventuele vragen vanuit DNB beperkt kunnen blijven. Sleutelfunctiehouders en het Verantwoordingsorgaan worden uiteraard nadrukkelijk betrokken bij het proces van totstandkoming van het implementatieplan. Met AZL zal intensief worden samengewerkt om de voor het pensioenfonds beoogde transitiedatum van 1 juli 2027 te halen. In 2025 krijgt de communicatie naar deelnemers, als onderdeel van de aanstaande transitie, meer inhoudelijke vorm. De nu bestaande mogelijkheid digitaal te communiceren zal hieraan zeker positief bijdragen.

Vastgesteld te Roermond, 19 juni 2025

Het bestuur

Dhr. E. Donders
(voorzitter)

Dhr. E. Bosman
(secretaris)

Dhr. W. Koch

Mw. A. Doornink

Verslag van de compliance officer

Inleiding

Compliance is 'het bewerkstelligen van een integere bedrijfsvoering van de stichting en een integere cultuur waar het als vanzelfsprekend is dat verbonden personen handelen in overeenstemming met de geldende maatschappelijke normen en de wet- en regelgeving en alle (relevante) interne regelgeving waaronder de gedragscode'. Het fonds heeft een gedragscode die wordt nageleefd door de leden van het bestuur, het verantwoordingsorgaan en andere aan het fonds verbonden personen. Doel van deze gedragscode is het stellen van regels en richtlijnen teneinde belangenconflicten (of schijn daarvan) tussen het fonds en de verbonden personen te voorkomen.

Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het waarborgen van een beheerste en integere bedrijfsvoering. De Compliance Officer geeft hier invulling aan door het toezicht op de naleving van de Pensioenwet en de Wet op het Financieel Toezicht als ook de interne procedures en gedragsregels zoals de gedragscode van het fonds.

Rapportage over het boekjaar 2024

In de vergadering van 14 april 2025 is de compliance rapportage door het bestuur behandeld. In de compliance-rapportage is aangegeven, dat:

- De meldingen die de verbonden personen in 2024 hebben gedaan, vallen binnen de normen van de gedragscode van het pensioenfonds;
- De Compliance Officer heeft geconstateerd dat diverse documenten actueel zijn dan wel op korte termijn zullen worden aangepast;
- Er geen meldingen zijn geweest van onbehoorlijk handelen;
- Er geen meldingen zijn geweest en/of signalen zijn ontvangen met betrekking tot fraude;
- Er een aantal meldingen van operationele incidenten is geweest. De meldingen van deze operationele incidenten geven geen aanleiding tot nader onderzoek. Er zijn geen datalekken gemeld;

Over 2024 is wederom een quickscan verricht om vast te stellen of de kern-uitbestedingspartijen, AZL en GSAM, voldoen aan een aantal voor het pensioenfonds van belang zijnde integriteitsnormen. Er zijn geen bevindingen. In het kader van opzet en bestaan kan vastgesteld worden dat de uitbestedingspartners beleid op een specifiek thema hebben en dat dit passend is voor het pensioenfonds. Tevens kan worden geconcludeerd dat het beleid in de compliance-cyclus van de uitbestedingspartner is opgenomen.

Aandachtspunten 2025

De aandachtspunten voor 2025 zijn gesplitst in 2 onderdelen: algemene ontwikkelingen en specifieke aandachtspunten voor het pensioenfonds. De belangrijkste aandachtspunten aanbevelingen worden hierna weer gegeven.

- DORA en de aandacht voor DORA door de toezichthouders.
- SIRA: integrity risk appetite & beheersing integriteit blijven uiteraard een punt van aandacht (zie ook het consultatiedocument Good Practices SIRA).

Mr. P.R.F.de Koning
Partner TriVu

Verslag van de Visitatiecommissie

Oordeel

De visitatiecommissie is van mening dat het bestuur van Stichting Pensioenfonds Rockwool met haar het functioneren in het verslag jaar 2024, voldoende 'in control' was.

Vanuit haar taak, zoals beschreven in hoofdstuk 2, geeft de visitatiecommissie het volgende oordeel:

- Het beleid van het bestuur kwalificeert de visitatiecommissie als ruim voldoende
- De algemene gang van zaken binnen het pensioenfonds typeert de visitatiecommissie als voldoende
- De risicobeheersing vindt de visitatiecommissie voldoende
- De evenwichtige belangenafweging vindt de visitatiecommissie ruim voldoende

Taak en werkwijze van de visitatiecommissie

Ingevolge de statuten van Stichting Pensioenfonds Rockwool (hierna ook: het fonds) is het intern toezicht bij het fonds ingericht door middel van visitatie. De visitatiecommissie heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene zaken in het fonds. De visitatiecommissie brengt hierbij een rapport van bevindingen uit en aanbevelingen aan het bestuur en leggen verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan.

Het rapport van de visitatiecommissie is opgebouwd rond de vijf thema's van de per 1 januari 2024 in werking getreden Code Pensioenfondsen, zoals verderop beschreven met de normkaders erbij.

Werkwijze visitatiecommissie, toezichtmodel:

1. Kort periodiek overleg tussen voorzitters bestuur en visitatiecommissie (na iedere bestuursvergadering);
2. Voorjaars sessie: Reguliere visitatie bestaande uit documenten onderzoek, interviews (bestuur, sleutelfunctiehouders, bestuurssecretaris, verantwoordingsorgaan) rapportage, overleg bestuur, oordeel visitatiecommissie, verantwoording aan het verantwoordingsorgaan;
3. Periodiek overleg tussen voorzitters verantwoordingsorgaan en visitatiecommissie.

Daarnaast is het een aanbeveling om ook een najaars sessie te houden, gezien de vele ontwikkelingen die er de komende tijd spelen. Waarbij wij wijzen op de Code Pensioenfondsen en de richtlijnen van de DNB waarin er een verdergaande rol voor de visitatiecommissie als Intern Toezicht wordt verwacht. Aanbeveling 1.

De visitatiecommissie heeft met het bestuur, sleutelfunctiehouders en bestuurssecretaris gesproken op 27 en 28 maart, 4 april 2025 en 16 april 2025.

De visitatiecommissie heeft haar bevindingen met het VO besproken op 23 april 2025, na het indienen van het concept verslag aan het bestuur.

Algemene indruk

Stichting Pensioenfonds Rockwool is een klein, maar gedegen Ondernemingspensioenfonds. Het pensioenvermogen bedraagt rond de € 450 miljoen, er zijn bijna 3.300 verzekerden en ultimo 2024 heeft het fonds een beleidsdekkingsgraad van 113,1%.

Het fonds heeft een in-house bestuurssecretaris, die bijgestaan wordt door een bestuursadviseur van AZL. Het bestuur bestaat uit vier professionele fonds bestuurders. Daarnaast bestaat het verantwoordingsorgaan uit vier leden, zijn er twee externe sleutelfunctiehouders en een sleutelfunctiehouder die tevens bestuurder is en heeft het fonds een certificerend actuaire, een controlerend accountant en uiteraard enkele adviseurs.

Het fonds is zich welbewust van het mogelijk relatief korte bestaansrecht in de nabije toekomst. Het heeft zich (gegeven de planning van de pensioenuitvoeringsorganisatie) tot doel gesteld om per 1 juli 2027 over te gaan naar het nieuwe pensioenstelsel (transitie), inclusief inbreng van de dan opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten (invaren), en op deze wijze te gaan voldoen aan de eisen van de Wet toekomst pensioenen (Wtp).

Voor de periode daarna denkt men na over aansluiting bij een bedrijfstakpensioenfonds dan wel een algemeen pensioenfonds. Hoewel men op voorhand niets uitsluit, wordt de optie om zelfstandig verder te gaan niet als reëel beschouwd. Het bestuur heeft aan de sociale partners gevraagd, bij het initieel vullen van de solidariteitsreserve, rekening te houden met de toekomstige overgangsmogelijkheden van het pensioenfonds, maar hier is minder aandacht voor geweest dan het bestuur had gehoopt.

In de tussenliggende tijd tot aan de transitie heeft het bestuur de voorbereidende Wtp-taken die moeten leiden tot invaren zeer serieus opgepakt. In het afgelopen jaar is vertraging geweest in het door de sociale partners opgestelde transitieplan. Vanaf 2025 heeft de bestuurssecretaris de rol van projectleider Wtp namens het bestuur overgenomen, daarbij ondersteund door een nieuwe externe adviseur.

Het definitieve transitieplan is eind februari 2025 door de sociale partners ingediend bij het bestuur. Het bestuur zal in de komende tijd beoordelen in hoeverre het transitieplan voldoet aan de randvoorwaarden die het bestuur eerder heeft beschreven en of tot opdrachtaanvaarding kan worden overgegaan. Hierbij heeft het verantwoordingsorgaan nog adviesrecht en een verzwaard adviesrecht over het invaarbesluit. En verder kan men aan de slag met een implementatieplan waarin het evenwichtigheidskader ruim aan bod zal komen.

Hoewel de wettelijke termijn voor de indiening van het implementatieplan bij DNB nog steeds 1 juli 2025 is, heeft het bestuur in het kader van 'pas toe of leg uit' deze datum zelf al doorgeschoven naar 1 november 2025. Vooruitlopend op het wetsvoorstel voor verlenging van de transitieperiode en invoering van een flexibele aanleverdatum van het implementatieplan, heeft het bestuur met haar adviseurs - het moet een zeer gedegen proces zijn - inmiddels 1 mei 2026 gepland als uiterste inleverdatum. De definitieve transitie staat gepland voor 1 juli 2027, mede ook vanwege de afhankelijkheid van de pensioenuitvoeringsorganisatie (AZL). Immers ook aan die kant zal alles klaar moeten zijn om een zo vlekkeloos mogelijke overgang te laten gebeuren.

Het bestuur is zich sterk bewust dat het belang dat voorop staat, onverminderd dat van de medewerkers, gepensioneerden, slapers van Rockwool is. Dat zorgt er ook voor dat het bestuur als visie heeft om niet "voorop" te willen lopen in het invaarproces, zodat het voldoende kan leren van de ervaringen en mogelijke hobbels die andere fondsen hebben ervaren. Daarnaast zijn er vanuit de externe toezichthouders (DNB/AFM) de laatste tijd toch weer wat aanvullingen en aanpassingen van de richtlijnen gekomen en hoopt het bestuur dat als meerdere fondsen zijn ingevaren, er minder of geen extra regels meer bij komen.

Om de rol van het verantwoordingsorgaan in de komende tijd nog duidelijker in beeld te brengen, wordt een gezamenlijke studiedag met het bestuur ingepland, onder begeleiding van een externe adviseur.

Het is goed om te zien dat de BeleggingsAdviesCommissie (BAC) de impact van Wtp op het strategisch beleggingsbeleid in kaart heeft gebracht en een planning van de te ondernemen stappen heeft gemaakt. Investment beliefs, investmentcases, rente-en valutaafdekkingen en samenstelling van de portefeuille, zijn een aantal onderwerpen die bekeken moeten worden.

Er is onderzocht of het fonds de curvepositionering moet aanpassen in aanloop naar de komende transitie. Het bestuur heeft besloten in een eerste stap de renteafdekking meer naar het korte segment te schuiven en daarbij ruimere bandbreedtes te hanteren voor eventuele overschrijdingen van de looptijdsegmenten. Dit onderwerp zal in 2025 verder uitgewerkt moeten worden.

Er is nog geen plan voor wat er moet gebeuren als de invaardeckingsgraad te laag is. Omdat het fonds pas medio 2027 zal invaren is het onderzoek rondom het beschermen van de dekkingsgraad verschoven naar 2025. De verwachting van het bestuur is dat gezien de huidige renteafdekking, het fonds geen al te grote stappen meer hoeft te nemen.

Bevindingen en aanbevelingen van de visitatiecommissie per thema

Het rapport van de visitatiecommissie is opgebouwd rond de vijf thema's van de per 1 januari 2024 in werking getreden Code Pensioenfondsen, te weten:

1. *Goed zorgen voor het pensioen van belanghebbenden*

Dit thema beschrijft de normen die betrekking hebben op de doelstelling van pensioenfondsen, namelijk goed zorgen voor pensioen van belanghebbenden (Norm 1-7).

2. *Goed besturen*

Onder dit thema vallen de normen die betrekking hebben op de organisatie van de bestuurlijke processen en die beschrijven hoe het bestuur waarde toevoegt aan de doelstellingen en het functioneren van het pensioenfonds (Norm 8-16).

3. *Effectief intern toezichthouden en controle uitoefenen*

Onder dit thema vallen normen over de wijze waarop het intern toezicht werkt en waarde toevoegt aan de doelstellingen en het functioneren van het pensioenfonds. Ook zijn er normen opgenomen over de control (Norm 17-23).

4. *Verantwoording en inspraak organiseren*

Onder dit thema vallen normen over de wijze waarop verantwoording, medezeggenschap en inspraak werkt en waarde toevoegt aan de doelstellingen en het functioneren van het pensioenfonds (Norm 24-32).

5. *Effectief functioneren van fondsorganen*

Onder dit thema vallen normen over de effectiviteit van het functioneren en deze zijn relevant voor alle organen van het pensioenfonds (Norm 33-49).

1. Goed zorgen voor het pensioen van belanghebbenden.

Het bestuur en haar secretaris zijn zeker gefocust op het goed zorgen voor de belanghebbenden. De banden met de belanghebbenden zijn kort, mede door de goede samenwerking met het verantwoordingsorgaan, en daardoor kent men hun voorkeuren. Ook draagt dit bij aan de benodigde evenwichtige belangenafweging in het komende traject waarin het transitieplan van de sociale partners moet worden beoordeeld.

De uitvoeringskosten per deelnemer zijn in 2024 flink toegenomen (van 475 naar 617 euro). De visitatiecommissie ziet dat het bestuur kritisch is naar AZL met betrekking tot de kosten voor de huidige uitbesteding, maar ook voor de enorme kosten voor de implementatie van de nieuwe regeling door AZL. Ondanks geregeld overleg met AZL over voortgang en kosten, ziet het bestuur zich eigenlijk gedwongen om een blanco cheque aan AZL te geven. Het is goed te zien dat het fonds op dit onderwerp optrekt met andere

fondsen in dezelfde situatie. Het bestuur kan overwegen om voor de oplopende kosten een strakkere naleving van de SLA te eisen door AZL. Aanbeveling 2.

De lezersvriendelijke versies van het transitieplan zoals die op de website van het pensioenfonds staan, zijn in goede aarde gevallen. Daarnaast waren er bijeenkomsten voor actieve deelnemers georganiseerd door de werkgever. Helaas waren hiervoor de gepensioneerden en slapers niet uitgenodigd. Het bestuur kan een rol spelen om ook deze laatste twee groepen via een (online) bijeenkomst verder bij te praten. Aanbeveling 3.

Naast het implementatieplan moet het bestuur ook een communicatieplan schrijven. Het is aannemelijk dat AZL hiervoor een format beschikbaar zal stellen. Maar het bestuur kan hiervoor ook meekijken met andere, vergelijkbare fondsen die eerder gaan invaren. De bestuurssecretaris heeft inmiddels al goede contacten met andere kleine fondsen via de Pensioenfederatie, maar ook met andere fondsen die bij AZL zijn ondergebracht. De visitatiecommissie volgt met belangstelling deze oriëntaties.

Het beleggingsbeleid is niet gewijzigd afgelopen jaar. De returnportefeuille rendeerde in 2024 met 18,1% beter dan de benchmark. Dit omdat de 'ESG-screened' aandelenfondsen het beter deden dan de 'grijze' benchmark. De matching portefeuille rendeerde met 5% net iets minder dan de benchmark. Door de mooie rendementen is de actuele dekkingsgraad in 2024 gestegen van 109,0% naar 114,0%, ondanks de gegeven indexatie per 1 januari 2025 (0,57% voor actieven en 0,47% voor slapers).

Valuta wordt in de praktijk deels afgedekt. De visitatiecommissie kon het beleid hieromtrent niet in de stukken terugvinden. Gezien de geopolitieke situatie is bijvoorbeeld de afdekking van de dollar wel een belangrijk onderwerp en moet het valuta-afdeckingsbeleid helder zijn. Aanbeveling 4.

Het MVB-beleid van het fonds is in 2024 niet gewijzigd. De fondsen waarin het fonds nu belegt, kennen een beperkte ESG-integratie. Hierdoor zijn de beleggingen van het fonds nog niet volledig in lijn met het opgestelde beleid. Tegelijkertijd classificeert het fonds zichzelf onder SFDR als een artikel 6 fonds (=streeft niet naar een bepaalde mate van duurzaamheid), terwijl er in de praktijk dus toch wel sprake is van enige ESG-integratie. De visitatiecommissie zal in 2025 volgen hoe het fonds deze tegenstrijdigheden gaat oplossen.

Daarnaast is in het niet al te lang geleden gehouden risicopreferentieonderzoek (RPO) de aandacht voor maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) als een hoog goed aangegeven, terwijl wellicht mede naar aanleiding van de geopolitieke ontwikkelingen, de meningen zouden kunnen zijn veranderd. De positieve houding van deelnemers t.a.v. MVB kan echter niet zomaar worden verwaarloosd. Als er inmiddels twijfel is of de mening bij deelnemers door politieke ontwikkelingen nog steeds hetzelfde is, dan adviseert de visitatiecommissie een nieuwe (desnoods deel-) enquête te houden die eventuele nieuwe inzichten en daaruit voortvloeiende besluiten kan onderbouwen. Aanbeveling 5.

2. Goed besturen

Het bestuur is zeker in control waarbij wel opviel dat er tijdens de interviews enkele verschillende antwoorden werden gegeven. Het gaf schijn van andere standpunten, hetgeen ook zeker wel kan, maar op bestuursniveau moet er wel tot een eensluidende versie worden gekomen. Aanbeveling 6.

Een voorbeeld daarvan is het standpunt ten aanzien van de gewenste omvang van de solidariteitsreserve in het kader van de toekomst van het fonds.

Hoewel voor het nemen van bestuursbesluiten het BOB-model ('beeldvorming, oordeelsvorming, besluitvorming') wordt gehanteerd, blijkt in de praktijk dat dit proces soms te kort door de bocht gaat. Soms worden alle drie de stappen in één vergadering doorlopen. Bij eenvoudige besluiten hoeft dat geen probleem te zijn, maar bij meer complexe onderwerpen is het verstandig afzonderlijke stappen bewust te doorlopen. Met name de opinie van een sleutelfunctiehouder kan meer aandacht krijgen in dit proces. Aanbeveling 7.

Het integraal risicomanagement heeft het afgelopen jaar meer aandacht gekregen. De door de sleutelfunctiehouders geschreven opinies en aanbevelingen zijn allemaal opgevolgd. Wel hebben de sleutelfunctiehouders aangegeven nog vaker en eerder betrokken te willen worden in het besluitvormingsproces. Aanbeveling 8.

In de loop van 2024 is het bestuur, begeleid door de sleutelfunctiehouder risicobeheer, gestart met een tussentijdse eigenrisicobeoordeling (ERB). In 2025 zal dit verder moeten worden uitgewerkt, rekening houdend met de implementatie naar Wtp. Voorlopig staat dit gepland voor eind 2025, echter afhankelijk van de nieuwe planning voor de indiening van het implementatieplan, dient de ERB-planning opnieuw te worden vastgesteld. Aanbeveling 9.

Het is goed te merken dat AZL al haar tijd en aandacht nodig heeft voor de transitie. De testfase is uitgelopen en de druk is hoog; er is geen capaciteit om zaken buiten het reguliere werk te doen. Dit heeft bijvoorbeeld gevolgen voor een groep arbeidsongeschikte deelnemers, die geen indexatie hebben gekregen, hetgeen de visitatiecommissie natuurlijk ook niet acceptabel vindt. De visitatiecommissie zal in het komend jaar nauwlettend volgen hoe het bestuur AZL houdt aan haar verplichtingen conform KPI's en SLA.

De datakwaliteit bij AZL is momenteel redelijk op orde, maar het is nog een lange weg naar de daadwerkelijke transitie. Het is zaak om de komende 2 jaar de vinger strak aan de pols te houden bij AZL ('stay clean').

Het fonds heeft GSAM als fiduciair manager aangesteld. Het bestuur is nog steeds tevreden over de inbreng van GSAM, maar er lijkt door personeelsverloop wel extra druk op de organisatie te liggen en er zijn ook fouten gemaakt. Dit is een aandachtspunt voor het bestuur. Ook zijn er vragen gesteld over eventuele gevolgen van het Trump-beleid voor het Amerikaanse GSAM.

3. Effectief intern toezichthouden en controle uitvoeren

Het is aan het bestuur te overwegen om naast de notulen rondom Wtp en het invaarproces, ook een logboek te gaan bijhouden met data waarop welk besluit is genomen. Als er in een later stadium alsnog om onderliggende documenten wordt gevraagd, zijn deze makkelijk te vinden. Aanbeveling 10.

Om te voorkomen dat de sleutelfunctiehouders dubbele of overlappende werkzaamheden uitvoeren, is er sinds 2024 periodiek overleg tussen hen en met de bestuurssecretaris. Dit geeft duidelijkheid in wat van elk van de sleutelfunctiehouders wanneer verwacht wordt. De sleutelfunctiehouder actuariael wordt momenteel nog weinig betrokken in het Wtp-proces; dit kan in ieder geval verhoogd worden door hem ook toegang te geven tot de notulen van de diverse vergaderingen en overleggen. Aanbeveling 11.

Uit de gesprekken met de sleutelfunctiehouders kwam ook naar voren dat niet op alle afgegeven opinies een reactie terugkomt; het is daardoor soms onduidelijk of en in hoeverre een opinie is meegenomen in de besluitvorming door het bestuur. Door expliciet in de notulen op te nemen dat en hoe de opinie is meegewogen kan deze onduidelijkheid richting de sleutelfunctiehouders worden voorkomen.

De sleutelfunctiehouder internal audit is tevens bestuurslid en uit dien hoofde direct betrokken bij het Wtp-implementatietraject. Om elke mogelijke schijn van belangenverstrengeling te voorkomen heeft het bestuur, terecht, gekozen om voor vervulling van deze functie een externe adviseur te benoemen.

In 2024 heeft het bestuur een eerste stap gezet met het in kaart brengen van ESG-risico's. Het bestuur heeft vervolgens de focus gelegd op de financiële gevolgen van duurzaamheidsrisico's. De visitatiecommissie volgt hoe het bestuur dit in 2025 verder uitwerkt.

4. Verantwoording en inspraak organiseren

De relatie tussen bestuur en Verantwoordingsorgaan is goed. Het Verantwoordingsorgaan wordt goed geïnformeerd, er wordt naar elkaar geluisterd en feedback gegeven.

Het verantwoordingsorgaan heeft een verzaamd adviesrecht met betrekking tot het invaarbesluit. Belangrijk onderdeel hierbij is de evenwichtige belangenafweging van alle groepen binnen het pensioenfonds. Om haar taken hiervoor nog beter te kunnen uitvoeren, wordt het verantwoordingsorgaan begeleid door een eigen, externe adviseur. Het bestuur moet echter niet vergeten dat ingevolge de Wtp de visitatiecommissie meegenomen dient te worden in de informatievoorziening gelijk aan het verantwoordingsorgaan.

In de komende periode tot de daadwerkelijke transitie zal het bestuur een duidelijk standpunt moeten innemen hoe om te gaan met de indexatie van de pensioenen, afgezet tegen de 'bescherming' van de invaardeckingsgraad. De opinies van de sleutelfunctiehouders risicobeheer en actuarieel kunnen hier dan hun waarde bewijzen.

5. Effectief functioneren van fondsorganen

Uit de door de leden van het bestuur en het verantwoordingsorgaan ingevulde zelfevaluatie blijkt de goede samenwerking binnen en tussen de diverse organen van het fonds. De visitatiecommissie dient in 2025 ook een zelfevaluatie uit te voeren.

Met het in kaart brengen van een bestuursopvolging zal gewaarborgd moeten worden dat het bestuur tot het moment van liquidatie van het fonds goed kan blijven functioneren. Het lijkt onbelangrijk nu op basis van de plannen, maar als het alsnog in een later stadium moet, of een bestuurslid valt weg, dan is het rijkelijk laat. Het verdient zeker aanbeveling om profielschetsen klaar te hebben liggen om tijdig -ruim voor 2028- te zoeken naar opvolging in het kader van de overdracht van kennis. Aanbeveling 12.

Een punt van zorg blijft de kwetsbare positie van de bestuurssecretaris. Hij is de spin in het web en alhoewel hij geassisteerd wordt door een bestuursadviseur van AZL, is de bestuurssecretaris degene die aan alle knoppen kan draaien. Dat moet ook, maar als hij ziek wordt of langdurig uitvalt, dan is er geen instapbare vervanging. De bestuursadviseur van AZL die wordt ingehuurd, heeft bijvoorbeeld geen toegang tot de gegevens van het fonds, en hij is zeker niet van alles op de hoogte. Er moet hier ons inziens een solide oplossing voor komen. Aanbeveling 13.

Pragmatisch is wel het woord dat past bij de werkwijze van het bestuur. Sommige stukken van extra overleggen zijn niet terug te vinden op iBabs (bijv. 7 januari overleg). Ook is er niet altijd een voorlegger met voorbereidend advies en voor- en nadelen. Aanbeveling 14 a.

De visitatiecommissie adviseert alle overleggen van bestuur, ook de beeldvormende, via iBabs vast te leggen en te notuleren. Aanbeveling 14 b.

Tenslotte

De visitatiecommissie dankt iedereen met wie zij heeft gesproken voor de prettige en open gesprekken. Hieruit blijkt zowel een grote betrokkenheid van iedereen bij het reilen en zeilen van het Pensioenfonds Rockwool, als ook de goede sfeer en openheid tussen de diverse gremia van het fonds onderling.

De visitatiecommissie heeft geconstateerd dat niet alle aanbevelingen van vorig jaar zijn opgelost; voor zover van toepassing zijn deze weer opgenomen in de huidige aanbevelingen.

De visitatiecommissie,

Patricia Spuijbroek (voorzitter)

Joyce van Dorssen

Léon Zijlmans

Reactie van het bestuur

Het bestuur heeft met belangstelling kennisgenomen van het verslag van de visitatiecommissie. In de rapportage ziet het bestuur een bevestiging van de bestuurlijke stappen die ook in het afgelopen jaar gezet zijn om het pensioenfonds enerzijds toekomstbestendig te houden en anderzijds voor te bereiden op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Bij die stappen heeft de visitatiecommissie in haar rapportage nuttige en bruikbare feedback gegeven aan het bestuur. Ook de door de visitatiecommissie op andere onderdelen genoemde aanbevelingen worden door het bestuur betrokken in haar afwegingen en waar mogelijk doorgevoerd.

Verslag van Verantwoordingsorgaan

Per 1 juli 2024 waren er twee vacatures binnen het Verantwoordingsorgaan: de zittingstermijnen van werkgeverslid John Ruijters en werknemerslid John van der Meulen eindigden per die datum. ROCKWOOL heeft John Ruijters voorgedragen voor een nieuw termijn. John van der Meulen was de enige kandidaat voor de werknemerszetel. Beiden zijn door het bestuur voor een nieuwe zittingsduur van 4 jaar benoemd.

1. Hoofdtaken verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan (VO) heeft als hoofdtaken:

- Het adviseren van het Bestuur over de in de pensioenwet opgenomen onderwerpen. Er zijn geen aanvullende adviesbevoegdheden aan het VO toegekend.
- Het zorgdragen dat het Bestuur verantwoording aflegt over:
 - het handelen van het Bestuur,
 - het door het Bestuur uitgevoerde beleid
 - de beleidskeuzes van de toekomst.

Jaarlijks wordt hierover een oordeel uitgesproken met onderstaand verslag. Gedurende het jaar wordt het handelen van het Bestuur gevolgd. Indien nodig wordt direct toelichting gevraagd.

Het VO geeft in dit verslag een oordeel over het kalenderjaar 2024. De door de Sociale Partners in de pensioenovereenkomst vastgelegde inhoudelijke pensioenafspraken, inclusief de daarbij afgewogen belangen, maken geen deel uit van het vormen van het oordeel.

In dit verslag zal een verdere toelichting gegeven worden met onderbouwing, alsmede een aantal aanbevelingen.

2. Activiteiten/bronnen voor oordeelsvorming 2024

Op 1 juli 2023 is de Wet Toekomst Pensioenen (Wtp) van kracht geworden. De sociale partners waren als eerste aan zet met het maken van arbeidsvoorwaardelijke afspraken aangaande de overgang naar het nieuwe stelsel. Het hieruit voortkomende transitieplan, opgesteld door sociale partners, had uiterlijk eind 2024 gereed moeten zijn. Het definitieve transitieplan is echter eind februari 2025 door de sociale partners ingediend bij het bestuur. Het bestuur zal in de komende tijd het plan beoordelen. Hierbij heeft het VO nog adviesrecht en een verzwaard adviesrecht over het invaarsbesluit.

De daadwerkelijke overgang naar het nieuwe pensioenstelsel is vooralsnog gepland voor 1 juli 2027, mits het bestuur deze overgang verantwoord vindt. Hoewel de wettelijke termijn voor de indiening van het implementatieplan bij DNB nog steeds 1 juli 2025 is, heeft het bestuur deze datum zelf verplaatst naar 1 november 2025. Vooruitlopend op het wetsvoorstel voor verlenging van de transitieperiode en invoering van een flexibele aanleverdatum van het implementatieplan, heeft het bestuur (met adviseurs) 1 mei 2026 gepland als uiterste inleverdatum. De definitieve transitie staat gepland voor 1 juli 2027, mede ook vanwege de afhankelijkheid van pensioenuitvoeringsorganisatie AZL.

Om de rol van het VO in de komende tijd duidelijk in beeld te brengen, wordt een gezamenlijke studiedag (in 2025) met het bestuur ingepland, onder begeleiding van een externe adviseur.

Gedurende het jaar is het VO door het Bestuur goed op de hoogte gehouden van de diverse ontwikkelingen aangaande Wtp.

Al met al was ook 2024 wederom een jaar waarin adequate en zorgvuldige communicatie met alle belanghebbenden zeer belangrijk was. In 2024 zijn namens het fonds twee nieuwsbrieven en een verkort jaarverslag aan deelnemers en gepensioneerden gestuurd.

Het VO spreekt haar waardering uit voor de inspanningen van het Bestuur om alle geledingen mee te nemen in genoemde onderwerpen.

De belangrijkste gebeurtenissen voor het VO in 2024 :

- Het VO heeft twee reguliere vergaderingen gehad. Tijdens de reguliere vergaderingen dienen de notulen van de bestuursvergaderingen als belangrijkste input en daarnaast worden ook de andere gedeelde stukken besproken. De heer Reuling van het Bestuursbureau gaf daar waar nodig de gevraagde extra informatie. Daarnaast hebben de leden van het VO diverse malen o.a. via email en Teams contact en overleg gehad.
- Het VO heeft acht overleggen gehad met het Bestuur en één met de Visitatiecommissie. Ook heeft er regelmatig overleg plaatsgevonden tussen de voorzitters van het VO en van het Bestuur.
- Het VO is ook aanwezig geweest bij de behandeling van het jaarverslag 2023, waarbij naast het Bestuur ook de externe accountant, de adviserende actuaire en certificerende actuaire aanwezig waren.
- In juni heeft overleg plaatsgevonden over de risicohouding in het nieuwe pensioenstelsel én het evenwichtigheidskader voor de beoordeling van de transitie.
- In het begin van het jaar zijn de resultaten van het (eind 2023) uitgevoerde risicopreferentieonderzoek gedeeld. Begin maart heeft hierover een gezamenlijke sessie plaatsgevonden tussen Bestuur, de adviseur van het Bestuur en een afvaardiging van het VO om de uitkomsten te bespreken. De uitkomsten van het onderzoek zijn inmiddels gebruikt voor het vaststellen van de risicohouding van het pensioenfonds. Dat wordt/is vertaald naar het beleggingsbeleid. In het beleggingsbeleid komt een klein beetje meer risico terug.
- Het VO heeft het Bestuur een standaard format aangereikt teneinde adviesaanvragen vanuit het Bestuur met betrekking tot Wtp efficiënt en effectief te laten verlopen.
- Het communicatiejaarplan 2025 is vastgesteld.
- EY is aangesteld als ondersteunend adviseur voor het VO gelet op de mogelijke transitie Wtp.
- Het VO wordt door het bestuur op maandelijkse basis bijgepraat over de stand van zaken m.b.t. het Wtp-traject. Tevens worden in dit overleg andere actuele onderwerpen meegenomen. Daarmee wordt op een adequate wijze invulling gegeven aan de door het VO genoemde informatiebehoefte.
- Het VO heeft een zelfevaluatie over haar functioneren uitgevoerd. Hieruit blijkt o.a. de goede samenwerking binnen en tussen de diverse organen van het fonds.
- De vertegenwoordiger namens de gepensioneerden in het VO heeft Alieke Doornink voorgedragen als opvolgster van Guido Monsieur als vertegenwoordiger van de gepensioneerden in het Bestuur.

3. Uitgebrachte adviezen

In 2024 is er geen formele adviesaanvraag van het Bestuur naar het VO geweest. Dientengevolge heeft het VO in 2024 geen formele adviezen uitgebracht.

4. Oordeel over beleid en uitvoering

Het Bestuur geeft in haar visie aan een stabiel en toekomstbestendig beleid te willen voeren en daarbij te streven naar draagvlak en vertrouwen. Het pensioenfonds wil letterlijk en figuurlijk dichtbij de deelnemers staan (uit ABTN 12 december 2024).

Binnen het beleid dat aan deze visie invulling moet geven, ziet het VO de volgende kritische elementen in de uitvoering:

- Stabiliteit en toekomstbestendigheid;
 - Professionalisering van het Bestuur en van het risicomanagement;
 - Ontwikkelen van een visie op de toekomstbestendigheid van het fonds;
- Draagvlak en vertrouwen;
 - Samenwerking en communicatie met de fondsorganen, met name Visitatiecommissie en VO;
 - Frequentie communicatie naar alle geledingen;

Het VO heeft het verslag van de Visitatiecommissie (VC) mede gebruikt als basis voor de beoordeling van het beleid en de uitvoering.

De VC heeft haar bevindingen duidelijk en uitgebreid weergegeven in genoemd document en daaraan duidelijk haar aanbevelingen gekoppeld en de bevindingen van de Visitatiecommissie zijn uitvoerig besproken in een gezamenlijk overleg tussen VC en VO. Het VO onderschrijft de bevindingen van de VC. Het VO is van mening dat de ingezette positieve ontwikkeling is gecontinueerd en dat het Bestuur op belangrijke dossiers adequaat heeft gehandeld.

Het VO wil de volgende hoofdpunten uit de aanbevelingen van de VC benadrukken:

- Organiseren van bijeenkomsten voor actieven, gepensioneerden en slapers
- Organiseren van een najaar sessie Bestuur, VC en VO gezien de vele ontwikkelingen die de komende tijd spelen.
- Het tussentijds meenemen van de VC (gelijk aan het VO) in het transitietraject naar de nieuwe pensioenregeling.
- Het vinden van een solide oplossing voor de kwetsbare positie van de bestuurssecretaris, teneinde continuïteit in de dagelijkse operationele uitvoering te bewerkstelligen
- Alle overleggen vastleggen in iBabs

Het VO had voor 2024 een aantal aanbevelingen en aandachtgebieden vastgesteld. Ten aanzien van de aanbevelingen constateert het VO dat deze voor zover van toepassing zijn opgevolgd.

Hierna wordt de visie van het VO op de aandachtsgebieden toegelicht.

- De gevolgen van de Wtp voor het fonds en haar deelnemers en de hierbij behorende communicatie, waarbij de individuele gevolgen voor de deelnemer niet vergeten mogen worden.

Bevinding VO:

Het VO constateert dat het Bestuur in 2024 diverse acties heeft ondernomen (onder andere raadpleging en infosessies voor alle deelnemers en het benoemen van een projectleider) aangaande de Wet Toekomst Pensioenen. Het VO vindt dat het Bestuur voldoende initiatief neemt. Het VO benadrukt het belang van goed en adequaat project management in deze. Het VO constateert tevens dat de communicatie, zowel op papier als digitaal (Website) voldoende is. Het VO blijft aanbevelen dat er voldoende aandacht gegeven dient te worden aan de individuele gevolgen van maatregelen voor de deelnemers.

- Het tijdig meenemen van het VO in het Wtp-traject

Bevinding VO:

Het VO constateert dat het Bestuur in 2024 actief is geweest in het houden van (maandelijkse) bijpraat-sessies met het VO aangaande de Wet Toekomst Pensioenen. Hiermee is het VO op een pragmatische doch adequate manier op de hoogte gehouden.

- Een mogelijk alternatief scenario in het geval dat er niet tijdig een (geaccepteerd) transitieplan is, en de daaraan verbonden gevolgen voor de individuele deelnemers.

Bevinding VO:

Het VO constateert dat het Bestuur een pragmatische houding hanteert aangaande het transitieplan en de visie heeft om niet voorop te willen lopen. Vooruitlopend op het wetsvoorstel voor verlenging van de transitieperiode en de invoering van een flexibele aanleverdatum van het implementatieplan, heeft het Bestuur inmiddels 1 mei 2026 als uiterste inleverdatum gepland. De definitieve transitie naar het nieuwe stelsel staat gepland voor 1 juli 2027. Hiermee hoopt het Bestuur ruimschoots tijd te hebben voor een gedegen plan.

5. Aanbevelingen voor 2025

Onderstaande aanbevelingen zijn grotendeels in lijn met de aanbevelingen over 2024;

- Het tijdig blijven informeren en aanleveren van stukken aan het VO bij alle zaken waarbij het Bestuur de mening van het VO van belang acht, zodat het VO voldoende voorbereidingstijd heeft om tot een gedegen oordeel te komen.
- Het door het VO aangeleverde format te gebruiken bij het indienen van advies aanvraag mbt de invoering Wtp.
- Begrijpelijke communicatie voor alle partijen (actieven, gepensioneerden en slapers) en daar waar mogelijk duidelijkheid geven over de impact voor de individuele deelnemer.
- Aandacht te blijven houden voor het nieuwe pensioenstelsel, hiervoor een goede en adequate projectorganisatie in stand te houden, met het doel een gedegen implementatieplan op te leveren.
- Kritisch blijven opvolgen van de uitvoeringskosten per deelnemer en dit te benchmarken met fondsen van soortgelijke omvang.
- De dialoog met de fondsorganen te blijven voeren over toekomstige ontwikkelingen en gezamenlijk te blijven werken aan een open, transparante en rol-zuivere wijze van werken.

6. Aandachtgebieden voor 2025

Het VO wil het Bestuur de volgende aandachtsgebieden voor 2025 meegeven;

- De gevolgen van de Wtp voor het fonds en haar deelnemers en de hierbij passende communicatie, waarbij de individuele gevolgen voor de deelnemer niet vergeten mogen worden.
- Het communicatieplan en implementatieplan 2025.
- Voorbereiden van het VO op het verzwaard adviesrecht met betrekking tot het invaarbesluit van het fonds.
- Aandacht houden voor de voortdurende kwaliteit en de uitvoeringscapaciteit van de diverse uitvoeringsinstanties waarvan het fonds gebruikt maakt.
- Het maken van een voorstel om de continuïteit van leden binnen de fondsorganen te waarborgen.
- Het vinden van een solide oplossing voor de kwetsbare positie van de bestuurssecretaris, teneinde continuïteit in de dagelijkse operationele uitvoering te bewerkstelligen.

7 Mei 2025

J. Ruijters (Voorzitter)

K. Goossens

J. van der Meulen

GJ. Doomen

Reactie van het bestuur

Het bestuur spreekt dank en waardering uit voor de door het verantwoordingsorgaan verrichte werkzaamheden in 2024 en het positieve oordeel over het bestuur. In het bijzonder waardeert het bestuur de open en constructieve gesprekken met het verantwoordingsorgaan. Het bestuur herkent de aandachtsgebieden die het verantwoordingsorgaan noemt en de aanbevelingen die het doet. De door het verantwoordingsorgaan genoemde onderwerpen zullen in het komende jaar regelmatig onderwerp van gesprek zijn. Uiteraard zal daarbij voldoende aandacht worden besteed aan de formele rol die het verantwoordingsorgaan heeft. Het bestuur ziet uit naar het voortzetten van de constructieve samenwerking met het verantwoordingsorgaan in de komende uitdagende periode.

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na bestemming van het resultaat; in duizenden euro)

Activa	2024	2023
Beleggingen voor risico pensioenfondsen [1]		
Onroerende zaken	20.630	18.990
Zakelijke waarden	123.689	104.210
Vastrentende waarden	272.947	230.378
Overige beleggingen	29.055	53.671
	446.321	407.249
Herverzekeringsdeel voorziening arbeidsongeschiktheid [2]	1.996	2.043
Vorderingen en overlopende activa [3]	2.882	940
Liquide middelen [4]	1.929	1.659
	453.128	411.891

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2024	2023
Reserves		
Algemene reserve [5]	55.497	34.133
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [6]	394.311	375.170
Voorziening arbeidsongeschiktheid [7]	1.996	2.043
	396.307	377.213
Kortlopende schulden [8]	848	296
Overlopende passiva [9]	476	249
	453.128	411.891

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2024	2023
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen		
– Directe beleggingsopbrengsten [10]	1.349	1.241
– Indirecte beleggingsopbrengsten [11]	35.286	37.311
– Kosten vermogensbeheer [12]	-595	-288
	36.040	38.264
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [13]	15.082	14.451
Saldo van overdrachten van rechten [14]	-1.101	-2.161
Pensioenuitkeringen [15]	-10.447	-9.271
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen [16]		
Wijziging rentecurve	-7.225	-13.049
Wijziging UFR	0	1.082
Benodigde interesttoevoeging	-13.036	-10.942
Inkoop nieuwe aanspraken	-10.639	-9.876
Toeslagverlening	-2.076	-23.456
Inkomende waardeoverdrachten	-123	-462
Uitgaande waardeoverdrachten	1.530	2.012
Vrijval excassokosten	314	280
Uitkeringen en afkopen	10.488	9.334
Actuarieel resultaat op sterfte	-945	1.161
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	-643	-711
Actuarieel resultaat op mutaties	309	74
Wijziging actuariële grondslagen/methoden	604	2.457
Correctie(s) begin- en eindstand deelnemersbestand	160	201
Gemiste ANW-uitkering	0	-20
Correctie regulier ANW	0	-88
Voorziening onvoorwaardelijke indexatie	16	-33
Voorziening niet-uitruilbaar pensioen	2.125	0
	-19.141	-42.036

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2024	2023
Mutatie voorziening zieken [17]	47	533
Herverzekering [18]	2.296	1.141
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [19]	-1.412	-1.071
Saldo van baten en lasten	21.364	-150
Bestemming van het resultaat		
Algemene reserve	21.364	-150
	21.364	-150

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2024	2023
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
– Bijdragen	15.082	14.451
– Uitkeringen uit herverzekering	1.514	2.239
– Overgenomen pensioenverplichtingen	58	328
	16.654	17.018
Uitgaven		
– Uitgekeerde pensioenen en afkopen, loonheffing, sociale premies en andere inhoudingen	-10.423	-9.261
– Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.159	-2.489
– Premies herverzekering	-1.136	-1.104
– Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-1.341	-1.043
– Overige	-5	-14
	-14.064	-13.911
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
– Directe beleggingsopbrengsten	1.377	1.232
– Verkopen beleggingen	51.809	123.628
– Overige	30	0
	53.216	124.860
Uitgaven		
– Aankopen beleggingen	-55.070	-127.282
– Kosten vermogensbeheer	-466	-359
– Overige	0	0
	-55.536	-127.641
Mutatie liquide middelen	270	326
Saldo liquide middelen 1 januari	1.659	1.333
Saldo liquide middelen 31 december	1.929	1.659

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Stichting Pensioenfonds Rockwool is statutair gevestigd in Roermond. Het doel van Stichting Pensioenfonds Rockwool is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden. Het pensioenfonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregelingen van ROCKWOOL B.V., Industrieweg 15 te Roermond.

Indien noodzakelijk voor vergelijkingsdoeleinden is de rubricering van de vergelijkende cijfers aangepast. Dit heeft echter geen invloed op het vermogen en/of resultaat.

Toepassing Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving

De jaarrekening is opgesteld in euro. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Schattingswijzigingen 2024

– Prognosetafel

In 2024 heeft de Commissie Overlevingstafels van het AG een nieuwe prognosetafel gepubliceerd, zijnde de Prognosetafel AG2024, en heeft het fonds besloten over te gaan op deze nieuwe overlevingstafel. Dit is in 2024 verantwoord als een schattingswijziging. Ultimo 2024 is de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds verlaagd met 604 als gevolg van deze schattingswijziging. Dit effect van deze schattingswijziging op de technische voorziening in 2024 is als mutatie in het resultaat verwerkt.

Opname van een actief of een verplichting / baten en lasten

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post“vorderingen of schulden uit hoofde van effectentransacties”.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro tegen de koers per balansdatum. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

Waardering

Algemene grondslagen

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen de kostprijs, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld. Voor kortlopende vorderingen en schulden wordt de nominale waarde geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde.

Continuïteit

Het bestuur schat in dat het pensioenfonds de middelen heeft om het pensioenfonds in de nabije toekomst voort te zetten. Het bestuur is niet op de hoogte van materiële onzekerheden die aanleiding zouden kunnen geven tot twijfel over de continuïteit van het pensioenfonds. De jaarrekening is daarom gebaseerd op de aanname dat het pensioenfonds haar activiteiten zal voortzetten.

Aandelen, indirecte vastgoedbeleggingsfondsen en overige beleggingen

De beursgenoteerde aandelen worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet-beursgenoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Vastrentende waarden

De beursgenoteerde obligaties worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet-beursgenoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Derivaten

Beleggingen in beursgenoteerde derivaten worden gewaardeerd tegen de op 31 december bekende marktprijzen. Beleggingen welke onderhands zijn gekocht, waarvoor geen directe marktwaardering beschikbaar is, worden gewaardeerd op basis van actuele marktparameters, zijnde de risicovrije rente op basis van de EONIA-curve. RJ610 schrijft voor dat derivaten met een negatieve waarde op de passiva zijde van de balans moeten worden weergegeven.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde.

Herverzekering**Arbeidsongeschiktheid**

Het arbeidsongeschiktheidsrisico is herverzekerd. Indien er een arbeidsongeschiktheidspercentage van 35% of meer bestaat krachtens de WIA zal er een gedeeltelijke vrijstelling van premiebetaling worden verleend. Vanaf 80% is er een gehele vrijstelling.

Voorziening zieken

Het pensioenfonds houdt een IBNR (incurred but not reported) voorziening aan om te voorzien in de verwachte premievrijstelling de komende twee jaar. Deelnemers die ultimo 2021 al ziek zijn kunnen vanuit die situatie binnen twee jaar in de WIA terecht komen, waarbij aan hen vanaf dat moment premievrijstelling wordt verleend. Het fonds stelt de IBNR voorziening vast op de jaarrisicopremie arbeidsongeschiktheid op marktwaarde grondslagen, van de afgelopen 2 jaren, aangezien dit de verwachte last is die hieruit zal volgen.

Vorderingen overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Deze staan ter vrije beschikking van het pensioenfonds. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen. De statutaire reserves en de overige wettelijke reserves die het pensioenfonds conform artikel 2:389 en artikel 2:390 BW vormt, blijken op grond van artikel 2:373 lid 1 BW afzonderlijk uit de balans.

Algemene reserve

De jaarlijkse resultaten worden toegevoegd c.q. onttrokken aan de algemene reserve.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

De voorziening pensioenverplichtingen is gelijk aan de contante waarde per de balansdatum van de pensioenverplichtingen, volgens de opgebouwde rechtenmethode, inclusief de verstrekte toeslagen jegens deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en hun nagelaten betrekkingen, alsmede de verplichtingen uit hoofde van de premievrijstellingsregeling wegens arbeidsongeschiktheid. De berekening is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen:

Sterfte

Prognosetafel AG2024 (startjaar 2025) (2023: AG2022; startjaar 2024). Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van de Willis Towers Watson 2022 ervaringssterfte welke is toegepast voor Stichting Pensioenfonds Rockwool.

Rente

De rentetermijnstructuur ultimo boekjaar zoals gepubliceerd door DNB. Hiermee is rekening gehouden bij de waardering van de technische voorziening.

Rentetoevoeging: onder het FTK is de rentetoevoeging gelijk aan de 1-jaars rente. Op basis van de DNB rentetermijnstructuur primo 2024 is deze rente gelijk aan 3,439% (2023: 3,264%).

Leeftijdsverschil

Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op 3 jaar gesteld (man ouder dan vrouw).

Leeftijden

Leeftijden worden in jaren en maanden nauwkeurig vastgesteld.

Uitkeringen

De uitkeringen worden continu betaalbaar gesteld.

Wezenopslag

Voor niet ingegaan latent wezenpensioen wordt een voorziening getroffen ad 2% op de netto voorziening pensioenverplichtingen voor opgebouwd nabestaandenpensioen.

Kosten

In de voorziening pensioenverplichtingen is een excassovoorziening begrepen van 3% van de nettovoorziening (2023: 3%). In 2022 is de hoogte van de kostenvoorziening onderzocht. Vastgesteld is dat 3% van de nettovoorziening voldoet.

Gehuwdheid

Het nabestaandenpensioen is gebaseerd op een onbepaald partner systeem met een voor het fonds passende gehuwdheidsfrequentie. Deze is 100% op de pensioenleeftijd. Daarna wordt het bepaald partnersysteem gehanteerd.

Arbeidsongeschiktheid

De technische voorzieningen worden gelijkgesteld aan de contante waarde van de in totaal bereikbare aanspraken.

Voorziening zieken

Ter financiering van de schade van toekomstige arbeidsongeschiktheid voor huidige zieken wordt een reserve aangehouden ter grootte van de betaalde risicopremies in de twee voorafgaande jaren.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde.

Resultaatbepaling

Algemeen

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de renteopbrengst verminderd met de kosten; bij de aandelen wordt hieronder verstaan het bruto-dividend verminderd met de kosten. Voor het onroerend goed wordt de netto huur verantwoord. De intresten van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder indirecte beleggingsopbrengsten worden de volgende resultaten opgenomen:

- gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen van aandelen, indirecte vastgoedbeleggingsfondsen en overige beleggingen, obligaties en participaties in vastrentende beleggingsfondsen;
- boetes bij vervroegde aflossingen van leningen op schuldbekentenis;
- valutaverschillen inzake deposito's en bankrekeningen in buitenlandse valuta en valutatermijntransacties.

Kosten van vermogensbeheer

Onder de kosten van vermogensbeheer worden alle kosten opgenomen die verband houden met het beheer en de administratie van de beleggingen.

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar gereserveerde pensioenen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Saldo overdrachten van rechten

De post overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Herverzekering

Met ingang van 2022 zijn het risico van arbeidsongeschiktheid en overlijden verzekerd bij ElipsLife. Daarvoor was dit verzekerd bij Zwitserleven.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan pensioengerechtigden uitgekeerde bedragen inclusief afkopen.

Pensioenuitvoerings- en administratiekosten

De pensioenuitvoerings- en administratiekosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Verbonden partijen

De organisatie en de werkwijze binnen het pensioenfonds is zodanig dat geen van de verbonden personen noch betrokkenen vanwege hun rol binnen het fonds kunnen beschikken over koersgevoelige informatie die vervolgens gebruikt kan worden voor privé transacties. De voor verbonden personen en betrokkenen beschikbare informatie is altijd openbaar.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds**Pensioenopbouw**

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Rentetoevoeging

De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoeringskosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen zijn opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorziening herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Voor de waardeoverdrachten die gedurende het boekjaar zijn uitgevoerd en afgerond, ontstaat een resultaat dat wordt toegerekend aan de periode waarop de overdrachten betrekking hebben.

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

Dit betreft met name: correcties, technische winstdeling en overige baten.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht is de directe methode gehanteerd. Hierbij worden alle ontvangsten en uitgaven als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa**[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds**

Categorie	Stand ultimo 2023	Aankopen/ verstrek- kingen	Verkopen uitlotingen (af)lossingen	Gerealiseerde en niet- gerealiseerde koers- verschillen	Stand ultimo 2024
Onroerende zaken					
Indirecte vastgoedbeleggingen	18.990	0	0	1.640	20.630
Zakelijke waarden					
Beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde beleggingsinstellingen die beleggen in aandelen	104.210	259	-1.050	20.270	123.689
Vastrentende waarden					
Obligaties en andere vastrentende waarden	187.847	50.737	-20.929	10.316	227.971
Hypotheekfondsen	42.531	929	0	1.517	44.977
Overige beleggingen					
Geldmarktfondsen	53.671	3.670	-29.830	1.543	29.054
Totaal belegd vermogen	407.249	55.595	-51.809	35.286	446.321

Categorie	Stand ultimo 2022	Aankopen/ verstrek- kingen	Verkopen uitlotingen (af)lossingen	Gerealiseerde en niet- gerealiseerde koers- verschillen	Stand ultimo 2023
Onroerende zaken					
Indirecte vastgoedbeleggingen	21.439	17.559	-21.569	1.561	18.990
Zakelijke waarden					
Beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde beleggingsinstellingen die beleggen in aandelen	103.856	4.442	-22.480	18.392	104.210
Vastrentende waarden					
Obligaties en andere vastrentende waarden	155.371	76.440	-58.529	14.565	187.847
Hypotheekfondsen	40.736	856	0	939	42.531
Overige beleggingen					
Geldmarktfondsen	44.882	27.985	-21.050	1.854	53.671
Totaal belegd vermogen	366.284	127.282	-123.628	37.311	407.249

Er wordt niet belegd in premiebijdragende ondernemingen.

Het Blackrock Euro credit fonds en het geldmarktfonds van NNIP, het NN (L) Liquid fonds, maken gebruik van securities lending. Echter wordt het alleen voor het Blackrock credit fonds actief toegepast. Deze opbrengsten komen deels toe aan het betreffende fonds en maken daarmee deel uit van de waardering.

De investment manager van het beleggingsfonds heeft maatregelen ingeregeld om het tegenpartijrisico te mitigeren. Tevens gelden er stricte collateral criteria.

Methodiek bepaling marktwaarde

Level 1: De waarde van de beleggingen is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen in een actieve markt.

Level 2: Actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van onafhankelijke taxaties.

Level 3: Level 3: De waarde wordt direct of indirect vastgesteld aan de hand van de netto contacte waarde berekening. Daarnaast vallen derivaten die volgens een waarderingsmethode worden vastgesteld, waarbij gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata, onder deze categorie.

	Stand ultimo 2024	Stand ultimo 2023
Level 1	415.793	353.136
Level 2	11	11
Level 3	30.576	54.177
Totaal belegd vermogen inclusief derivaten	446.380	407.324

De indeling naar level is gebaseerd op de beschikbare informatie van de beheerder van de beleggingsfondsen waarin rechtstreeks dan wel middelijk wordt geparticipeerd, zoals dat is geformuleerd in de daartoe strekkende prospectussen.

Om een beter inzicht te geven in de beleggingen zijn de cijfers met betrekking tot de beleggingen in 2024 opgesteld volgens het lookthrough-principe. Onderstaande tabel geeft een inzicht in de aansluiting met de balans en de risicoparagraaf.

	Stand ultimo 2024	Liquide middelen	Over- lopende intrest	Toepassing look- through	Stand ultimo 2024 conform risico- paragraaf
Onroerende zaken	20.630	0	0	3.651	24.281
Zakelijke waarden	123.689	0	0	-4.942	118.747
Vastrentende waarden	272.948	0	0	-171.636	101.312
Overige beleggingen	29.054	59	0	187.526	216.639
Derivaten	0	0	0	-14.599	-14.599
	446.321	59	0	0	446.380

	2024	2023
[2] Herverzekeringsdeel voorziening arbeidsongeschiktheid (premie van afgelopen 2 jaar)	1.996	2.043
[3] Vorderingen en overlopende activa		
Lopende intrest en dividend Hieronder is opgenomen de aan het boekjaar toe te rekenen intrest en dividend van:		
– Liquide middelen	11	13
Overige vorderingen		
– ElipsLife (nog te ontvangen claims)	2.864	774
– Zwitserleven (poolwinst)	0	125
– Vooruitbetaalde contributie GIP	7	0
– Overige vorderingen inzake beleggingen	0	28
	2.871	927
Totaal vorderingen en overlopende activa	2.882	940
Bovenstaande vorderingen hebben een looptijd van korter dan één jaar.		
[4] Liquide middelen		
– ING Bank N.V.	1.315	1.612
– Depotbanken	614	47
	1.929	1.659
Liquide middelen staan ter vrije beschikking van het pensioenfonds. Op de rekening van de ING Bank N.V. is een 'intraday' kredietfaciliteit afgegeven van € 700.000,-.		
Totaal activa	453.128	411.891

Passiva**Reserves****[5] Algemene reserve**

Stand per 1 januari

Bij: uit bestemming saldo

Stand per 31 december**2024****2023**

34.133

34.283

21.364

-150

55.497**34.133**

Het minimaal vereist vermogen bedraagt 104,1% (2023: 104,2%).

De strategisch vereiste dekkingsgraad op basis van de

solvabiliteitstoets bedraagt 113,5% (2023: 113,7%).

De feitelijke dekkingsgraad is 114,0% (2023: 109,0%).

De dekkingsgraad is vastgesteld als het totaal eigen vermogen plus de totale technische voorzieningen gedeeld door de totale technische voorzieningen.

De beleidsdekkingsgraad is 113,1% (2023: 114,2%).

De beleidsdekkingsgraad wordt berekend op basis van het twaalfmaands gemiddelde over 2024.

Op basis van de hiervoor genoemde beleggingen en technische voorzieningen bedraagt de aan DNB gerapporteerde dekkingsgraad per 31 december 2024 114,0%. Deze zogenaamde DNB-dekkingsgraad, die gehanteerd wordt voor de beoordeling of er sprake is van een dekkings- of reservetekort, is vastgesteld op basis van een door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. De beleidsdekkingsgraad per 31 december 2024 bedraagt 113,1%. Deze beleidsdekkingsgraad wordt berekend door het gemiddelde van de afgelopen 12 dekkingsgraden per maandeinde te nemen. Het Vereist Eigen Vermogen (VEV) onder het nFTK dient zodanig te zijn dat het fonds met 97,5% zekerheid volgend jaar voldoende vermogen heeft om de verplichtingen op marktconforme basis over te dragen. Het VEV wordt bepaald met behulp van een door DNB aangereikt standaardmodel. Het VEV bedraagt ultimo 2024 113,5%. Als de dekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad is er sprake van een reservetekort. Het minimaal vereist vermogen bedraagt 104,1%. Aangezien de dekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad, is per 31 december 2024 sprake van een reservetekort. Het bij DNB ingediende herstelplan 2021 van het fonds is daarom in het eerste kwartaal van 2025 geactualiseerd en is in mei 2025 akkoord bevonden door DNB. In dit herstelplan is gerekend met een herstelperiode van 10 jaar.

	2024	2023
Technische voorzieningen		
[6] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Stand per 1 januari	375.170	333.134
<i>Mutaties</i>		
Wijziging rentecurve	7.225	13.049
Wijziging UFR	0	-1.082
Benodigde interesttoevoeging	13.036	10.942
Inkoop nieuwe aanspraken	10.639	9.876
Toeslagverlening	2.076	23.456
Inkomende waardeoverdrachten	123	462
Uitgaande waardeoverdrachten	-1.530	-2.012
Vrijval excassokosten	-314	-280
Uitkeringen en afkopen	-10.488	-9.334
Actuarieel resultaat op sterfte	945	-1.161
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	643	711
Actuarieel resultaat op mutaties	-309	-74
Wijziging actuariële grondslagen/methoden	-604	-2.457
Correctie(s) begin- en eindstand deelnemersbestand	-160	-201
Gemiste ANW-uitkering	0	20
Correctie regulier ANW	0	88
Voorziening onvoorwaardelijke indexatie ¹⁾	-16	33
Voorziening niet-uitruilbaar pensioen	-2.125	0
Stand per 31 december	394.311	375.170
[7] Voorziening arbeidsongeschiktheid ²⁾	1.996	2.043
Totaal technische voorzieningen	396.307	377.213
De technische voorzieningen pensioenverplichtingen per 31 december zijn als volgt opgebouwd:		
– Deelnemers	148.559	139.103
– Gewezen deelnemers	99.390	99.955
– Pensioengerechtigden	146.333	136.067
– Voorzieningen arbeidsongeschiktheid en onverwaardelijke indexatie	2.025	2.088
	396.307	377.213

1) Het fonds heeft een voorziening opgenomen voor de onvoorwaardelijke indexatie van Anw-hiaatpensioenen die vóór 2007 zijn ingegaan.

2) In 2015 heeft het pensioenfonds besloten een voorziening voor Arbeidsongeschiktheid op te nemen. Hierbij is het herverzekeringscontract verwerkt in de balans, waarbij voor in de toekomst verwachte premievrijstellingen van nu als actief te boek staande deelnemers al worden meegenomen in de reserve. Het fonds houdt een Arbeidsongeschiktheidsvoorziening aan groot tweemaal de premievrijstellingsopslag arbeidsongeschiktheid van 7,0% voor 2025 (2023: tweemaal de premievrijstellingsopslag van 7,0% voor 2024) op marktwaarde grondslagen om te voorzien in de verwachte premievrijstelling in de uitlooperperiode.

	2024	2023
[8] Kortlopende schulden		
Schulden met looptijd < 1 jaar		
– Beleggingen	555	0
– Uitkeringsgerechtigden	3	2
– Loonheffing en sociale lasten	200	177
– Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	90	117
	848	296
[9] Overlopende passiva		
– Raming accountantskosten	35	34
– Raming actuariskosten	60	83
– Raming vermogensbeheerkosten	251	125
– Raming overige kosten	130	7
	476	249
Totaal passiva	453.128	411.891

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Het fonds heeft het arbeidsongeschiktheidsrisico en het overlijdensrisico met ingang van 2022 verzekerd bij ElipsLife. In het afgelopen contract met Zwitterleven was een winstdelingsregeling opgenomen. Na beëindiging van het contract per 31 december 2021 was sprake van een uitlooptisico van 2 jaar. In 2024 is het bedrag aan winstdeling berekend (0 euro).

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Personeel

Gedurende het boekjaar 2024 had de stichting geen personeel in dienst.

Baten en lasten	2024	2023
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
[10] Directe beleggingsopbrengsten		
– Aandelen	1.238	1.141
– Banken	45	35
– Overige directe opbrengsten	66	65
	1.349	1.241
[11] Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen:</i>		
– Onroerende zaken	1.640	1.561
– Aandelen	20.270	18.392
– Obligaties en andere vastrentende waarden	11.833	15.504
– Overige beleggingen	1.543	1.854
	35.286	37.311
[12] Kosten vermogensbeheer ¹⁾		
– Beheerloon	-519	-238
– Bewaarloon effecten	-31	-1
– Doorbelasting vanuit pensioenuitvoeringskosten en beleggingsadvies	-45	-49
	-595	-288

1) De kosten vermogensbeheer worden hier niet verantwoord op basis van 'look-through'. Aan deze kosten vermogensbeheer liggen nota's ten grondslag welke rechtstreeks aan het pensioenfonds worden gefactureerd en sluiten derhalve niet aan met de kosten zoals genoemd in het bestuursverslag. Het verschil komt tot uitdrukking in de transactiekosten welke in de beleggingen zijn verdisconteerd.

Hieronder volgt een specificatie van de kosten vermogensbeheer per beleggingscategorie.

Kosten vermogensbeheer per beleggingscategorie

	2024	2023
<i>Vastgoedbelegging</i>	0	6
<i>Aandelen</i>	0	30
<i>Vastrentende waarden</i>	-244	67
<i>Overige beleggingen</i>	68	16
<i>Beheer-, bewaarloon en bankkosten</i>	-359	-358
<i>Advieskosten vermogensbeheer</i>	-12	-13
<i>Doorbelasting vanuit pensioenuitvoeringskosten</i>	-48	-36

Totaal kosten vermogensbeheer	-595	-288
--------------------------------------	-------------	-------------

Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen	36.040	38.264
---	---------------	---------------

[13] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

Periodieke premies

– Werknemersaandeel	5.829	5.585
– Werkgeversaandeel	9.253	8.866
	15.082	14.451

De premiebijdragen van werkgever en werknemers bedragen in totaal 32,6% (2023: 32,6%) van de premiegrondslag.

De kostendeekkende en feitelijke premies zijn als volgt:

– Kostendeekkende premie (op basis van rentetermijnstructuur)	12.884	11.953
– Feitelijke premie	15.082	14.451
– Gedempte kostendeekkende premie	15.217	14.451

De gedempte kostendeekkende premie wordt berekend op basis van de gedempte marktrente over een periode van 120 maanden en is als volgt samengesteld:

– Inkoop voorwaardelijke opbouw	12.691	12.082
– Opslag in stand houden vereist vermogen	1.739	1.667
– Opslag voor uitvoeringskosten	787	702

15.217	14.451
---------------	---------------

De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord. De kostendeekkende premie wordt berekend op basis van de rentetermijnstructuur waarop ook de TV voor risico fonds worden berekend, echter per 1 januari van het boekjaar en is als volgt samesteld:

- Inkoop voorwaardelijke opbouw
- Opslag in stand houden vereist vermogen
- Opslag voor uitvoeringskosten

[14] Saldo van overdrachten van rechten

- Overgenomen pensioenverplichtingen
- Overgedragen pensioenverplichtingen

[15] Pensioenuitkeringen

- Ouderdomspensioen
- Partnerpensioen
- Wezenpensioen
- Afkoopsommen

[16] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

[17] Mutatie voorziening zieken

[18] Herverzekering

- Premies herverzekering
- Uitkeringen herverzekering
- Mutatie vordering uit hoofde van herverzekerde voorziening

	2024	2023
	10.639	9.887
	1.458	1.364
	787	702
	12.884	11.953
	58	328
	-1.159	-2.489
	-1.101	-2.161
	-8.114	-7.273
	-2.288	-1.973
	-13	-12
	-32	-13
	-10.447	-9.271
	-19.141	-42.036
	47	533
	-1.136	-1.104
	3.479	2.778
	-47	-533
	2.296	1.141

[19] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten

	2024	2023
– Administratie AZL N.V.	-570	-458
– Overige administratiekosten	-120	-109
– Accountantskosten controle ¹⁾	-50	-51
– Accountantskosten advies	0	0
– Accountantskosten overig	0	0
– Actuariskosten	-192	-152
– Intern risicomanagement	0	-32
– Advieskosten	-6	-9
– Visitatiecommissie	-28	-23
– Bestuurskosten	-42	-55
– Opleidingskosten	0	-2
– De Nederlandsche Bank	-33	-36
– OPF	-18	-12
– NPS/WTP	-311	-89
– Overige	-42	-43
	-1.412	-1.071
De kosten van het pensioenbeheer bedragen per deelnemer € 617,- (2023: € 475,-) waarbij het aantal deelnemers gelijk is aan de som van het aantal actieve deelnemers en de gepensioneerden. Indien de totale pensioenuitvoerings- en administratiekosten worden verdeeld over alle actieve deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen deelnemers, bedragen de kosten van het pensioenbeheer in 2024 per persoon € 432,- (2023: € 331,-).		
Saldo van baten en lasten	21.364	-150

Bezoldiging bestuursleden, Visitatiecommissie en verantwoordingsorgaan

Gedurende het boekjaar 2024 zijn de volgende vergoedingen betaald:

	2024	2023
Betaalde vergoedingen		
Bestuursvergoedingen	36	48
Vergoedingen Visitatiecommissie	28	23
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	6	7
Totaal	70	78

¹⁾ Deze kosten bestaan uit de controle van de jaarrekening en andere controle werkzaamheden (controle administratieve basisgegevens en controle DNB-verslagstaten)

Actuariële analyse van het saldo

	2024	2023
Beleggingsopbrengsten	23.004	27.322
Ontwikkeling rentecurve	-7.225	-13.049
Wijzigingen UFR	0	1.082
Premies	3.656	3.873
Uitkeringen	41	63
Waardeoverdrachten	306	-611
Resultaat kanssystemen	755	2.124
Voorwaardelijke toeslagverlening	0	-23.456
Wijziging overlevingsgrondslagen	604	2.457
Overige mutaties technische voorzieningen	223	45

21.364**-150**

Risicoparagraaf

(bedragen in duizenden euro)

In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna wordt een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd. Conform de berekeningen van het vereist eigen vermogen in het actuair rapport is de risicoparagraaf gebaseerd op basis van het doorkijkbeginsel (lookthrough-principe) en wordt er rekening gehouden met recente ontwikkelingen zoals het gebruik van de meest recente UFR en de aangepaste definitie van de (beleids)dekkingsgraad en vereiste dekkingsgraad. Laatstgenoemde impliceert dat bij de berekening van de (beleids)dekkingsgraad en vereiste dekkingsgraad vanaf het jaarwerk van 2015 rekening gehouden dient te worden met het totale vermogen en de totale technische voorziening. In de risicoparagraaf worden de afzonderlijke risico's van het vereist eigen vermogen gerelateerd aan de voorziening voor risico fonds. De impact van de aangepaste berekeningsmethodiek wordt afzonderlijk getoond. Onder het FTK zijn de voorschriften voor de berekening van het vereist eigen vermogen aangescherpt en wordt getoetst op basis van het vereist eigen vermogen gebaseerd op de strategische verdeling. De impact van de afzonderlijke risico's wordt tevens getoond voor het feitelijk vereist eigen vermogen omdat de vereiste dekkingsgraad op basis van de feitelijke verdeling in het FTK onder andere een belangrijke rol speelt bij de korte termijn risicohouding van het fonds.

Solvabiliteitsrisico

In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna worden een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is, bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is, wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden gegeven de financiële risico's die het loopt (na afdekking) op de balans komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling afgezet wordt tegen de beleidsdekkingsgraad om te bepalen of het pensioenfonds in een tekort situatie verkeert.

De verschillende standaard risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6 en de S10. Vanaf eind 2016 wordt geen rekening meer gehouden met eventuele additionele risico's. Hieromtrent heeft afstemming plaats gevonden met, bestuur, waarmerkend actuaris en DNB. Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2024 van 113,5% en 2023 van 113,7%.

	2024		2023	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	13.248	3,3	13.008	3,4
Aandelen en vastgoed risico (S2)	40.449	10,2	38.737	10,3
Valutarisico (S3)	4.953	1,2	5.083	1,3
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	7.754	2,0	7.896	2,1
Verzekeringstechnisch risico (S6)	11.344	2,9	10.888	2,9
Liquiditeitsrisico (S7)	0	0,0	0	0,0
Concentratierisico (S8)	0	0,0	0	0,0
Actief beheer risico (S10)	0	0,0	0	0,0
Diversificatie- en correlatie-effect	-24.368	-6,1	-23.963	-6,3
Vereist eigen vermogen	53.380	13,5	51.649	13,7
Aanwezige dekkingsgraad		114,0		109,0
Beleidsdekkingsgraad		113,1		114,2
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,1		104,2
Strategisch vereiste dekkingsgraad		113,5		113,7
Feitelijk vereiste dekkingsgraad		114,0		114,2

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds is per 31 december 2024 lager dan de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling volgens het standaardmodel, waardoor het pensioenfonds over onvoldoende vermogen beschikt. In boekjaar 2024 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 113,1%. Afgezet tegen de beleidsdekkingsgraad van 2023 van 114,2%, is de beleidsdekkingsgraad afgenomen met 1,1%-punt.

Renterisico

Het pensioenfonds loopt renterisico wanneer de rentegevoeligheid van de beleggingen ongelijk is aan de rentegevoeligheid van de verplichtingen. In het beleid is vastgelegd om de rentegevoeligheid van de verplichtingen (op marktwaarde) voor 60% met beleggingen af te dekken. Bij het bepalen van de rentegevoeligheid van de beleggingen wordt rekening gehouden met de rentegevoeligheid van bedrijfsobligaties en het benodigde resterende deel wordt opgebouwd met participaties in DMR fondsen. Rentegevoeligheden kunnen worden aangegeven met DV01 cijfers. De DV01 geeft de waardeverandering aan in het geval de rente met 1 basispunt (0,01%) daalt. Op basis van deze methodiek kan worden berekend dat het renterisico aan het einde van het verslagjaar voor 60,6% werd afgedekt. Het renterisico bedraagt daarmee 39,4%.

Totaal DV01 beleggingen (a)	€ 326
– Overige beleggingen	€ 60
– DMR fonds L & L+	€ 142
– DMR fonds XL	€ 123
 Totaal DV01 verplichtingen (b)	 € 538
Totaal DV01 af te dekken verplichtingen	€ 323
Afgedekt renterisico (a)/(b)	60,6%

Duratie van de vastrentende waarden (inclusief renteswaps) 14,4 (2021: 17,8)

Duratie van de vastrentende waarden (exclusief renteswaps) 2,8 (2021: 1,5)

Duratie van de pensioenverplichtingen 18,5 (2021: 20,5)

Het pensioenfonds dekt strategisch 60,0% van het renterisico af op basis van de swapcurve. Onder het Financieel Toetsingskader dient te worden uitgegaan van de DNB-methodiek voor de berekening van het renterisico. Het renterisico wordt daarbij vastgesteld door middel van looptijdafhankelijke renteschokken die worden toegepast op de DNB-rentetermijnstructuur (inclusief UFR). Dit wijkt aldus af van hoe het Pensioenfonds de (strategische) afdekking in de praktijk vormgeeft.

De strategische renteafdekking van 60,0% op basis van de swapcurve is eind 2022 equivalent met een renteafdekking van 60,6% op basis van de DNB-methodiek. De feitelijke renteafdekking op basis van de DNB-methodiek bedraagt 58,8% eind 2022.

Hoogte buffer

De buffer voor het strategisch renterisico bedraagt 13.641 (3,4%).

Aandelen en vastgoed risico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen en vastgoed in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende zakelijke waarden categorieën getoond.

	2024		2023	
	€	%	€	%
Aandelen en vastgoed				
<i>Verdeling aandelen en vastgoed per categorie:</i>				
Ontwikkelde markten (Mature markets)	106.911	74,7	89.810	73,5
Opkomende markten (Emerging markets)	11.836	8,3	9.843	8,0
Overige beleggingen (derivaten, liquiditeitsposities en overige posten)	24.281	17,0	22.629	18,5
	143.028	100,0	122.282	100,0

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch zakelijke waarden risico rekening gehouden met de door DNB voorgeschreven schokken die variëren overeenkomstig de risicograad van het type belegging. De buffer voor het strategisch zakelijke waarden risico bedraagt 40.871 (10,3%).

Valutarisico

Het valutarisico wordt veroorzaakt doordat de verplichtingen van het pensioenfonds in euro's luiden terwijl een gedeelte van de beleggingen van het pensioenfonds in niet-euro luiden. Het pensioenfonds loopt het risico dat haar buitenlandse beleggingen dalen in waarde als gevolg van valutakoersontwikkelingen. Het pensioenfonds kiest er daarom voor om (een gedeelte) van haar buitenlandse valuta's af te dekken. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Het valutarisico wordt afgedekt in het Northern Trust CCF World Custom ESG EQ.

	2024		2023	
	€	%	€	%
<i>Totaal beleggingen naar valuta exclusief derivaten</i>				
Euro	324.681	72,7	282.319	69,3
Amerikaanse dollar	97.738	21,9	77.199	19,0
Britse pound sterling	4.401	1,0	4.294	1,1
Japanse yen	7.858	1,8	7.435	1,8
Overig	11.702	2,6	36.077	8,8
	446.380	100,0	407.324	100,0
<i>Totaal beleggingen naar valuta inclusief derivaten</i>				
Euro	429.500	96,2	366.475	90,0
Amerikaanse dollar	13.001	2,9	11.975	2,9
Britse pound sterling	791	0,2	864	0,2
Japanse yen	1.742	0,4	1.835	0,5
Overig	1.346	0,3	26.175	6,4
	446.380	100,0	407.324	100,0

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch valutarisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 20% voor valuta in ontwikkelde landen en van 35% voor valuta in opkomende markten die berekend wordt op de niet-euro beleggingen na afdekking. De buffer voor het strategisch valutarisico 5.005 (1,3%).

Grondstoffenrisico

Het pensioenfonds belegt niet in grondstoffen en hoeft daarom geen buffers hiervoor aan te houden.

Kredietrisico

Voornamelijk wordt belegd via fondsen die aan de hand van mandaten gemanaged worden. Van de totale beleggingen ad. € 446.935 wordt € 372.289 direct belegd in beleggingsfondsen. Het overige ad. € 74.646 wordt belegd in geldmarktfondsen en hypotheekfondsen. Een van de aspecten daarbij is het beheersen van kredietrisico's. Het pensioenfonds loopt het risico dat één of meerdere van haar tegenpartijen niet aan de voorafgesproken betalingen kan voldoen. Bij de berekening van het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in

de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

De portefeuille Vastrentende waarden bevat beleggingsfondsen waarin het renterisico is afgedekt. Bij de balanspost Vastrentende waarden is een nadere toelichting opgenomen waaruit de verdeling van de portefeuille blijkt. Het kredietrisico heeft alleen betrekking op vastrentende waarden. Ultimo 2024 bedroegen de vastrentende waarden exclusief lopende intrest € 227.971.

Het kredietrisico binnen de vastrentende waarden portefeuille kan naast de creditspread eveneens gemeten worden aan de hand van de ratingverdeling van de rentegevoelige beleggingsportefeuille. Deze ratingverdeling wordt afgegeven door een kredietbeoordelaar. Een Europese AAA-rating impliceert dat de vastrentende waarden belegging geen kredietrisico loopt. Daarentegen worden beleggingen die geclassificeerd staan onder 'lager dan BBB' als zeer risicovol beschouwd. Cash wordt als kredietrisicovrij beschouwd. Beleggingen die geen rating ontvangen worden als risicovol beschouwd. De opgenomen credit ratings zijn afgeleid van de ratings van S&P, Moody's en Fitch.

	2024		2023	
	€	%	€	%
<i>Verdeling vastrentende waarden per kredietrisico:</i>				
AAA	46.774	15,3	39.292	13,6
AA	67.067	22,0	63.482	22,0
A	14.630	4,8	12.990	4,5
BBB	16.900	5,5	15.376	5,3
Lager dan BBB	290	0,1	336	0,1
Overige beleggingen (derivaten, liquiditeitsposities en overige posten)	159.435	52,3	157.331	54,5
	305.096	100,0	288.807	100,0
<i>Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:</i>				
Resterende looptijd < 1 jaar	164.592	53,9	156.350	54,1
Resterende looptijd > 1 < 5 jaar	64.851	21,3	62.288	21,6
Resterende looptijd >= 5 jaar	75.653	24,8	70.169	24,3
	305.096	100,0	288.807	100,0

Hoogte buffer

Binnen de berekening van het standaardmodel wordt een kredietrisico becijferd conform de ratingverdeling van de vastrentende waardenportefeuille. Naar mate de rating slechter wordt neemt de te hanteren buffer toe. Afgaande op de hierboven genoemde ratingverdeling resulteert dit in een buffer voor het strategisch kredietrisico van 7.754 (2,0%).

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevenrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen. In verband met het langlevensrisico wordt aanvullend boven het hanteren van de prudente grondslagen, de voorziening toekomstige sterfteontwikkeling gevormd.

Hoogte buffer

De buffer voor het strategisch verzekeringstechnisch risico 11.471 (2,9%).

Liquiditeitsrisico

Het fonds loopt het risico dat het niet over voldoende liquide financiële middelen beschikt om op het beoogde moment aan de pensioenuitkeringsverplichtingen te voldoen. Ten behoeve van risicomanagement dient het fonds rekening te houden met het liquiditeitsrisico, wat kan resulteren in het aanhouden van een reserve in het eigen vermogen. In het standaardmodel is de gevoeligheid van het vereist eigen vermogen voor het liquiditeitsrisico gelijkgesteld aan 0%. Dit gaat voor het fonds op daar de liquiditeitspositie goed is vanwege het feit dat:

- De inkomende premies ruim hoger zijn dan de uitkeringen;
- Het grootste deel van de beleggingen liquide is, wat inhoudt dat deze op zeer korte termijn kunnen worden verkocht tegen liquiditeiten.

Slechts een deel van de vastgoedportefeuille waarin het fonds belegt, betreft een gesloten fonds dat niet snel liquide gemaakt kan worden. Dit fonds wordt in gedeeltes verkocht.

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen.

De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen, moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd.

	2024		2023	
	€	%	€	%
<i>Totaal beleggingen naar regio</i>				
Europa excl. Groot-Brittannië	242.841	54,4	230.900	56,7
Groot-Brittannië	32.236	7,2	26.426	6,5
Noord-Amerika	106.201	23,8	89.274	21,9
Azië excl. Japan	11.195	2,5	11.066	2,7
Japan	10.499	2,4	7.951	2,0
Opkomende markten	15.720	3,5	12.710	3,1
Overig	27.688	6,2	28.997	7,1
	446.380	100,0	407.324	100,0

	2024		2023	
	€	%	€	%
Vastgoed				
<i>Verdeling vastgoed per sector:</i>				
Participaties in vastgoed beleggingsfondsen	24.281	100,0	22.629	100,0
Grote posten: onroerende zaken van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in onroerende zaken				
NORTHERN TRUST UCI NT DEVELOPE	20.630	100,0	18.991	100,0
Totale beleggingsportefeuille				
Aandelen				
<i>Verdeling aandelenportefeuille naar bedrijfstak:</i>				
Financiële instellingen	21.195	17,8	16.840	16,9
Informatietechnologie	32.760	27,6	24.238	24,3
Industriële ondernemingen	10.317	8,7	9.206	9,2
Niet-cyclische consumentengoederen	6.643	5,6	6.471	6,5
Cyclische consumentengoederen	14.029	11,8	11.642	11,7
Gezondheidszorg	12.151	10,2	11.827	11,9
Energie	4.156	3,5	4.536	4,6
Nutsbedrijven	2.125	1,8	2.194	2,2
Telecommunicatie	10.302	8,7	7.787	7,8
Basisindustrieën	3.900	3,3	4.199	4,2
Andere sectoren	1.169	1,0	713	0,7
	118.747	100,0	99.653	100,0
De indeling naar categorie en regio is gebaseerd op de beschikbare informatie van de beheerder van de beleggingsfondsen waarin rechtstreeks dan wel middellijk wordt geparticipeerd.				
Grote posten: zakelijke waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in zakelijke waarden.				
Northern Trust EMK MKT CSTM EQU IN-E EUR	12.979	10,5	11.325	10,9
Northern Trust CCF World Custom ESG EQ I EUR	110.710	89,5	92.885	89,1

	2024		2023	
	€	%	€	%
Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in vastrentende waarden:				
ISHARES EU CR BD I(IE)-IEURA	64.168	23,5	58.461	25,4
NN Duration Matching Fund (L) - D	135.858	49,8	83.025	36,0
NN Duration Matching Fund (XL) - D	27.945	10,2	46.360	20,1
ASR-Mortgage-Non NHG	44.977	16,5	42.531	18,5
Grote posten: overige beleggingen van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen:				
Overige beleggingen				
NN (L) Liquid EUR - B Cap EUR	29.054	100,0	53.671	100,0
	29.054	100,0	53.671	100,0

Hoogte buffer

In het standaardmodel is geen rekening gehouden met een buffer voor concentratierisico. Het risico dient sec kwalitatief toegelicht te worden.

Actief beheer risico

Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van de strategische portefeuilles. In het VEV-rapport dat in 2011 door SZW naar buiten is gebracht, wordt het actief beheer risico op hoofdlijnen beschreven.

Het VEV voor actief beheer wordt bepaald als het maximale verlies door actief beheer dat met een waarschijnlijkheid van 2,5% binnen een jaar kan optreden.

Het risicoscenario voor actief beheer is vooralsnog alleen op het aandelenrisico (beursgenoteerde aandelen) van toepassing. Aangezien het pensioenfonds geen actief beheer voert, hoeft hiervoor geen buffer aan te worden gehouden.

Diversificatie- en correlatie-effect

Bij de becijfering van het totale vereist eigen vermogen dient gebruikt gemaakt te worden van de wortelformule. Hierdoor is het totale vereist eigen vermogen kleiner dan de optelsom van de afzonderlijke buffers. In de wortelformule wordt namelijk verondersteld dat niet alle risico's zich op hetzelfde moment zullen voordoen (diversificatie). Wel wordt uitgegaan van een positieve samenhang (correlatie) tussen het renterisico, het aandelen- en vastgoedrisico en het kredietrisico. Per saldo heeft dit een risico-verlagend effect. Bij het pensioenfonds is dit voor de strategische beleggingsportefeuille - € 24.728.

Indirect zijn er beleggingen uitgeleend en er zijn geen beleggingen in aangesloten ondernemingen.

Vastgesteld te Roermond, 19 juni 2025

Het bestuur

Dhr. E. Donders
(voorzitter)

Dhr. E. Bosman
(secretaris)

Dhr. W. Koch

Mw. A. Doornink

Overige gegevens

Financiering

De financiering is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst met de werkgever ROCKWOOL B.V. In het verslagjaar bedroeg de pensioenpremie 32,6% van de premiegrondslag.

Herverzekering

Vanaf 2022 is het risico van arbeidsongeschiktheid en overlijden verzekerd bij ElipsLife.

Statutaire resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen over de resultaatbestemming. Het saldo van baten en lasten wordt gemuteerd in de reserves.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Rockwool te Roermond is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2024.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Rockwool, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 2.059.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 61.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen, doch hoger dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Rockwool is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Amsterdam, 19 juni 2025

drs. Pieter Heesterbeek AAG

verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van
Stichting Pensioenfonds Rockwool

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Pensioenfonds Rockwool (hierna ook: "het pensioenfonds") statutair gevestigd te Roermond gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Rockwool op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Rockwool zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2.264.780. De materialiteit is vastgesteld op basis van een percentage van 0,5% van de som van de algemene reserve en de technische voorzieningen. Wij hebben voor deze grondslag gekozen gelet op het feit dat deze relevant is voor de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 67.900 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's en niet naleven van wet- en regelgeving

Frauderisicobeheersing door het pensioenfonds

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en de omgeving waarin zij opereert, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort.

In hoofdstuk 9 van het bestuursverslag beschrijft het bestuur de procedures ten aanzien van de risico's op fraude.

Onze frauderisico-analyse

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording is weerlegd, gezien de aard van de opbrengsten. De opbrengsten bestaan uit premiebijdragen die per deelnemer over de pensioengrondslag met een vastgesteld tarief worden berekend en daardoor op objectieve wijze zijn vast te stellen. Daarnaast bestaan de opbrengsten uit beleggingsopbrengsten op objectieve wijze zijn te bepalen aan de hand van beschikbare marktinformatie.

Bij al onze controles besteden wij aandacht aan de risico's van het doorbreken van interne beheersing door het bestuur. Wij hebben bijzondere aandacht gehad voor posten met een hoge schattingsonzekerheid, waaronder de technische voorzieningen. We verwijzen hierbij ook naar de kernpunten van onze controle voor onze specifieke controle-aanpak voor dit risico.

Onze specifieke controle-aanpak voor het frauderisico

Ten aanzien van het risico op doorbreking van de interne beheersing door het bestuur hebben wij werkzaamheden uitgevoerd zoals het toetsen van de aanvaardbaarheid van de journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht.

Verder hebben wij geëvalueerd of de keuze en toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving door het pensioenfonds mogelijk wijzen op frauduleuze financiële verslaggeving. Tevens hebben we elementen van onvoorspelbaarheid opgenomen in onze controlewerkzaamheden. Ook hebben wij de uitkomsten van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude. Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur.

Niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben inzicht verworven in de relevante wet- en regelgeving voor het pensioenfonds. Wij hebben gesprekken gevoerd met het bestuur om inzicht te verkrijgen in welke mate er is voldaan aan wet- en regelgeving. Ook hebben wij communicatie met De Nederlandsche Bank (DNB) en Autoriteit Financiële Markten (AFM) doorgenomen. Wij hebben een schriftelijke bevestiging verkregen van het bestuur dat alle bekende aangelegenheden van geïdentificeerde en vermoede van niet voldoen aan wet- en regelgeving aan ons zijn gemeld.

Onze observaties

De hiervoor vermelde werkzaamheden zijn uitgevoerd in het kader van de controle van de jaarrekening. Ze zijn daarom niet gepland en uitgevoerd als een specifiek onderzoek gericht op fraude en het niet voldoen aan wet- en regelgeving. Deze werkzaamheden hebben niet geleid tot bevindingen die van materieel belang zijn voor de jaarrekening.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van minimaal twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening.

Wij hebben de beoordeling van de continuïteitsveronderstelling met het bestuur besproken en geëvalueerd. Bij deze beoordeling hebben wij in ogenschouw genomen dat de vermogenspositie van het pensioenfonds toereikend wordt geacht en het door De Nederlandsche Bank goedgekeurde herstelplan beoordeeld. Deze beoordeling levert geen informatie op die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur met betrekking tot de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
Waardering van beleggingen De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds en bestaan naast beursgenoteerde effecten uit belangen in beleggingsfondsen en derivaten.	Onze controlewerkzaamheden omvatten onder andere het: • beoordelen van de juiste werking van interne beheersingsmaatregelen bij de uitvoeringsorganisaties, waaronder Goldman Sachs Asset Management B.V. (GSAM). Voor zover relevant en mogelijk hebben wij gebruikgemaakt van de ontvangen ISAE 3402 type II rapportages;

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
In de algemene toelichting op de jaarrekening geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer. In paragraaf <i>Grondslagen en waardering voor resultaatbepaling</i> zijn de gehanteerde waarderingsmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de beleggingen uiteengezet. De beoordeling van de reële waarde van deze beleggingen is significant voor onze controle, omdat de waardering subjectieve elementen bevat.	• voor beursgenoteerde effecten: toetsen van de juiste waardering van de beleggingen gebaseerd op marktnoteringen; • voor de beleggingen in beleggingsfondsen: vaststellen dat de waarderingsgrondslagen van de beleggingsfondsen vergelijkbaar zijn met die van het pensioenfonds en dat de waarde per participatie volgens de laatste door een onafhankelijke accountant gecontroleerde jaarrekening overeenkomt met de door het pensioenfonds gehanteerde waarde. Voor zover geen recente jaarrekening beschikbaar is: verrichten van andere werkzaamheden, waaronder afstemming met de opgave van de vermogensbeheerder en “backtesting”; • toetsen of de in de jaarrekening opgenomen toelichting adequaat is gegeven de geldende verslaggevingsregels.
Waardering van de technische voorzieningen De technische voorzieningen, waaronder de voorziening pensioenverplichtingen, zijn gevormd ter dekking van de belangrijkste verplichtingen van het pensioenfonds. In de algemene toelichting op de jaarrekening geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer. In paragraaf <i>Grondslagen en waardering voor resultaatbepaling</i> zijn de gehanteerde waarderingsmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de technische voorzieningen uiteengezet. In paragraaf <i>Risicoparagraaf</i> is de gevoeligheid van de berekening van	Bij de vaststelling van de adequate waardering, waaronder de toereikendheid van deze voorziening, hebben wij gebruik gemaakt van de uitkomsten van de werkzaamheden van de certificerend actuaris. Om dit te kunnen doen hebben wij onder andere instructies gegeven aan de certificerend actuaris en zijn de bevindingen en het certificeringsrapport door ons met hem besproken. Door ons is tevens nagegaan of: • de administratieve basisgegevens van deelnemers, slapers en pensioengerechtigden, die door de certificerend actuaris worden gehanteerd bij het certificeren van de technische voorzieningen, in alle van materieel belang zijnde aspecten juist, volledig en in overeenstemming met de pensioenregeling zijn opgesteld.;

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
de technische voorzieningen voor schattingen uiteengezet, inclusief onzekerheden.	- de toegepaste methodiek ter bepaling van de voorziening aanvaardbaar is, gegeven de karakteristieken van de verzekerde risico's; - de door het bestuur gebruikte aannames en schattingen in overeenstemming zijn met de gekozen actuariële grondslagen, voldoende zijn onderbouwd en juist zijn toegepast; - de interne beheersing met betrekking tot de volledigheid van de aangesloten deelnemers is geborgd; - de interne beheersing met betrekking tot mutatieverwerking in de pensioenadministratie is geborgd.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van het bestuur en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur met betrekking tot de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het pensioenfonds haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Rotterdam, 19 juni 2025

Forvis Mazars Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs J.A. van Muijlwijk-Duijzer RA

Bijlagen

Lijst van nevenfuncties per 31 december 2024

Bestuur

E. Donders:

- Voorzitter Pensioenfonds Staples
- Directeur Donders Management B.V.

E. Bosman:

- Voorzitter StiPP
- Directeur Pensum B.V.
- Docent Actuarieel Instituut
- Voorzitter Bedrijfstakpensioenfonds Levensmiddelen

W. Koch

- Sleutelfunctiehouder Interne Audit Nedlloyd Pensioenfonds
- Associé Montae & Partners
- Directeur KFAM B.V.

A. Doornink

- Consultant Edmond Halley B.V.
- Lid visitatiecommissie Pensioenfonds Staples
- Examinator Stichting Erkend Hypotheekadviseur
- Voorzitter Geschillencommissie Pensioenfonds Huisartsen

Visitatiecommissie

P. Huisman-Spuijbroek

- Directeur Van Pas Beheer B.V.
- Lid raad van toezicht Pensioenfonds Atos

J. van Dorssen

- Lid raad van toezicht Pensioenfonds Hibin
- Lid raad van toezicht Pensioenfonds Atos

L. Zijlmans

- Directeur Zijlmans Pensioenadvies & Actuarieel B.V.
- Directeur Netherlands World Trading B.V.

Beleggingsadviescommissie

W. Schapendonk:

- Bestuurslid Pensioenfonds Openbare Bibliotheken
- Bestuurslid Bedrijfstakpensioenfonds Schoonmaak- en glazenbewassingsbedrijf
- Bestuursondersteuning vermogensbeheer Pensioenfonds Bisdommen
- Directeur W.L.M. Schapendonk B.V.
- Directeur CVP Advies B.V.

Begrippenlijst

ABTN

Afkorting voor actuariële en bedrijfstechnische nota. In de ABTN wordt door het bestuur van een pensioenfonds uiteengezet welke actuariële en bedrijfstechnische opzet ten grondslag ligt aan een fonds. De ABTN (ook wel bedrijfsplan genoemd) gaat nader in op de organisatie van het fonds, de inhoud van de pensioenregeling, de financiële opzet waaronder grondslagen, het beleidskader (premie-, toeslag- en beleggingsbeleid) en de sturingsmiddelen, de hoofdlijnen van het interne risicobeheersingssysteem alsmede de hoofdlijnen van de uitvoeringsovereenkomst.

Actuariële grondslagen

Dit zijn de veronderstellingen die de actuaris gebruikt bij de vaststelling van de pensioenverplichtingen en de pensioenpremie. Deze veronderstellingen hebben onder meer betrekking op de gehanteerde rekenrente, de kansstelsels en de kostenopslagen.

Actuaris

Een actuaris combineert economische en wiskundige technieken ten behoeve van de vaststelling van de benodigde koopsommen of premies en de verplichtingen van het fonds (vaststelling voorziening pensioenverplichtingen). Tevens verricht de actuaris risicoanalyses en studies met betrekking tot het afstemmen van verplichtingen en beleggingen.

Asset Liability Management-studie (ALM-studie)

Deze studie geeft inzicht in de toekomstige ontwikkelingen van een pensioenfonds en biedt een pensioenfondsbestuur de mogelijkheid diverse beleidsvariabelen (zoals beleggingsbeleid, premiebeleid en toeslagbeleid) in hun onderlinge samenhang te evalueren.

Autoriteit Financiële Markten

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is een bij wet ingesteld toezichthoudend orgaan dat toezicht houdt op het gedrag van de gehele financiële marktsector. De AFM is toezichthouder op de pensioenfondsen voor zover het gaat om het effectentypisch gedragstoezicht.

Beleggingsbeleid

Een pensioenfonds is verplicht om op prudente wijze te beleggen. Het beleggingsbeleid van een pensioenfonds is enerzijds gericht op het zoveel mogelijk uitsluiten van beleggingsrisico's en anderzijds op het behalen van een zo hoog mogelijk rendement. Bovendien moet de afstemming van beleggingen op de verplichtingen juist zijn: het pensioenfonds moet op het juiste moment aan haar verplichtingen kunnen voldoen.

Om optimaal aan deze uitgangspunten te voldoen is een juiste samenstelling van de beleggingsmix noodzakelijk, die met behulp van een ALM-studie kan worden vastgesteld.

Beleggingsmix

Verdeling van de beleggingen over verschillende beleggingscategorieën, zoals zakelijke en vastrentende waarden.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde (DNB) dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden.

Beleidsregel Uitbesteding Pensioenfondsen

Voorschriften van De Nederlandsche Bank met betrekking tot de uitbesteding van activiteiten door de pensioenfondsen.

Benchmark

Vooraf vastgestelde, objectieve maatstaf voor de prestatie van (de beheerder van) een beleggingsportefeuille of pensioenfonds. Een beursindex bijvoorbeeld.

Code pensioenfondsen

Deze Code, opgesteld door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid, bevat normen voor 'goed pensioenfondsbestuur'. De Code komt voor pensioenfondsen in de plaats van de Principes voor goed pensioenfondsbestuur, die de Stichting van de Arbeid in 2005 heeft gepubliceerd. De Code staat niet op zichzelf, maar maakt deel uit van het volledige stelsel van bestaande wet- en regelgeving. Daarnaast geven de aanbevelingen, convenanten en Codes van de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid richting aan de governance: wat houdt goed bestuur van pensioenfondsen in en hoe houden betrokkenen daar toezicht op.

Collateral

In onderpand gegeven zekerheden ter dekking van aangegane marginverplichtingen –dit betreft de verplichting van beleggers om een waarborgsom in geld of dekking in de vorm van effecten te storten bij hun bank of commissionair bij het schrijven van opties of andere afgeleide producten– welke voortkomen uit hoofde van de aangegane derivatenpositie(s).

Commodity

Beleggingsklasse die betrekking heeft op grondstoffen.

Contante waarde

De waarde die op dit moment aanwezig moet zijn om, rekening houdend met rente-aangroei (rekenrente) en eventuele andere actuariële grondslagen, toekomstige pensioenbetalingen te kunnen verrichten.

Dekkingsgraad

Een belangrijke graadmeter voor de financiële positie van het fonds. De dekkingsgraad is de verhouding tussen de bezittingen (het vermogen) van het fonds aan de ene kant en de waarde van de huidige en toekomstige pensioenuitkeringen (de verplichtingen) van het fonds aan de andere kant. Zijn er evenveel bezittingen als verplichtingen, dan is de dekkingsgraad 100%. Het fonds kent twee verschillende dekkingsgraden: de marktwaarde dekkingsgraad en de aan DNB gerapporteerde dekkingsgraad (ook wel FTK-dekkingsgraad genoemd). De DNB-dekkingsgraad is de aan DNB gerapporteerde dekkingsgraad waarbij de verplichtingen van het fonds zijn vastgesteld op basis van de door DNB voorgeschreven rentecurve (met ingang van 30 september 2012 de UFR-curve en drie-maands-middeling en tussen 31 december 2011 en 30 september 2012 een drie-maands-gemiddelde rentecurve). De marktwaarde-dekkingsgraad wordt gebruikt in het beleidskader van het fonds en wordt vastgesteld op basis van de marktrente. Tot 31 december 2011 was deze dekkingsgraad gelijk aan de DNB-dekkingsgraad. Vanaf 1-1-2015 is in het kader van het nFTK nog een derde dekkingsgraad "de beleidsdekkingsgraad" vastgesteld.

De Nederlandsche Bank

Bij wet ingesteld toezichthoudend orgaan, dat onder andere de navolging van de Pensioenwet bewaakt.

Derivaten

Afgeleide financiële instrumenten, dat wil zeggen financiële contracten, waarvan de waarde wordt afgeleid van een onderliggende waarde (bijv. een aandeel), een referentieprijs of een index (bijv. de AEX-index). De hoofdvormen van derivaten zijn opties, futures contracten en forward contracten. Ook valutatermijncontracten worden als derivaten aangemerkt.

DNB dekkingsgraad

Dit is de aan DNB gerapporteerde dekkingsgraad waarbij de verplichtingen van het fonds zijn vastgesteld op basis van de door DNB voorgeschreven rentecurve.

Doorsneepremie

De premie die voor de deelnemers uniform is vastgesteld zonder rekening te houden met individuele verschillen in leeftijd, burgerlijke staat of geslacht.

Duration

Aanduiding van de koersgevoeligheid van vastrentende waarden als gevolg van veranderingen in de rentestand.

Duration-mismatch

Dit is het verschil in duration tussen de beleggingen en de pensioenverplichtingen.

Effectentypisch gedragstoezicht

Gedragstoezicht dat vooral betrekking heeft op de gedragingen van verantwoordelijke directies en besturen van financiële instellingen, zoals de naleving van gedragscodes, corporate governance e.d. Het gedragstoezicht wordt uitgeoefend door de Autoriteit Financiële Markten. Een ander onderwerp van aandacht van het gedragstoezicht is de consumentenbescherming. Effectentypisch gedragstoezicht onderscheidt zich van prudentieel toezicht dat wordt uitgeoefend door De Nederlandsche Bank.

Emerging Markets

Opkomende markten.

Enhanced Index-fonds

Fonds dat verbeterde indexering pogingen doet om bescheiden extra rendement te genereren ten opzichte van indexfondsen door geringe afwijkingen te nemen ten opzichte van de onderliggende index.

Financieel Toetsingskader (FTK)

Benaming van het nieuwe toezichtregime dat vanaf 1 januari 2007 van toepassing is op de financiële positie en het financiële beleid van pensioenfondsen. Het Financieel Toetsingskader (FTK) heeft de Actuariële Principes Pensioenfondsen (APP) vervangen. Het FTK is opgenomen in de op 1-1-2007 in werking getreden Pensioenwet.

Op 1-1-2015 is een nieuw Financieel Toetsingskader in werking getreden.

Forward curve

Geeft de toekomstige renteniveaus weer zoals die berekend kunnen worden op basis van de huidige curve.

Franchise

Het deel van het pensioengevend salaris dat voor de pensioenberekening buiten beschouwing wordt gelaten. Dit deel wordt geacht door de AOW-uitkering voldoende van pensioen te worden voorzien.

Gedragscode

De gedragscode bevat voorschriften voor bestuurders en eventuele medewerkers van het pensioenfonds ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige, vertrouwelijk informatie. Deze informatie betreft voor een belangrijk deel de beleggingstransacties namens het fonds.

Haalbaarheidstoets

Toets die in het nFTK jaarlijks moet worden uitgevoerd. De haalbaarheidstoets toetst de financiële opzet van het fonds en toetst of het verwachte pensioenresultaat voldoet aan de door het fonds zelf gestelde normen (onder meerdere scenario's).

Herverzekering

Het door een pensioenfonds geheel of gedeeltelijk onderbrengen van een pensioenregeling in een levensverzekeringsovereenkomst en/of het door een pensioenfonds onderbrengen van (extra hoge) risico's bij een levensverzekeraar, zoals overlijdens- en invaliditeitsrisico's (risicoherverzekering).

Indexatie

Een nadere toelichting is opgenomen in het begrip "toeslag".

ISAE 3402-rapportage

Een ISAE 3402-rapportage is een audit, uitgevoerd door een auditor naar de opzet, het bestaan en de werking van interne controlemaatregelen bij een uitvoeringsorganisatie. Een ISAE 3402-rapportage kan de uitbestedende partij en de onafhankelijke accountants helpen meer zekerheid te verkrijgen met betrekking tot de effectiviteit van de controlemaatregelen van de uitvoeringsorganisatie. De ISAE 3402-rapportage omvat alle processen die de financiële jaarrekening van een pensioenfonds raken.

Kansstelsels

Dit zijn veronderstellingen met betrekking tot sterftekansen, invalideringskansen, ontslag, gehuwdheid en individuele loonontwikkeling.

Langlevenrisico

Het risico dat het fonds loopt dat een verzekerde persoon langer leeft dan op basis van de gehanteerde overlevingstafel wordt verwacht.

Marktwaarde

Waarde van een beleggingsobject als het op dat moment verkocht zou worden.

Marktwaarde dekkingsgraad

Dit is de dekkingsgraad waarbij de verplichtingen van het fonds zijn vastgesteld op basis van de markttrente. Deze marktwaardedekkkingsgraad wordt gehanteerd voor beleidsbeslissingen (zoals premievaststelling en toeslagverlening).

Middelloodsysteem

Pensioensysteem waarbij aan het einde van de deelneming toe te kennen pensioen is gerelateerd aan de gemiddelde pensioengrondslag over de gehele periode van deelneming aan de pensioenregeling.

Nabestaandenpensioen

Verzamelnaam voor weduwe-, weduwnaars- en partnerpensioen, en vaak ook voor wezenpensioen.

nFTK

Nieuw Financieel Toetsingskader. Zie Financieel Toetsingskader.

Ouderdomspensioen

Pensioen, bestemd voor de financiële verzorging van de gerechtigde, nadat deze de in de pensioenregeling omschreven pensioenleeftijd heeft bereikt.

Overlevingstafel

Statistisch overzicht met betrekking tot onder meer sterftekans per leeftijd van een groep personen, zoals bijvoorbeeld alle mannen in de bevolking van Nederland. Overlevingstabellen kunnen worden vastgesteld door het Actuariel Genootschap (AG) of het Centraal

Bureau voor de Statistiek (CBS). Een voorbeeld van een overlevingstafel is de tafel Gehele Bevolking Mannen (GBM), respectievelijk Gehele Bevolking Vrouwen (GBV) in Nederland over de waarnemingsperiode 2000-2005. Deze tafels (GBM en GBV 2000-2005) zijn door het AG vastgesteld en worden dan ook aangeduid als de AG-tafels.

Over/onderweging

Een hoger of lager belang in een beleggingscategorie dan overeenkomt met de normverdeling van het pensioenfonds.

Overrente

Het positieve verschil tussen het inkomensrendement van het fonds en de rekenrente.

Partnerpensioen

Pensioen dat wordt uitgekeerd aan de (huwelijks) partner en eventuele ex-partner na het overlijden van de (aspirant) deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde.

Pensioenaanspraak

Het recht op een nog niet ingegaan pensioen, uitgezonderd de overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening.

Pensioenfederatie

Organisatie die de gemeenschappelijke belangen behartigt van aangesloten Nederlandse pensioenfondsen. De Pensioenfederatie is voortgekomen uit een samenwerking van de koepels voor ondernemingspensioenfondsen (OPF), beroepspensioenfondsen (UvB) en bedrijfstakpensioenfondsen (VB).

Pensioengrondslag

Het bedrag waarover pensioen wordt toegekend. Dit is het voor het pensioen meetellende salaris (inclusief ploegentoeslag) minus de franchise.

Pensioenovereenkomst

De arbeidsvoorwaardelijke afspraken tussen de werkgevers(organisaties) en de werknemers(organisaties) welke betrekking hebben op pensioen. De pensioenovereenkomst is onderdeel van de arbeidsovereenkomst.

Pensioenrecht

Het recht op een ingegaan pensioen, uitgezonderd de overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening.

Pensioenregister

Een register dat het burgers mogelijk maakt om via één ingang een totaaloverzicht te krijgen van alle bij pensioenfondsen en pensioenverzekeraars in collectieve regelingen opgebouwde pensioenaanspraken alsmede de AOW-uitkering. Het register laat bovendien zien waar het pensioen is opgebouwd en waar de burger terecht kan voor meer informatie. Het pensioenregister is op 6 januari 2011 in werking getreden.

Pensioenresultaat

De maat van koopkrachtbehoud van de nu opgebouwde pensioenen.

Pensioenwet

De wet die vanaf 1 januari 2007 de voormalige Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) vervangt.

Pension Fund Governance

De manier waarop het pensioenfonds is georganiseerd (structuur) en de verantwoordelijkheden worden uitgevoerd (processen). In het kader van Pension Fund Governance heeft eerst de Stichting voor Ondernemingspensioenfondsen en later de Stichting van de Arbeid aanbevelingen gedaan voor goed pensioenfondsbestuur. Deze waarborging voor goed bestuur (principes voor goed pensioenfondsbestuur en vanaf 1-1-2014 de Code Pensioenfondsen) is verankerd in de op 1 januari 2007 in werking getreden Pensioenwet.

Performance

Het rendement dat is behaald met de beleggingen.

Premievrije aanspraken

Indien het deelnemerschap aan een pensioenregeling eindigt, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioenleeftijd, verkrijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op ouderdomspensioen en partner- en wezenpensioen.

Principes voor goed pensioenfondsbestuur

Aanbevelingen van de Stichting van de Arbeid voor de besturen van pensioenfondsen om te komen tot goed pensioenfondsbestuur. De principes voor goed pensioenfondsbestuur zijn verankerd in de Pensioenwet en hebben betrekking op de onderdelen: zorgvuldig bestuur, transparantie, openheid en communicatie, deskundigheid en functioneren van het bestuur, verantwoording alsmede intern toezicht. Deze Principes zijn vanaf 1 januari 2014 vervangen door de Code Pensioenfondsen.

Prognosetafel

Een overlevingstafel die gebruikt wordt in de actuariële praktijk, of voor de vaststelling van de technische voorziening, waarbij modelmatig rekening gehouden is met de verwachte toekomstige verbetering van de levensverwachting.

Prudentieel toezicht

Bedrijfseconomisch toezicht dat zich met name richt op de handhaving c.q. waarborging van de financiële soliditeit van het pensioenfonds. Dit type toezicht berust bij De Nederlandsche Bank. Prudentieel toezicht onderscheidt zich van effectentypisch gedragstoezicht dat wordt uitgeoefend door de Autoriteit Financiële Markten.

Real Estate

Onroerend goed.

Rekenrente

De rekenrente is het fictieve percentage dat het belegde vermogen wordt geacht op te brengen in de toekomst en waarvan bij de berekening van de contante waarden (voorziening pensioenverplichtingen) wordt uitgegaan. In het Financieel Toetsingskader wordt de rekenrente bepaald op basis van de rentetermijnstructuur (marktwaarde).

Rentetermijnstructuur

De rentetermijnstructuur, of yield curve, is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds. Een normale rentetermijnstructuur heeft een stijgend verloop. Als iemand zijn geld voor een langere periode uitleent, eist hij normaliter een hogere vergoeding dan bij een lening over een korte termijn.

Risicobudget

Het risicobudget (ook wel tracking error genoemd) is een statistische maatstaf (standaard deviatie) voor het toegestane risico in de beleggingsportefeuille als geheel. Indien het risicobudget gelijk is aan 7 en het verwachte rendement is 5, dan is er een redelijk grote kans (67%) dat het te realiseren rendement tussen -2 (5 - 7) en 12 (5 + 7) ligt. Per beleggingscategorie worden tracking errors

vastgesteld die de verwachte spreiding van de rendementen voor die categorie aangeven. De gewogen som van deze tracking errors moet gelijk zijn aan het totaal risicobudget.

Risicobudgettering

Risicobudgettering is het vaststellen van de wijze waarop het vastgestelde risico budget zo efficiënt mogelijk over de verschillende beleggingscategorieën en vermogensbeheer kan worden verdeeld.

Risicoherverzekering

Het herverzekeren door een pensioenfonds van bepaalde risico's die dat pensioenfonds niet zelf op een verantwoorde wijze kan dekken. Hierbij gaat het vooral om risico's die betrekking hebben op overlijden en arbeidsongeschiktheid. Zie ook: herverzekering.

Security lending

Security lending is het uitlenen van aandelen en obligaties voor een vastgestelde periode aan derden in ruil voor een geldelijke vergoeding. Doordat het economische eigendom bij de uitlener blijft, wordt er geen koersrisico gelopen.

Service Level Agreement (SLA)

Beschrijving van overeengekomen dienstverlening tussen partijen bij uitbesteding van bedrijfsprocessen, inclusief de rechten en plichten van partijen ten aanzien van het overeengekomen kwaliteitsniveau van de te leveren diensten en/of producten.

Solvabiliteit

Het vermogen om (nu en op termijn) aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Zie ook het begrip dekkingsgraad.

Swaprente

Het tarief waartegen op de geld- en kapitaalmarkt leningen met verschillende looptijden worden geruild.

Toeslag

Een toeslag is een verhoging van een pensioenuitkering of aanspraak op pensioen, gebaseerd op een in het pensioenreglement omschreven toeslagregeling.

De toeslagregeling van Stichting Pensioenfonds Rockwool is voorwaardelijk. Dit betekent dat het bestuur jaarlijks een besluit neemt of de financiële middelen van het fonds toereikend zijn om per 1 januari van enig jaar wel of geen of slechts een gedeeltelijke toeslag te verlenen.

Total return

Het totaalrendement op beleggingen zijnde de directe en de indirecte beleggingsopbrengsten.

Tracking error

Risico maatstaf die weergeeft hoe groot de kans is dat het rendement afwijkt van de benchmark. De tracking error is gelijk aan de standaarddeviatie van deze afwijkingen. Een hoge tracking error betekent veel kans op een rendement ver onder of boven de benchmark.

Uitkeringsovereenkomst

Een uitkeringsovereenkomst is een overeenkomst inzake een vastgestelde pensioenuitkering. Op grond van de Pensioenwet is dit een van de drie toegelaten pensioensystemen.

Uittredingsregelingen

Verzamelnaam voor regelingen voor vervroegde uittreding, zoals VUT-, VRIP en andere voortijdige vertrekregelingen.

Uitvoeringsovereenkomst

Overeenkomst tussen de werkgever en het pensioenfonds omtrent de uitvoering en financiering van de pensioenovereenkomst. In de uitvoeringsovereenkomst is onder meer vastgelegd: de wijze waarop en de termijnen waarin de verschuldigde premie moet worden voldaan, de uitgangspunten en procedures met betrekking tot de besluitvorming over vermogenstekorten en vermogenoverschotten dan wel winstdeling, de voorwaarden waaronder toeslagverlening plaatsvindt, de procedures bij het niet nakomen van de premiebetalingsverplichting door de werkgever; en de wijze waarop de premie wordt vastgesteld en het Betalingsvoorbehoud van de werkgever.

Uniform pensioenoverzicht (UPO)

Het format van het pensioenoverzicht waarin de uitkeringen bij pensionering, overlijden en arbeidsongeschiktheid eenduidig wordt gepresenteerd. De bedoeling is dat alle pensioenuitvoerders hetzelfde format hanteren waardoor de pensioenoverzichten eenvoudig naast elkaar te leggen zijn en de (gewezen) deelnemers de bedragen uit de verschillende pensioenoverzichten bij elkaar op kunnen tellen en een duidelijk beeld van de financiële situatie bij pensionering krijgen.

Valutarisico

Het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen in valutawisselkoersen.

Valutatermijncontracten

Dit is een contract voor het afdekken van valutarisico. In dit contract wordt vooraf afgesproken tegen welke prijs en op welke datum de valutaposities worden verrekend.

Vastrentende waarden

Beleggingen met een vaste looptijd en een overeengekomen plan van rente en aflossing, zoals obligaties. Andere vormen van vastrentende waarden zijn onderhandse leningen en hypotheek.

Verantwoordingsorgaan

Orgaan waaraan het bestuur van het pensioenfonds jaarlijks verantwoording moet afleggen. In dit orgaan zijn de actieve deelnemers, de pensioengerechtigden en de financieel betrokken werkgever(s) vertegenwoordigd.

Volatiliteit

De beweeglijkheid van beurskoersen.

Voorziening pensioenverplichtingen

Dit is de, met inachtneming van de actuariële grondslagen (rekenrente, kansstelsels en kostenopslagen), vastgestelde balanspost die de gekapitaliseerde waarde (contante waarde) van de opgebouwde pensioenen aangeeft.

Waardeoverdracht

Het overdragen van de contante waarde van de verkregen aanspraken door het pensioenfonds van de oude werkgever aan het pensioenfonds van de nieuwe werkgever, waarvoor de deelnemer in de nieuwe pensioenregeling extra deelnemersjaren verkrijgt (in eindloonregelingen) dan wel extra pensioenaanspraken krijgt toegekend (in middelloonregelingen).

Wezenpensioen

Een tijdelijke uitkering die wordt uitgekeerd aan de kinderen (tot een bepaalde leeftijd) na het overlijden van de (aspirant) deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde.

Wortel formule

Maakt onderdeel uit van het standaardmodel waarop het vereist eigen vermogen van het fonds wordt bepaald.

Zakelijke waarden

Aandelen en onroerende zaken. Onder onroerende zaken wordt verstaan beleggingen in onroerend goed, zoals kantoren, winkels en woningen. Deze kunnen zowel op directe wijze geschieden als op indirecte wijze door belegging in op dat terrein gespecialiseerde al dan niet beursgenoteerde beleggingsfondsen.